

40
GODINA

**STUDIJA
KRAJOBRAZNE
ARHITEKTURE**

Jubilarni zbornik

**40 godina
Studija
krajobrazne
arhitekture**

Sadržaj

- 1 Predgovor**
- 2 Kronološki pregled nastave krajobrazne arhitekture na Agronomskom fakultetu**
- 3 Nakon 40 godina**
- 9 Poslijediplomski/magisterski studij Oblikovanje pejsaža (1968. – 1985.)**
  - Program poslijediplomskog studija
  - Prvi polaznici studija
  - Magisteriji i doktorati
- 15 Materija oblikovanja pejsaža u razdoblju 1958. – 1996.**
- 17 Studij Krajobrazna arhitektura (1996. – 2005.)**
  - Preduvjet osnivanja samostalnog studija
  - Studij Uređenje krajobraza
  - Programske odrednice studija Uređenje krajobraza
  - Fakulteti i suradnici u izvođenju nastave studija
  - Program dodiplomskog studija
  - Studenti dodiplomskog studija
  - Diplomski radovi studenata
- 31 Studij Krajobrazna arhitektura**
  - Reforma studija od 2000. do 2005.
  - Utjecaj bolonske reforme na razvoj studija
  - Struktura sveučilišnog preddiplomskog Bs studija (180 ECTS-a)
  - Program sveučilišnog diplomskog Bs studija Krajobrazna arhitektura
  - Fakulteti i suradnici u izvođenju nastave
  - Nositelji modula Bs i Ms studija
  - Radionice
  - Studenti sveučilišnog preddiplomskog studija
  - Završni radovi Bs studija
  - Struktura sveučilišnog diplomskog Ms studija (120 ECTS-a)
  - Program sveučilišnog diplomskog Ms studija Krajobrazna arhitektura
- 46 Poslijediplomski/doktorski studij**
  - Program poslijediplomskog/doktorskog studija
- 49 Razvoj Zavoda za krajobraznu arhitekturu**
  - Simpoziji i konferencije
  - Matičari prvog studija Oblikovanja pejsaža i Voditelji Zavoda
  - Djelatnici
  - Prostor

Predgovor

Proteklih četrdeset godina dovoljno je dugo razdoblje za osrt na to što je i koliko je učinjeno u obrazovanju na području krajobrazne arhitekture. Potakla nas je i činjenica da unatoč velikom broju godina postojanja ovog studija još uvijek ima određenih dvojbi oko toga što je krajobrazna arhitektura i što je područje njezina djelovanja.

Povijesna retrospektiva studija ovih četrdeset godina pokazala je da je u razvoju bilo i uspona i padova. Znakoviti pomaci u razvoju studija na Fakultetu i Sveučilištu odvijali su se u posljednjih dvanaest godina.

Put do ostvarenja sadašnjeg preddiplomskog, diplomskog i poslijediplomskog studija Krajobrazne arhitekture je bio vrlo zahtjevan, a bez svekolike podrške brojnih sudionika ne bi bio ostvariv.

To nam nalaže da se ovom prigodom zahvalimo dekanima matičnog fakulteta koji su omogućili da se ovaj projekt razvija i do kraja provede.

Zatim i dekanima ostalih pet Fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (Arhitektonski, Filozofski, Geodetski, Prirodoslovno-matematički i Šumarski fakultet), kao i Biotehničkog fakulteta Sveučilišta u Ljubljani, sudionicima u programu studija, na naporima da se kroz što bolju suradnju ovo područje razvije na Sveučilištu u Zagrebu. Pedagoška učinkovitost ovog studija ovisi o brojnim vanjskim suradnicima. Zbog toga smo zahvalni i svim vanjskim profesorima sudionicima koji su uz brojne financijske probleme požrtvovno ustrajali da ovaj studij ne samo opstane, već i dali svoj osobni doprinos njegovom unapređenju. Poseban značaj u razvoju studija pripada Odjelu za krajobraznu arhitekturu Biotehničkog fakulteta u Ljubljani. Najveća snaga i razvojni poticaj su naši studenti. Mladi ljudi koji s oduševljenjem dolaze na studij, veliki su poticaj i motivacija da se iznimni napori u provedbi pedagoškog rada prebrode i sa zadovoljstvom izvode. Sve veće potrebe u hrvatskom prostoru nas inspiriraju da ih što bolje sposobimo za njihov put do osamostaljenja. Svjesni smo sve veće odgovornosti da im trebamo dati nova i djelotvorna znanja za jedan duži period njihova stvaralačkog života i da se zbog toga trajni proces unapređenja obrazovanja treba nastaviti.

U zborniku su opisani razvoj Studija i Zavoda kao povijesni dokument, a ujedno i kao poticaj za njihov daljnji razvoj. U ovim okvirima našem Zavodu i Fakultetu predstoji velika odgovornost da se dosadašnji pozitivan trend u usponu Studija i njegove društvene afirmacije nastavi.

Branka Aničić

Kronološki pregled nastave krajobrazne arhitekture na Agronomskom fakultetu

Godine 1958. na Poljoprivrednom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu u sklopu dodiplomskog studija vrtlarskog smjera predaje se izborni predmet *Oblikovanje parkova i pejsaža*.

Godine 1967. inicijativom Zavoda za vrtlarstvo, održano je savjetovanje za organizaciju poslijediplomske nastave iz oblikovanja pejsaža na čijim je temeljima 1968. godine Sveučilište u Zagrebu odobrilo plan prvog studija *Oblikovanje pejsaža*.

Prvi poslijediplomski interfakultetski magistarski studij iz *Oblikovanja pejsaža* započeo je u svibnju 1968. i trajao je u turnusima do 1971. g.

Godine 1978. na Fakultetu se osniva Zavod za ukrasno bilje, krajobraznu arhitekturu i vrtnu umjetnost.

Godine 1978. osniva se profil Vrtlarstvo i oblikovanje pejsaža (VOP), sukladno s promjenama u zakonskim propisima kojima se realizira reforma obrazovanja.

Godine 1978. predmet *Oblikovanje parkova i pejsaža* postaje obvezan predmet.

Godine 1983. obnavlja se poslijediplomski studij *Oblikovanje pejsaža* u suradnji s Arhitektonskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu i Biotehničkim fakultetom Sveučilišta u Ljubljani.

Godine 1996. Nacionalno vijeće za visoku naobrazbu prihvata nastavni program sveučilišnih dodiplomskih studija na ovom fakultetu i u sklopu toga i novi petogodišnji interfakultetski studij *Uređenje krajobraza*.

U rujnu 1996. g. prva generacija studenata upisuje studij *Uređenje krajobraza*.

Godine 2005. reformom Sveučilišta po Bolonjskoj deklaraciji, studij *Uređenje krajobraza* prerasta u sveučilišni preddiplomski Bs i sveučilišni diplomski Ms studij *Krajobrazna arhitektura*. Te se godine upisuje i prva generacija studenata.

Godine 2006. na Agronomskom fakultetu osniva se i jedinstveni poslijediplomski doktorski studij čiji je sastavni dio i grana *Krajobrazna arhitektura*.

Nakon 40 godina

Dušan Ogrin

Poštovane dame i gospodo, kolegice i kolege,
obljetnice poput ove bude niz emocija, a ja bih na početku želio izraziti dvije. Prva je moje
iznimno zadovoljstvo, da je ovaj studij uspješno prošao kroz sve vihore četiri desetljeća i
postigao suvremenu akademsku razinu. Druga, ako smijem biti toliko osoban, ja sam sada
na pragu 80. godine pa me mogućnost da mogu nastupiti na današnjem skupu, i možda još
neko vrijeme pridonositi nastavi na ovom studiju, ispunjava osobitom srećom.

Jubilarne proslave se obično usredotočuju na tri tematske cjeline: sjećanja na početak i
kasniji razvoj nekog projekta, zatim na analizu suvremenog stanja i, konačno, na pogled
u budućnost. Budući da sam sudjelovao u stvaranju ovog studija i pratilo njegov razvoj do
današnjih dana dao sam si slobodu da se osvrnem na sve tri spomenute točke.

Najprije jedna temeljna maksima o studiju. Svaka sveučilišna ustanova, koja bi se željela
odgovorno upustiti u jedan iznimno zahtjevan projekt kao što je uvođenje studija
krajobrazne arhitekture, treba bezuvjetno proći kroz nekoliko razvojnih faza.

1. Ponajprije mora utvrditi potrebe u društvu za jednim takvim stručnim profilom što znači
uputiti na prostorne probleme koji su neadekvatno ili nedovoljno rješavani ili pak uopće nisu
uočeni.
2. Zatim valja razraditi suvremeni i kompletan profil diplomanta koji odgovara europskim
standardima što ih određuju IFLA (International Federation of Landscape Architects) i ECLAS
(European Conference of Landscape Architecture Schools).
3. Slijedeći korak je ispitati potrebe za takvim profilom kod potencijalnih poslodavaca.
(Državne i regionalne uprave, ustanove za planiranje, komore, uredi i poduzeća za
projektiranje, organizacije komunalne djelatnosti itd.) te kod njih također provjeriti
smislenost predloženog profila i obrazovnog programa.

Tek nakon obavljenih navedenih predradnji može se sastaviti nastavni plan koji treba
sintetizirati spoznaje iz spomenutih faza i prenijeti ih u učinkovitu pedagošku cjelinu.

Kad smo daleke 1968. g. pripremali prvi integralni studij oblikovanja pejsaža, kako smo
ga onda mogli zvati, nismo imali mogućnost ovako sustavno pripremiti nastavni plan. Ali
smo nasuprot tome imali viziju za kakve probleme u prostoru, odnosno njihovo rješavanje,
treba osposobiti kandidate na studiju. Koliko god ga danas kritično analizirali on još uvijek
stoji kao jedan neosporiv pedagoški projekt, koji kasnije nije bio dostignut, ni na ovom
fakultetu, a ni izvan njega. Osobito je važno naglasiti, da su njegova konceptualna vrijednost
i čvrstina bile posljedica visoke sinergije, koja se osnivala na iznenađujuće djelotvornoj
interdisciplinarnoj suradnji nastavnika Agronomskog, Arhitektonskog, Šumarskog fakulteta
Sveučilišta u Zagrebu i Biotehničkog fakulteta Sveučilišta u Ljubljani.

Studij je odigrao pionirsku ulogu u obrazovanju kadrova koji su na različitim područjima
znatno pridonijeli uređivanju krajobraza u Hrvatskoj. Da je bila orijentacija u ovaj pedagoški
poduhvat pravilna potvrđuje prihvaćenost apsolvenata ovog studija na različitim radnim
mjestima, od ministarstava, različitih uprava i općina pa sve do projektantskih i komunalnih
organizacija. Među ostalim, ova je uspješnost apsolvenata potvrdila i pravilnost cjelevite

koncepcije studija po čemu se on i razlikovao od fragmentarnih nastojanja na drugim školama.

Osjećam kao posebnu obavezu dati *hommage* jednoj dami koja je najviše zaslužna za ostvarenje ovoga projekta. Riječ je o profesorici Elzi Polak čija je domena inače bilo vrtlarstvo odnosno ukrasno bilje. Ona je s iznimnim razumijevanjem široke krajobrazne problematike, prihvatile i dalje razvila inicijativu za formiranje ovoga magisterija. Kao iznimno humana osoba, a i istodobno ispunjena velikom motivacijskom energijom znala je okupiti predstavnike različitih područja u jedan dobro uigran tim. Nije teško zamisliti kakvi su u ono vrijeme sve bili problemi povezani s ovom akcijom, ali ona je sve to znala premostiti. Za taj inicijalni doprinos prof. Elza Polak zavrjeđuje svako poštovanje i trajan spomen. Mislim, da joj ova škola to duguje, to više što se do ove akcije na Zagrebačkom sveučilištu na tom području u cijeloj Jugoslaviji ništa ozbiljnije nije zbivalo.

Dok sam još u pionirskim vodama čast mi je s velikom radošću istaknuti i naglasiti, da među graditelje ovoga studija, spada i profesor Bruno Milić - jedan od matičara-pionira koji je ovoj školi dao značajan doprinos. I to ne samo neposrednim pedagoškim radom na magisteriju već i svojim kasnijim trajnim zanimanjem i podrškom ovom području na fakultetu. A ja sam mu dodatno zahvalan za njegov doprinos magisteriju krajobrazne arhitekture koji smo u Ljubljani osnovali četiri godina nakon zagrebačkog. Zahvaljujem mu još na nečemu što je za mene osobno aktualno: on mi je, sa svojih 90 i više godina, vitalnošću i duhovnom svježinom uzor.

Ovaj se studij nastavio još jednu generaciju i potom prestao, a ponovio se dvaput na početku 80-ih godina. Slijedilo je razdoblje s jednim arhaičnim modelom kad su se predavala samo dva predmeta iz ovog područja kao dodatak inače solidnom programu vrtlarstva. Korektno je reći, da su iz ovog reduciranog programa neki apsolventi upornim zalaganjem postignuli zadovoljavajuću stručnu razinu. Do ovakvog pojednostavljenog programa došlo je zbog nedovoljnog poznavanja uloge i stručnog dometa krajobrazne arhitekture što je još uvijek prisutno u skoro svim mjerodavnim okruženjima, praktičnim, stručnim i čak nekim akademskim. Do sličnih pokušaja dodavanjem nekoliko predmeta određenom osnovnom studiju dolazilo je u prošlosti i u više zemalja Europe, ali su svi redom završili bezuspješno ili su prešli na integralni četverogodišnji program. Slično se događalo i u Zagrebu s jednakom nezadovoljavajućim uspjehom.

Shema uloge relevantnih profesija u domeni uređenja krajobraza

Djelatnost	Rezultat	Profesija
Planiranje	Opredjeljenje korištenja prostora (<i>land-use</i>) ili zaštita planiranjem (<i>conservation planning</i>) kojim se utvrđuju potencijalni štetni utjecaji predviđenih prostornih zahvata i upućuje na mogućnost njihova smanjenja ili uklanjanja.	<i>Krajobrazna arhitektura</i>
Oblikovanje	Strukturno određenje krajobraza (specifikacijom položaja elemenata, njihove veličine, oblika, teksture, boje, vrste bilja, tipa građ. materijala, njegove obrade itd.)	
Operacije:	Gradnja, uređivanje, održavanje objekata	<i>Hortikultura /park.vrtlarstvo/ Šumarstvo</i>

Kao što je iz danog prikaza vidljivo, krajobrazna arhitektura kao struka predstavlja infrastrukturu jedne visokokompleksne djelatnosti čija je društvena uloga rješavati važne prostorne probleme na svim razinama, od lokalne, preko regionalne do nacionalne. Iz toga logično slijedi, da nastavni program za formiranje ovoga profila treba obuhvatiti široki raspon disciplina, od osnovnih prirodnjačkih, kao što su geologija, pedologija, botanika, ekologija, agrarna i urbana sociologija te ekonomika, preko različitih tehničkih znanja, do urbanističkog, regionalnog i krajobraznog planiranja, zaštite prirode i okoliša pa konačno do oblikovanja široke palete krajobraznih objekata.

Na temelju naobrazbe kao i osebujnom djelatnošću tijekom više tisućjeća, krajobrazna arhitektura je kao struka stekla vlastiti identitet koji se izražava u nizu vidova.

1. Predmetom svoje radnje, krajobrazom koji ju - to treba naglasiti – opredjeljuje samo djelomično – i to zbog toga jer se krajobrazom bavi također niz drugih struka, ali s drugačijim ciljevima, uglavnom proučavanjem: geografija zbog naučnih spoznaja, poljoprivreda zbog pogodnosti za privređivanje, šumarstvo sa svrhom optimizacije uzgoja šuma, urbanizam zbog traženja najpogodnijeg korištenja prostora, itd.

Djelatnost krajobrazne arhitekture upravljena je prema stvaranju novih krajobraznih struktura s jedne i zaštiti vrijednih s druge strane.

2. Osebujnim materijalom – od svih disciplina oblikovanja jedino krajobrazna arhitektura primjenjuje prirodne materijale – zemlju, bilje, vodu, a uz to još široki odabir druge, osobito anorganske građe.

3. Krajobrazna arhitektura je razvila vlastite metode za preradu svog materijala u socijalno osmišljene krajobrazne artefakte.

4. Krajobrazna arhitektura ima svoj rječnik i sintaksu oblikovanja.

5. Od najranijih početaka krajobrazna arhitektura je razvijala razne vrste simbolizacije (npr. grobne gomile) za opredmećenje čovjekovih duhovnih i drugih manifestacija.

6. I, konačno, krajobrazna arhitektura rješava one društvene probleme u prostoru koji ostaju van dometa drugih djelatnosti.

Stoga je logično, da obrazovanje za ovu struku mora biti autonomno i da se treba provoditi samostalnom organizacijom studija.

Gdje je obrazovanje u krajobraznoj arhitekturi danas?

Mislim, da je moguće ustanoviti, da se program krajobrazne arhitekture na ovom fakultetu u posljednjih deset godina kroz trajna poboljšavanja konceptualno razvio do usporedivosti s dobrim školama u Europi. Uvođenju suvremenog studija neizostavno trebaju, *mutatis mutandis*, slijediti daljnji koraci, napose organizacijsko osamostaljenje zavoda koji vodi studij. Jednako vrijedi i za naziv diplomanta. Poznate su teškoće s kojima se susretao i još se uvijek susreće ovakav projekt na raznim školama, od agronomskih, hortikulturnih, šumarskih do arhitektonskih s dva glavna simptoma:

1. Pokušaji nakalemjivanja nekoliko predmeta iz krajobrazne arhitekture na osnovni profil neke druge škole. U takvom slučaju diplomant dobiva naslov škole s različitim dodacima, npr. oblikovanje krajobraza (ing. agronomije, smjer oblikovanje krajobraza), uređenje krajbraza, hortikultura, a rjeđe krajobrazna arhitektura. Time prije svega nastaje šteta

za samog, nedovoljno školovanog diplomanta i za društvo jer ono ne dobiva optimalno učinkovite kadrove. Takvih se primjera još može naći u Europi – zanimljivo, najviše u mediteranskim zemljama.

2. A još manje je prihvatljivo, da kandidati koji studiraju po autentičnom programu krajobrazne arhitekture dobivaju naslov koji zamagli sadržaj njihova studija.

To povlači za sobom još jedan problem. Naime projektantska djelatnost je u zemljama EU licencirana i uvjet za pridobivanje ovlasti je diploma s nazivom *krajobrazni arhitekt*. Znači, da diplomanti koji kod nas ne bi dobili takav naziv – unatoč ekvivalentnosti studija – ne bi bili ravnopravni s europskim pa stoga ni konkurentni, ne samo u EU, nego i na domaćem tlu gdje bi se pojavili krajobrazni arhitekti iz Unije kao što se to već dogodilo u nekim zemljama.

Pogled u budućnost

Što se tiče programa edukacije, postignuta je međunarodna razina i naziv diplomanta je uskladen s međunarodnim standardima, a to je veliki uspjeh zbog kojega treba pohvaliti djelatnike Zavoda i istodobno zahvaliti fakultetu, posebice dekanima na razumijevanju ovih nastojanja. Međutim ostaje još uvijek kronični nedostatak kadrova. Tu je velika odgovornost fakulteta da pruži svu moguću podršku razvoju novih pedagoških snaga. Osim toga fakultet treba ustajati na njihovu visokom stvaralačkom i pedagoškom nivou koji će se, između ostalog, temeljiti i na međunarodnoj usporedivosti jer je to najpouzdaniji put do kvalitetnog nastavnika. Samo oni akademski djelatnici koji su sposobni stvarati djela vrhunskog nacionalnog značenja a pokatkad biti konkurentni i na međunarodnoj sceni zavrjeđuju povjerenje za rad u najodgovornijoj društvenoj djelatnosti – školovanju novih generacija. U ovoj domeni treba još jasno postaviti specifična izborna mjerila za habilitacije jer sada važeća dvostruko opterećuju nastavnike na području oblikovanja. Nitko ne može postizati vrhunske rezultate istodobno u znanstvenoj djelatnosti i na području oblikovanja.

Djelatnici Zavoda, kao nacionalne institucije, morat će još puno poraditi i na informiranju, kako stručne tako i šire društvene javnosti o dometu i značenju struke. Tu treba upozoriti na jedan događaj koji je, izgleda, isto toliko simptomatičan za trenutačnu situaciju u Hrvatskoj kao i štetan za kvalitetan razvoj uređenja prostora. Proljetos je bio u Zagrebu raspisani prvi natječaj za veći gradski park u Španskom. U žiri za ocjenu natječajnih radova nije bio imenovan niti jedan krajobrazni arhitekt što je nečuven i u Evropi nezamisliv anakronizam. Park je oduvijek tradicionalni i središnji projektni problem krajobrazne arhitekture. U ocjenjivački sud na ovakvim natječajima se, doduše, često pozivaju i predstavnici drugih struka, arhitekti, urbanisti, sociolozi, političari i dr., ali su krajobrazni arhitekti uvijek u većini. Paradoks je, da u Zagrebu djeluje Komora arhitekata s razredom arhitekata čiji su članovi ovlašteni arhitekti i ovlašteni krajobrazni arhitekti. Stoga je ovaj čin neshvatljiv i takva praksa nikako ne može davati zadovoljavajuće rezultate.

Stoga treba još puno poraditi na tome, da krajobrazna arhitektura u raznim vidovima društvene djelatnosti zadobije odgovarajuće mjesto. To je jedna od odgovornijih i važnih zadaća Sveučilišta. Veliko i važno područje kojemu treba obratiti više pozornosti je udjel krajobraznog planiranja u prostornom planiranju. Ono se u svijetu pokazalo kao najučinkovitiji zaštitni instrument u određivanju namjene površina, napose kod pripreme urbanističkih i sektorskih razvojnih planova. U vezi s tim je obavezno potrebno dopuniti zakone koji reguliraju materiju uređenja prostora, napose imajući u vidu, da u važećem

zakonodavstvu ne samo da nema odredbi o ravnjanju s krajobrazom, već se on u njemu niti ne spominje. I tu je moguć i potreban doprinos mjerodavne sveučilišne institucije.

Spoznaje o hrvatskom kulturnom krajobrazu i njegovu udjelu u oblikovanju nacionalnog identiteta jako su skromne i to je problematika kojom će se također morati baviti ovaj Zavod. Treba, naime, uzeti u obzir, da sve više raste pritisak na resurse kao što su Mediteransko more, jezera i rijeke, planinski krajobrazi, aglomeracije s povijesnim naslijeđem i sl. Oni bivaju iz godine u godinu sve više izloženi razvojnim pritiscima svake vrste, napose turizma, kao što je to vidljivo na degradaciji krajobraza duž cijele jadranske obale. Detaljnije poznavanje i valorizacija ovih krajobraza može uvelike pridonijeti njihovu uspješnjem očuvanju.

Na kraju se moram osvrnuti na još jedno ozbiljno pitanje – a to je pitanje krajobraza sutrašnjice koje je mjerodavno za pedagošku filozofiju ove škole i kojeg ja vidim u dva vida. Ispričavam se što je moj osvrt kratak i sigurno površan, ali smo na pragu važnih zbivanja pa i o tome valja nešto reći.

I.

Promatrajući brojna ostvarenja koja se dandanas prezentiraju kao krajobrazni artefakti dovedeni smo najmanje u nedoumicu, a u krajnjem slučaju u položaj zbumjenosti. Ta se izvanredno raznolika produkcija pojavljuje u neobičnim i neshvatljivim geometrijama te je u njoj teško razotkriti bilo kakav smisao ili neku likovnu logiku. U većini slučajeva gledatelj stječe dojam da je netko zamislio određenu sliku i to jednostavno prenio na neko zemljiste ili je u postojeće stanje unio neku manju promjenu. Motivni raspon ovih produkata kreće se od krajnje pojednostavljene redukcije gdje samo jedan prirodni element ili neki oblikovani predmet trebaju predstavljati cijelu kompoziciju.

Znači nastajanje krajobraza isključivo kao medij za slikanje, odnosno prostor projekcije bilo kakvih ideja. Tu je onda od presudne važnosti naći ne odgovarajuće, već nekakvo zvučno, impresivno ime. I tako se u toj semantičkoj produkciji obično snađu bizarre, često iskrivljene ili proturječne oznake kao *Eco art*, *Eco Design*, *Ecological Design*, *Time Landscape*, *Lišće na lišću*, *Vertikalni kilometar zemlje* i sl. Dva konkretna primjera: Alan Sonfist je u New Yorku na zemljistu veličine oko 12x60 m posadio u Sjedinjenim Američkim Državama autohtonu drveće i grmlje i to nazvao skulpturom (!) *Krajobraz vremena* (*Time Landscape*), premda se od nekog omanjeg šumarka razlikuje samo po tome što je zatvoren metalnom ogradom. Drugi primjer je produkcija Roberta Smithsona pod nazivom *Sipanje asfalta* (*Asphalt Rundown*), koja se sastoji od čina prosipanja asfalta po padini jednog odlagališta otpada. Obično je sudbina većine tih produkcija da su kratkotrajne pojave koje prije ili kasnije nestanu, a da to skoro nitko i ne primijeti. Jedni ili drugi u većini slučajeva nisu zanimljivi kao socijalni prostor jer su motivirani isključivo vizualnim učinkom. Znakovito je, da iza ove proizvodnje danas стоји niz profesija, slikari, kipari, landartisti, arhitekti, literati a jedva koji krajobrazni arhitekt.

Ako se ovakvi trendovi nastave, tada se i u krajobraznom stvaralaštvu mogu očekivati slična ostvarenja kao što je bio eksponat raspadajućih goveđih glava skupa s mušicama za koji je Damien Hirst 1995. godine u Londonu dobio Turnerovu nagradu, a Charles Saatchi otkupio za pola milijuna eura. Četiri godine kasnije istu nagradu dobiva Tracey Emin za svoje umjetničko djelo - razbacanu postelju s upotrijebljenim rubljem, kondomima, bocama od alkohola i opušćima od protekle noći.

Tijekom cijele povijesti oblikovanja krajobraza bila je osnovna motivacija stvarati prema starogrčkom idealu *kalos – kagathos*, lijepo i dobro. Jeli ovo načelo stavljeni pod upit spomenutim trendovima s uvođenjem proizvoljne estetike, koja je potpuno otuđena od socijalnih sadržaja a bez kojih se zapravo egzistencija gradskog krajobraza ne može zamisliti?

II.

Potpuno drugačija slika se pruža kroz neku drugu i to problemsku optiku. Prema predviđanjima UN-a očekuje se, da će opseg novogradnji u sljedećih 50 godina biti ravan ukupnom opsegu svega izgrađenog od početka naše civilizacije do danas. To će, bez ikakve sumnje, značiti ubrzani tempo i veliku gustoću izgradnje, donoseći sa sobom i pitanje humanizacije gradskog prostora, koliko će u tim novim aglomeracijama biti gradskog krajobraza i kakva će biti njegova kvaliteta. Poznato je, da vrijednost gradskog prostora uvelike ovisi i o količinskom udjelu krajobraza i o njegovoj strukturnoj vrijednosti. U anketama o pitanju što nedostaje njihovu gradskom okolišu u većini slučajeva mještani odgovaraju da to – dobro uređeno zelenilo.

Sve odgovornija zadaća krajobrazne arhitekture bit će, ne samo zalaganje za više zelenila – gradskog krajobraza kroz planiranje, već i nastojanje stvarati i oblikovati ove strukture po mjeri čovjeka, ili kako su to rekli dvoje velikih ekoloških psihologa Rachel i Stephen Kaplan: *With people in mind*. U toj se perspektivi razni formalistički eksibicionizmi koji se danas nude kao putokaz u krajobraz budućnosti, pričinjavaju kao bespredmetne pojave. Ali oni istodobno postavljaju i pitanje što je bolja alternativa. Odgovor na to će biti veliki izazov i za nadolazeće generacije koje će se školovati na ovom studiju.

Poslijediplomski/magistarski studij Oblikovanje pejsaža (1968. – 1985.)

Godine 1967. inicijativom Poljoprivrednog fakulteta – Zavoda za vrtlarstvo u Zagrebu, održano je savjetovanje za organizaciju poslijediplomske nastave iz Oblikovanja pejsaža (pejsažne arhitekture). Na savjetovanju su bili predstavnici vrtlarske privrede, zavoda i ureda, organa uprave i fakulteta iz Zagreba, Ljubljane i Beograda. Zaključeno je da je poslijediplomski studij prijeko potreban, te da ga je zbog složenosti studijske materije najbolje organizirati kao međufakultetski studij triju fakulteta – agronomskog, arhitektonskog i šumarskog. Dogovoren je da to bude magistarski studij u trajanju od četiri semestra, te da se teorijski specijalistički predmeti upotpune seminarima za rješavanje konkretnih zadataka u oblikovanju otvorenih prostora. Prevladalo je i mišljenje da ovaj dvogodišnji poslijediplomski studij treba odvojiti od vrtlarske proizvodnje, po uzoru na iskustva u drugim zemljama. Radi što bržeg organiziranja tog studija osnovano je povjerenstvo predstavnika četiriju fakulteta u sastavu: prof. dr. sc. Elza Polak s Poljoprivrednog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, prof. C. Jeglić i doc. D. Ogrin s Biotehničkog fakulteta Sveučilišta u Ljubljani, prof. dr. sc. M. Anić sa Šumarskog fakulteta, prof. B. Milić s Arhitektonskog fakulteta i P. Ungar dipl. ing. iz Republičkog zavoda za urbanističko-stambene i komunalne poslove u Zagrebu. Povjerenstvo je izradilo kompletan prijedlog sadržaja i organizacije studija, koji je Sveučilište u Zagrebu odobrilo 1968. g. pod nazivom Oblikovanje pejsaža.

Prvi poslijediplomski interfakultetski magistarski studij počeo je u svibnju 1968., a trajao je do 1971. potom je drugi organiziran 1972. godine, oba na Poljoprivrednom fakultetu kao studij triju fakulteta – Poljoprivrednog i Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu te Biotehničkog fakulteta Sveučilišta u Ljubljani. Matičari studija bili su prof. dr. sc. Elza Polak – voditeljica studija, prof. Josip Seissel, prof. Bruno Milić i doc. Dušan Ogrin, a sudjelovali su i drugi profesori s nekoliko fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Prvi studij je upisalo 15 i drugi 18 polaznika, koji su morali proći prijemni ispit i ovisno o osnovnoj izobrazbi, upisati i položiti određeni broj razlikovnih predmeta.

Polaznici poslijediplomskog studija Oblikovanja pejsaža bili su diplomirani inženjeri agronomije, šumarstva i arhitekture, a studij se istodobno održavao u Zagrebu i Ljubljani. Gradivo programa realiziralo se nastavom, projektnim i drugim seminarima u Zagrebu i na posebno organiziranim i pripremljenim međunarodnim simpozijima u Ljubljani na kojima su sudjelovali neki od najvrsnijih krajobraznih arhitekata iz prakse i obrazovnih centara europskih zemalja i SAD-a.

Godine 1976. bio je pripremljen i treći poslijediplomski studij, dok se četvrti i peti otvaraju 1983. i 1985. godine u suradnji s Arhitektonskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu i Biotehničkim fakultetom Sveučilišta u Ljubljani. U nastavi su osim prof. dr. sc. V. Jurčića, prof. D. Ogrina i prof. dr. sc. B. Milića sudjelovali i krajobrazni arhitekti P. Ungar i dr. sc. B. Šišić, te drugi nastavnici sa Sveučilišta u Zagrebu. Program studija je bio osmišljen po uzoru na prvi studij iz 1968. godine, ali sa znatno manjim brojem sati, a nastava se održavala na sva tri fakulteta. Ova četiri turnusa poslijediplomskog magistarskog studija obrazovalo je šesnaest magistara znanosti iz Oblikovanja pejsaža i četiri doktora znanosti polja Poljoprivrede – Oblikovanja pejsaža.

**Program interdisciplinarnog/međufakultetskog poslijediplomskog studija
Oblikovanje pejsaža**

1967./8. i 1972.		sem.	sem.	sem.	sem.
		I.	II.	III.	IV.
Povijest likovnih umjetnosti	(prof. A. Mohorovičić)	30			
Teorija i povijest pejsažnog oblikovanja	(doc. D. Ogrin)	40	30	30	
Crtanje i prostorno					
plastično oblikovanje	(prof. K. Tompa, J. Vaništa)	30	60		
Parkovno bilje I. – drveće i grmlje	(prof. C. Jeglić, doc. D. Ogrin)	30	30		
Parkovno bilje II. –					
perensko i jednogodišnje bilje	(prof. dr. sc. Elza Polak)	25	25		
Urbanizam i komunalna tehnika	(prof. B. Milić)	30	30		
Projektni seminar I. –					
urbanizam i javno zelenilo	(prof. J. Seissel)	25	25	30	20
Projektni seminar II. – vrtna arhitektura	(doc. D. Ogrin)	25	25	30	20
Projektni seminar III.					
– uređenje krajobraza	(P. Ungar dipl. ing, prof. C. Jeglić)	25		20	80
Vrtna i pejsažna tehnika	(Z. Kani dipl. ing., prof. B. Milić)		20	40	70
Urbana sociologija	(doc. A. Marinović Uzelac)		30		
Zaštita prirode	(Ratko Kevo dipl. ing.)			15	15
Korištenje tla i morfologija krajobraza	(prof. dr. sc. D. Roglić)				30
Osnove regionalnog planiranja	(doc. A. Marinović Uzelac)				30
Obvezni diferencijalni predmeti		sem.	sem.	sem.	sem.
		I.	II.	III.	IV.
Deskriptivna geometrija	(prof. dr. sc. V. Niće)	30			
Fitocenologija s primjenom klimatologije	(prof. dr. sc. J. Kovačević)	20			
Bioške osnove uzgoja šuma	(J. Šafar dipl. ing.)			12	
Fitocenologija I. i II.	(prof. dr. sc. J. Kovačević)			20	
Izabrana poglavlja iz ishrane bilja	(prof. dr. sc. M. Anić)	20			
Izabrana poglavlja iz pedologije	(prof. dr. sc. A. Škorić)	30			
Izabrana poglavlja iz botanike	(prof. dr. sc. Nevenka Plavšić)	24			
Bioekološki elementi pejsaža					
Poljoprivreda u pejsažu					
Šumarstvo u pejsažu					
Crtanje i plastično oblikovanje					
Uvod u znanstveno-istraživački rad					

**Program interdisciplinarnog/međufakultetskog poslijediplomskog studija
Oblikovanje pejsaža**

1983./4. i 1985./6.		sem.	sem.	sem.	sem.
		I.	II.	III.	IV.
Korištenje tla i morfologija krajobraza	(prof. dr. sc. M. Sić)	20			
Urbanizam i komunalna tehnika	(prof. dr. sc. B. Milić)	10	15	5	
Prostorno planiranje i urbana sociologija	(prof. dr. sc. A. Marinović Uzelac)	10	5	10	
Javno zelenilo i objekti rekreacije	(prof. D. Ogrin)	5	5	5	
Parkovno bilje	(prof. dr. sc. Elza Polak)	15	5	10	
Uvod u uređenje krajine	(prof. dr. sc. V. Jurčić)	15	15		
Vrtna i pejsažna tehnika	(prof. dr. sc. V. Jurčić)	25	25		
Projektni seminar iz vrtne arhitekture - javnog zelenila	(prof. D. Ogrin)		10	30	10
Projektni seminar iz urbanizma	(prof. dr. sc. B. Milić, prof. dr. sc. A. Marinović Uzelac)		10	15	10
Projektni seminar iz planiranja krajobraza	(prof. dr. sc. J. Marušić)		10	25	
Magistarski rad					50
Ukupno sati:		100	100	100	70

Polaznici prvog poslijediplomskog studija Oblikovanje pejsaža

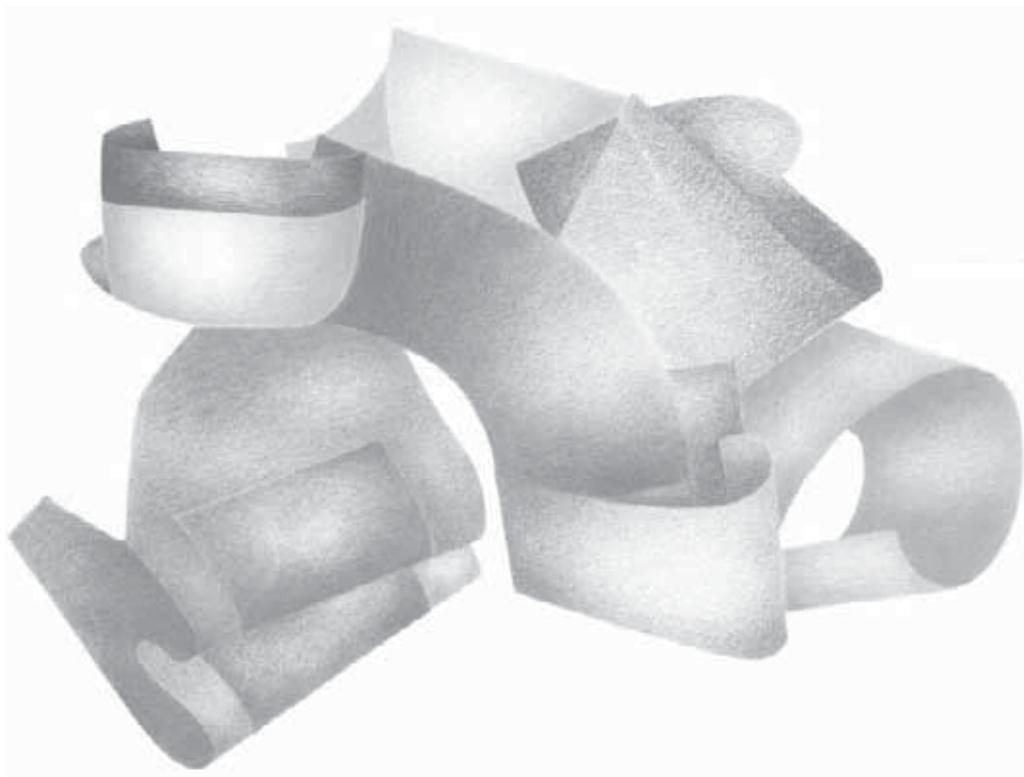
Polaznici biotehničkih struka	Anka Bernard (Kranj), Hasan Drljević (Zagreb), Edo Golik (Zagreb), Janez Goršič (Ljubljana), Elica Justin (Ljubljana), Nikolaja Kravanja (Ljubljana), Bruno Šišić (Dubrovnik), Zoran Tomšić (Split).
Polaznici tehničkih struka	Ivana Cupec (Osijek), Sonja Flego-Jurković (Zagreb), Svjetlana Grgurina (Zagreb), Pejović Nadežda (Beograd), Muftić Namik (Sarajevo), Mate Smajić (Split) i Aleksandra-Saša Zimmerman (Zagreb).

Magisterski radovi svih poslijediplomskih studija

		Naslov	Mentor	god. upisa
1974.	Šišić Bruno	<i>Restauracija i revitalizacija dubrovačkog renesansnog vrta</i>	prof. Dušan Ogrin	1967./8.
1976.	Kravanja Nikolaja	<i>Gustoća gradnje i kvaliteta vanjskog prostora u naselju</i>	prof. dr. sc. Bruno Milić	1967./8.
1976.	Jurković Flego Sonja	<i>Zelenilo – prostorna vrijednost grada</i>	prof. dr. sc. Bruno Milić	1967./8.
1985.	Drljević Hasan	<i>Bosanska cvjetna avlija</i>	prof. dr. sc. Vinko Jurčić	1967./8.
1989.	Pejović Nadežda	<i>Rekonstrukcija pejsaža na dionicama prostora oštećenih zahvatima korištenja rudnih naslaga</i>	prof. dr. sc. Vinko Jurčić	1967./8.
1989.	Memić Alija	<i>Nacionalni park Kozara – pejsažna valorizacija korištenja, trajno očuvanje i njega</i>	prof. dr. sc. Vinko Jurčić	1972.
1989.	Karadžić Osman	<i>Stanje, razvoj i perspektive zelenila Prijedora</i>	prof. dr. sc. Vinko Jurčić	1972.
1989.	Jakčin Mirjana	<i>Prilog Daruvara razvoju vrtne umjetnosti SR Hrvatske</i>	prof. dr. sc. Vinko Jurčić	1983./4.
1990.	Aničić Branka	<i>Boravišni potencijal i struktura vrta u izgradnji individualne kuće</i>	prof. Dušan Ogrin	1983./4.
1990.	Klinžić Ružica	<i>Groblja u krajobraznom razvoju Zagreba</i>	prof. dr. sc. Vinko Jurčić	1983./4.
1990.	Berdik Marica	<i>Žumberačka krajina i njezine krajobrazne vrijednosti</i>	prof. dr. sc. Vinko Jurčić	1983./4.
1990.	Veić Ivka	<i>Povijesni vrtovi i perivoji Samobora i okolice</i>	prof. dr. sc. Vinko Jurčić	1983./4.
1990.	Jurčić Ivana	<i>Doprinos Mihovila Kunića upoznavanju stanja i razvoja vrtne umjetnosti sjeverne i zapadne Hrvatske u prvoj polovici XIX. stoljeća</i>	dr. sc. Bruno Šišić	1983./4.
1992.	Mlinarić Ivanka	<i>Zelenilo grada Zagreba kao problem krajobraza vrtlarske njege i uzdržavanja</i>	prof. dr. sc. Vinko Jurčić	1985./6.
1992.	Petricioli Mirna	<i>Prilog poznavanju povijesnih vrtova i perivoja Zadra</i>	prof. dr. sc. Vinko Jurčić	1985./6.
1992.	Kraljić Dobrila	<i>Utjecaj turističkog razvoja na krajobraz otoka Krka</i>	prof. dr. sc. Vinko Jurčić	1985./6.

Doktorati

		Naslov	Mentor
1976.	Šojelevski Dragan	<i>Makedonski kućni vrt kao jedan od izvora elemenata za suvremeno oblikovanje parkova</i>	prof. dr. sc. Elza Polak
1986.	Šišić Bruno	<i>Dubrovački vrt – tipološka osobitost u vrtnoj umjetnosti renesanse</i>	prof. dr. sc. Vinko Jurčić sumentor za povijest umjetnosti, akad. dr. sc. Cvito Fisković, HAZU
1997.	Aničić Branka	<i>Korelacija boravišnih kvaliteta vrtnoga prostora i njegovih strukturnih svojstava</i>	prof. dr. sc. Ivan Marušić, Biotehnički fakultet Sveučilišta u Ljubljani
2004.	Butula Sonja	<i>Vrijednosni sustavi riječnih krajobrazova kao osnova za planiranje</i>	prof. dr. sc. Ivan Marušić, Biotehnički fakultet Sveučilišta u Ljubljani prof. dr. sc. Dean Ajduković, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, sumentor

Crtanje i plastično oblikovanje (1. godina)

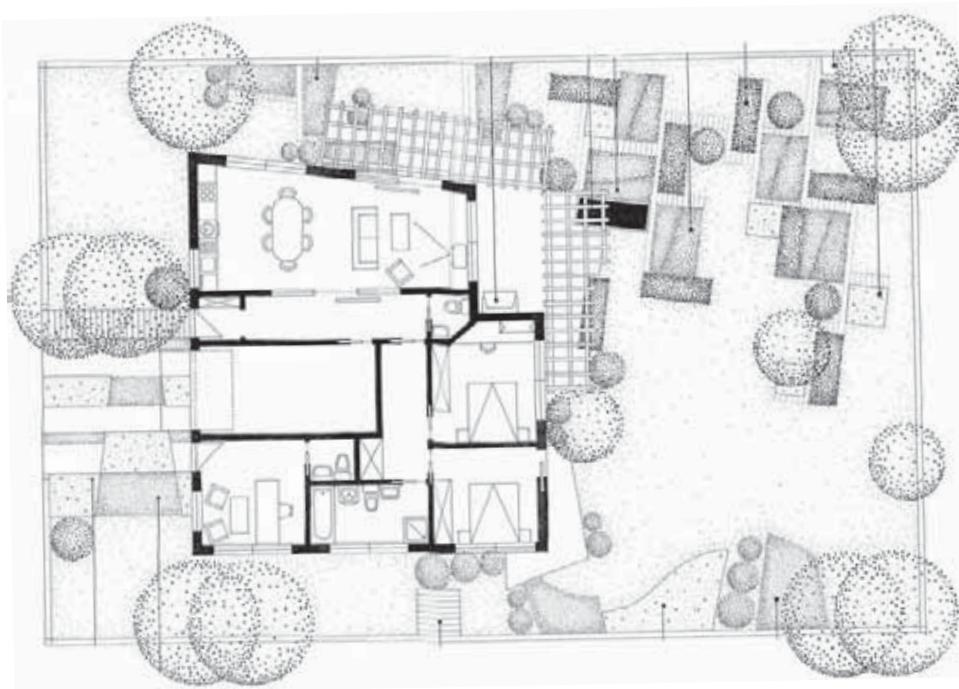
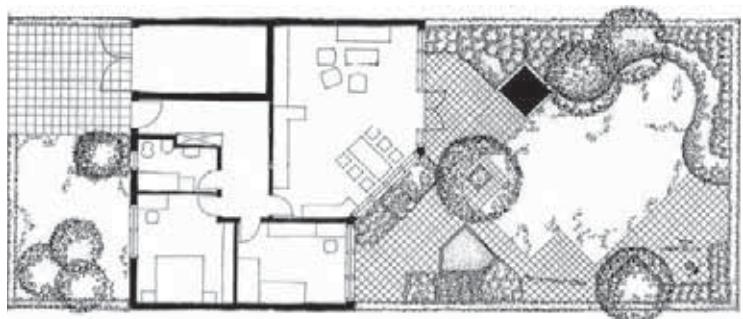
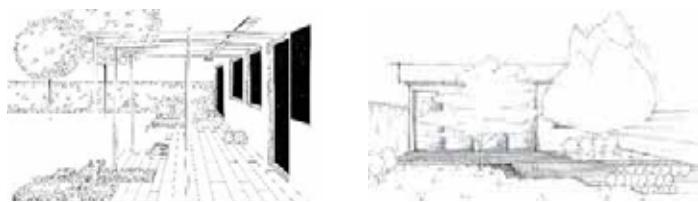
Materija oblikovanja pejsaža u razdoblju 1958. – 1996.

Dobar temelj razvoja petogodišnjeg dodiplomskog studija *Uređenje krajobraza* i današnjeg studija *Krajobrazna arhitektura* na našem fakultetu, bili su osim magistarskog studija *Oblikovanje pejsaža* i predmet *Oblikovanje parkova i pejsaža*. Taj je predmet od 1958. godine na voćarsko-vinogradarsko-vrtlarskom (VVV) smjeru bio najprije jednosemestralni, a od 1959. do 1977. dvosemestralni izborni predmet. Nositeljica predmeta bila je prof. dr. sc. Elza Polak, a predavao ga je Pavle Ungar, krajobrazni arhitekt. Nakon odlaska prof. dr. sc. Elze Polak u mirovinu (1971.), nastavu preuzimaju i održavaju Zvonimir Kani, krajobrazni arhitekt iz 'Flora' atelijera 52. u Zagrebu i prof. Dušan Ogrin s Biotehničkog fakulteta u Ljubljani. Godine 1971. iz poduzeća za gradsko zelenilo grada Zagreba „Flora“ na fakultet dolazi prof. dr. sc. Vinko Jurčić na predmet *Uzgoj ukrasnog bilja*, a potom mu je 1973. povjerena nastava i na predmetu *Oblikovanje parkova i pejsaža*. Ubrzo nakon toga, na postojećem odsjeku i smjeru *B Vrtlar (VVVV)*, 1978. godine ovaj predmet postaje obvezan.

Odlaskom prof. dr. sc. Vinka Jurčića u mirovinu 1989. godine njega ponovno preuzima i predaje prof. Dušan Ogrin, koji u nastavu uvodi i mr. sc. Lida Sošića. Godine 1993. program predmeta se proširuje pa se u nastavu uključuju i prof. dr. sc. Janez Marušič s Biotehničkog fakulteta u Ljubljani i od 1994. godine mr. sc. Branka Aničić sa Zavoda za ukrasno bilje i krajobraznu arhitekturu i vrtnu umjetnost.

Inicijativom prof. dr. sc. Vinka Jurčića pod kraj 1978. godine sukladno s promjenama u zakonskim propisima kojima se realizirala reforma obrazovanja, uz ostale smjerove i smjer Vrtlari prerasta u profil Vrtlarstvo i oblikovanje pejsaža (VOP). To je bio program u kojem su studenti agronomije slušali samo dva predmeta iz oblikovanja krajobraza (*Oblikovanje parkova i pejsaža i Osnove urbanizma*). Program ovog profila obuhvaćao je: uzgoj vrtnog biljnog materijala; tehnološke procese proizvodnje povrća za tržiste i preradbu; tehnologiju preradbe sjemena, selekciju, doradu, transport i skladištenje voća i povrća; i valorizaciju i korištenje proizvodnih resursa, povijest vrtnog oblikovanja i osnove krajobraznog uređenja. Studenti su se upisivali na temelju rezultata razredbenog ispita (matematika, kemija, biologija i prema sustavu odabira profila. Na ovaj se profil primalo 60 studenata, a diplomiralo ih je po godini u prosjeku 60%. Završeni diplomanti bili su usmjereni pretežito vrtlarskoj proizvodnji i komunalnom uređenju. Očekivalo se da će, osim rada u rasadnicima, vrtlarskim poduzećima, cvjećarnicama, poduzećima za proizvodnju povrća, vrtnim centrima i drugdje, biti sposobni raditi i na poslovima prostornog planiranja i projektiranja objekata krajobrazne arhitekture. Međutim, pokazalo se da postojeći program smjera VOP-a zbog njegove isključive orijentacije na vrtlarsku proizvodnju, nije dao dovoljno znanja za bavljenje djelatnošću krajobraznog planiranja i oblikovanja. Stoga oni koji su se željeli baviti krajobraznom arhitekturom trebali su nastaviti obrazovanje na poslijediplomskom studiju.

Sve veće potrebe u društvu za ovim stručnjacima, kao i nedostatci u programu iziskivali su novi samostalni program za obrazovanje na području zaštitnog planiranja i krajobraznog oblikovanja, što se 1996. godine i ostvarilo.

Uvod u krajobrazno oblikovanje (1. godina)

Preduvjet osnivanja samostalnog studija

Studij Krajobrazna arhitektura (1996. – 2005.)

Godine 1988. pokrenuto je osnivanje samostalnog studija Krajobrazna arhitektura po uzoru na poslijediplomski studij Oblikovanje pejsaža. Predloženo je da se formira Matični odbor s predstavnicima triju fakulteta (Agronomskog, Šumarskog i Arhitektonskog), koji bi definirao korake osnivanja studija i pripremio nastavni plan. Godine 1989., inicijativom Zavoda za krajobraznu arhitekturu, vrtnu umjetnost i ukrasno bilje, Agronomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu izrađena je koncepcija studija *Krajobrazna arhitektura* i njegov okvirni nastavni program, nakon čega je uslijedilo istraživanje tržišta i potreba za ovim kadrom u različitim institucijama (ministarstva, zavodi, instituti, komunalne i ostale gradske organizacije vezane za struku).

Od svih nadležnih institucija dobivene su pozitivne ocjene za osnivanje studija kao i potvrda o nedostatku stručnog kadra za područje krajobrazne arhitekture. Na temelju toga je 1991. godine, na sjednici Odbora za nastavu Agronomskog fakulteta tadašnji predstojnik Zavoda mr. sc. Lido Sošić, obrazložio razloge i uvjete osnivanja novog interfakultetskog studija *Krajobrazna arhitektura*. Predložena je okvirna koncepcija nastavnog plana i uvjeti upisa, a Agronomski fakultet kao nositelja studija u suradnji sa Šumarskim i Arhitektonskim fakultetom. Prijedlog je bio usvojen i to je bila povjesna prekretnica u ostvarenju cilja za osnivanjem samostalnog studija *Krajobrazna arhitektura*.

Nakon toga su obavljeni informativni razgovori s ministrom Ministarstva prosvjete i kulture i s dekanom Arhitektonskog fakulteta te dekanom i prodekanom za nastavu Šumarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

O svim su pripremama bili obaviješteni i članovi Hrvatskog društva krajobraznih arhitekata, koji su također 1993. godine podržali osnivanje predloženog petogodišnjeg studija.

Fakultetski Odbor za nastavu tada je imenovao Matični odbor za izradbu nastavnog programa Studija u sljedećem sastavu: prof. Dušan Ogrin s Biotehničkog fakulteta Sveučilišta u Ljubljani; prof. dr. sc. Branimir Prpić sa Šumarskog fakulteta; prof. dr. sc. Ante Marinović Uzelac, prof. dr. sc. Bruno Milić i doc. dr. sc. Mladen Obad Šćitaroci s Arhitektonskog fakulteta; prof. dr. sc. Ognjen Čaldarović, s Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu; zatim Matija Salaj dipl. ing. iz Ministarstva graditeljstva i zaštite okoliša te prof. dr. sc. Jasminka Igrc Barčić, mr. sc. Branka Aničić i mr. sc. Lido Sošić s Agronomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Cilj odbora bio je priprema potrebnih koraka do konačnog osnivanja studija i izradba nastavnog plana.

Prva sjednica odbora u proširenom sastavu održana je 7. 4. 1993. u Haulikovu ljetnikovcu. Na njoj je potvrđena potreba za formiranjem i osnivanjem novog interfakultetskog studija *Uređenje krajobraza*. Oformljena je uža radna skupina (mr. sc. Branka Aničić, mr. sc. Sonja Jurković koordinator radne skupine, doc. dr. sc. Mladen Obad Šćitaroci i mr. sc. Lido Sošić) koja je dobila zadaću da definira profil stručnjaka, ispita mogućnost njihova zapošljavanja i da dade opis radnih zadataka.

U svim resornim institucijama utvrđena je potreba za diplomiranim inženjerima krajobrazne arhitekture, kao i nedostatak od oko 480 stručnjaka tog profila. Zaključeno je da bi se nedostatak broja takvih stručnjaka godišnjim upisom 30 studenata otklonio za dvadeset

godina. Pokrivenost radnih mjesta tada bila je mala. Samo 36 stručnjaka radilo je u upravi, planerskim timovima, projektnim uredima, komunalnim ustanovama i na fakultetima.

Utvrđene su društvene zadaće i uloga zvanja, definicija struke, radni zadatci i druge sposobnosti koje su poželjne za rad u struci. Utvrđena su i prijeko potrebna znanja te kako ih i gdje ih steći.

Tijekom pregovora oko definiranja konačnog programa sklopljen je 1993. godine *Dogovor o suradnji u organizaciji i izvođenju nastave na području krajobrazne arhitekture* između našeg fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i Biotehničkog fakulteta Sveučilišta u Ljubljani. S obzirom da je na tome fakultetu i Odjelu za krajobraznu arhitekturu u Ljubljani već postojao sličan studij, koji je imao potrebne kadrove, njihova je potpora, kako u pripremi novoga nastavnog programa, tako i u izvođenju nastave bila od velikog značenja.

Na temelju pristiglih prijedloga i sugestija, kao i analize programa europskih studija krajobrazne arhitekture, sastavljen je nastavni program studija pod onda jedino mogućim nazivom *Uređenje krajobraza* u skladu s našim potrebama i mogućnostima. Taj je plan potom prošao recenzije na šest poznatih sveučilišta sa studijima krajobrazne arhitekture uz malo prijedloga za izmjenu programa.

Sveučilišta koja su dala recenzije:

- Faculty of Landscape architecture, Protection and Development, University of Horticulture and Food Industry, Budapest
- Agricultural University of Norway, Department of Landscape and Land use planning
- Technical University of Hannover, Institut für Landschaftspflege und Naturschutz
- Wageningen Agricultural University, Department of Physical Planning and Rural Development
- Biotehnički fakultet Sveučilišta u Ljubljani, Odjel za krajobraznu arhitekturu
- Sveučilište u Torontu.

Na temelju navedenih argumenata Nacionalno vijeće za visoku naobrazbu je u srpnju 1996. godine odobrilo i prihvatio nastavni program sveučilišnog dodiplomskog studija Agronomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i u sklopu toga i novi petogodišnji interfakultetski petogodišnji dodiplomski studij *Uređenje krajobraza*.

**Studij
Uređenje
krajobraza
1996. – 2005.**

Prva generacija studenata upisuje studij *Uređenje krajobraza* na matičnom Agronomskom fakultetu u rujnu 1996. godine. U realizaciji studija sudjeluju Arhitektonski, Filozofski, Geodetski, Prirodoslovno-matematički i Šumarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, te Biotehnički fakultet Sveučilišta u Ljubljani.

Da bi se suradnja u izvođenju studija produbljivala, inicijativom svih dekana fakulteta sudionika i Sveučilišta u Zagrebu, a na temelju Zakona o visokim učilištima, 1999.

godine dogovoren je i konačno potpisani *Sporazum o organiziraju i izvođenju nastave interdisciplinarnog studija uređenja krajobraza na Agronomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu*. Tim su sporazumom riješena sva pitanja vezana za način izvedbe te pravila o organizaciji i poslovanju Studija u sklopu Agronomskog fakulteta.

Osobito priznanje studiju iskazano je dobivanjem organizacije međunarodne konferencije European Conference of Landscape Architecture Schools (ECLAS) 2000. godine u Dubrovniku. Godinu dana ranije (1999.) na poziv poglavarstva grada Rovinja organizirana je,

zajedno s Odjelom za krajobraznu arhitekturu Biotehničkog fakulteta Sveučilišta u Ljubljani, međunarodna radionica naslovljena *Razvoj grada i njegov krajobraz*. U radionici su sudjelovali i profesori i studenti škola krajobrazne arhitekture iz Alnarpa u Švedskoj i Edinburgha u Škotskoj. Uspješna organizacija te radionice omogućila je našem fakultetu i studiju organizaciju i druge međunarodne radionice održane u Dubrovniku (2001. godine) u kojoj se radilo na izradbi prijedloga revitalizacije opožarenih područja na prostoru Dubrovačko-neretvanske županije. U radionici je sudjelovalo pet studija krajobrazne arhitekture (s fakulteta iz Alnarpa, Edinburgha, Ljubljane, Hannovera i Zagreba).

Te iste godine studenti *Uređenja krajobraza* predstavili su svoje radove na Bijenalu krajobrazne arhitekture u Barceloni, te su na poziv organizatora sudjelovali i na 38th Congress of International Federation of Landscape Architects (IFLA) u Singaporeu.

Studenti *Uređenja krajobraza* osnovali su i Udrugu studenata krajobrazne arhitekture (USKA) i aktivni su članovi European landscape architecture students association (ELASA) – međunarodne udruge studenata studija krajobrazne arhitekture. U sklopu udruge nastupali su i sudjelovali na brojnim zajedničkim seminarima i radionicama, a svojim su zalaganjem osigurali organizaciju skupa ELASA u Republici Hrvatskoj.

Na afirmaciji Studija intenzivno se radilo i izvan Fakulteta kako bi javnost bila obaviještena o postojanju i učinkovitosti diplomanata krajobrazne arhitekture. Unutar *Hrvatske komore arhitekata i inženjera* utemeljeni su definicija i status struke. U sklopu *Razreda arhitekata* oformljena je i sekcija *Ovlaštenih krajobraznih arhitekata*. Djelatnost krajobrazne arhitekture ugrađena je u sve tadašnje pravne zakonske akte (Statut Komore arhitekata i inženjera u graditeljstvu, sve resorne pravilnike i sl.). Ovim je bio reguliran položaj krajobraznih arhitekata na način kako je to uobičajeno u Europi i USA.

Programske odrednice studija Uređenje krajobraza Program studija Uređenje krajobraza nastao je ponajprije na temelju prostornih i društvenih potreba Republike Hrvatske za što je potrebna široka naobrazba iz područja društvenih zbivanja, prostornih značajki, odnosno procesa koji utječu na promjene i gubitak vrijednosti u krajobrazu i prostoru.

Studij je interdisciplinaran, napose u organizaciji nastave jer znanja na kojima se temelji djelatnost krajobrazne arhitekture uzeta su iz brojnih područja. Stoga je inženjer uređenja krajobraza bio primjeren obrazovan u disciplinama koje daju znanja važna za planiranje namjene prostora, zaštite prirode i oblikovanje krajobraza kao što su:

prirodoslovno-ekološka – botanika, pedologija, geomorfologija, elementi i dinamika krajobraza, parkovno bilje, fitocenologija, opća i krajobrazna ekologija, agroklimatologija, zaštita tla i voda, zaštita prirode i okoliša, hidroekologija

društveno-ekonomска i kulturološka – povijest umjetnosti, urbana sociologija, agrarna sociologija, ekološka psihologija, ekonomika, povijest poljoprivrede

tehnička – geodezija s osnovama kartografije, fotogrametrija i daljinska istraživanja, vrtna tehnika, informatika, uređenje voda

oblikovna i planerska – crtanje i plastično oblikovanje, uvod u uređenje krajobraza, osnove urbanizma, osnove urbanističkog planiranja, oblikovanje otvorenog prostora, uređenje gradskog krajobraza, osnove prostornog planiranja, analiza i valorizacija krajobraza, krajobrazno planiranje, teorija i razvoj krajobraznog oblikovanja.

Stoga su u izvođenju nastave na studiju sudjelovali profesori s drugih fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i Biotehničkog fakulteta Sveučilišta u Ljubljani, ali i profesori gosti s europskih studija krajobrazne arhitekture. Studij je sadržajno bogat pa je tako i oblik studijskih djelatnosti bio raznolik. Osim teorijskih spoznaja koje se dobivaju na predavanjima, težište studija je na izradbi seminarskih radova i individualnih projekata. Taj sustav nastave omogućava razvoj kreativnih potencijala pojedinca kao i njegovu djelatnu ulogu u izvođenju nastavnog programa na planerskim i oblikovnim predmetima. Seminari su osmišljavani tako da studenti dolaze u doticaj sa stvarnim društvenim problemima. U programu studija važna je i terenska nastava koja se održavala u Hrvatskoj, djelomično i izvan njezinih granica, s namjerom upoznavanja prirodnih značajki, skiciranja u otvorenom prostoru i prikupljanja spoznaja o krajobrazima i kulturnoj baštini.

Program studija *Uređenje krajobraza* sastojao se od većeg broja jednosemestralnih predmeta. Sustav ocjenjivanja na većini kolegija temeljio se na pridobivanju više ocjena. Osim na prvoj godini, tjedno opterećenje nije bilo veće od 26 sati. Nastava se proporcionalno uz teorijske kolegije, od prvog do devetog semestra osnivala na izradbi seminarskih radova. Na vježbama se sa studentima radilo ili individualno ili s manjom skupinom. Tijekom semestra organizirane su radionice u kojima su, osim rada na projektnom zadatku, studenti pripremani i za timski rad.

U razdoblju od 1998. do 2005. godine šest je studenata dobilo Rektorovu i četiri studenta Dekanovu nagradu. Između 2001. i 2005. godine još je 11. studenata dobilo i druge nagrade za svoje radove ili za zalaganje i uspjeh na studiju i fakultetu.

Na studij se upisivalo 25 studenata na godinu, a pri upisu se vrjednovao srednjoškolski uspjeh i razredbeni ispit agronomskog fakulteta (matematika, kemija i biologija), uz dodatno polaganje testova za provjeru predispozicije za ovaj studij. Po godini studija diplomiralo je po pravilu 80% studenata, a svi su diplomanti našli posao, i to većinom u struci, zapošljavajući se upravo na mjestima za koja se i očekivalo da bi trebali raditi i promicati struku.

Fakulteti i suradnici u izvođenju nastave na preddiplomskom studiju Uređenje krajobraza

Arhitektonski fakultet

akademik prof. Ante Vulin

prof. dr. sc. Ivan Juras

doc. dr. sc. Renata Waltgoni

Marija Rendić Miočević, viši asistent

(prof. dr. sc. Nenad Lipovac, prof. dr. sc. Oleg Grgurević)

Biotehnički fakultet

prof. Dušan Ogrin

prof. dr. sc. Janez Marušič

prof. dr. sc. Kaliopa Dimitrovska Andrews / prof. Braco Mušić

prof. dr. sc. Aleksandar Šiftar

Filozofski fakultet

prof. dr. sc. Dean Ajduković / Margareta Jelić, asistentica

prof. dr. sc. Ognjen Čaldarović / Iza Kavedžija, asistentica

prof. dr. sc. Miljenko Jurković / doc. dr. sc. Predrag Marković

Geodetski fakultet

prof. dr. sc. Mira Ivković

(prof. dr. sc. Krsto Šimičić)

Prirodoslovno-matematički fakultet

prof. dr. sc. Mladen Kerovac

prof. dr. sc. Miroslav Sić

doc. dr. sc. Aleksandar Toskić

(prof. dr. sc. Andrija Bognar)

Šumarski fakultet

doc. dr. sc. Željko Španjol / Damir Barčić, asistent

prof. dr. sc. Joso Vukelić / doc. dr. sc. Dario Baričević

doc. dr. sc. Vladimir Kušan

Profesori gosti

prof. Caroline Lavoie, Utah State University, Logan, SAD

prof. John K. Nicholson, Utah State University; Logan, SAD

prof. Dušan Ogrin, Univerza v Ljubljani, Slovenija

prof. Richard Stiles, Vienna University of Technology, Austrija

prof. dr. sc. Janez Marušič, Univerza v Ljubljani, Slovenija

prof. dr. sc. Davor Gazvoda, Univerza v Ljubljani, Slovenija

prof. dr. sc. Ana Kučan, Univerza v Ljubljani, Slovenija

prof. Mike F. Downing, University of Newcastle, Velika Britanija

prof. Catharine Ward Thompson, Harriot Watt University of Edinburgh, Škotska

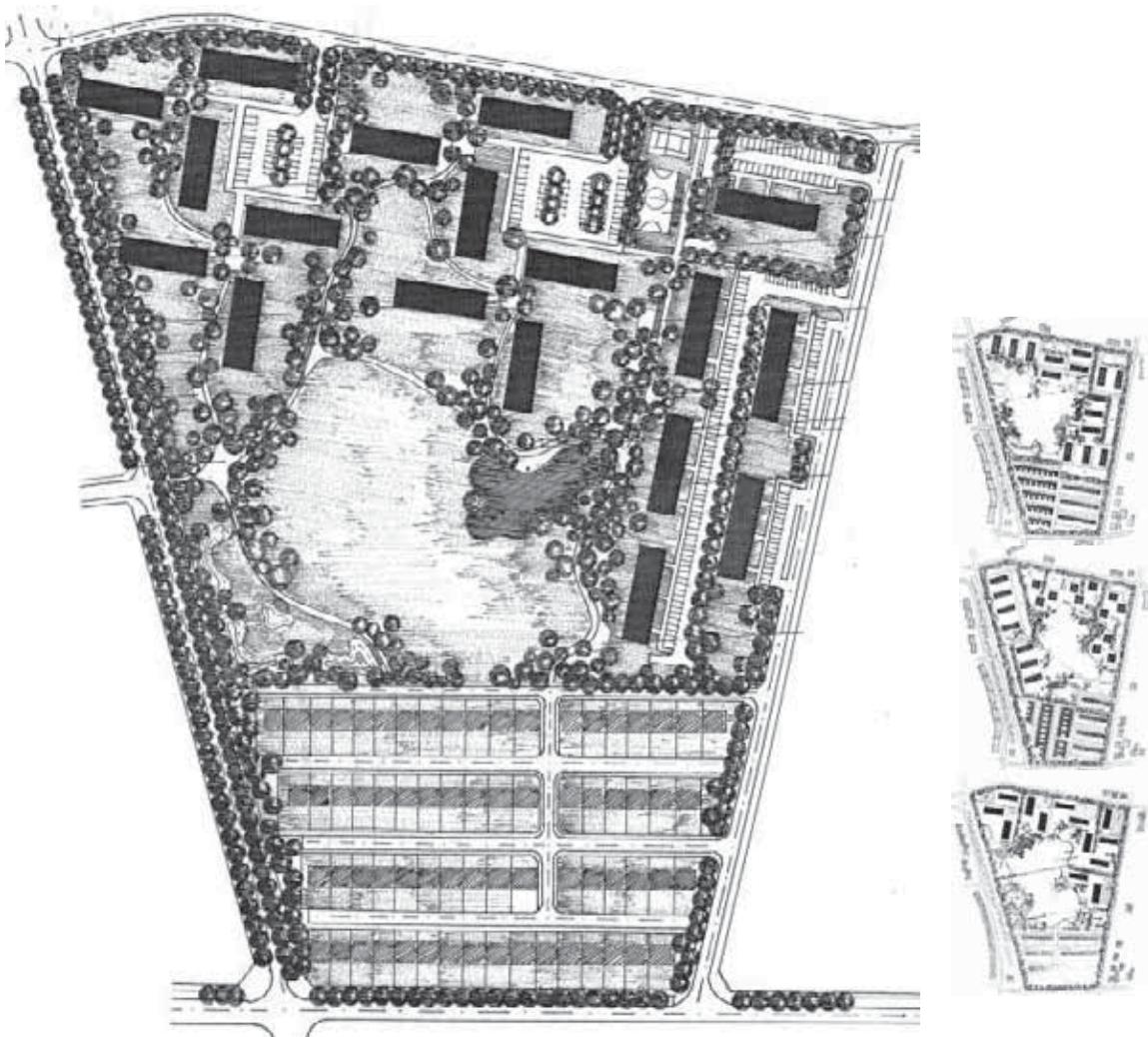
prof. Han Lorzing, Agricultural University Wageningen, Nizozemska

prof. Gerrit Parlevliet, Agricultural University Wageningen, Nizozemska

prof. dr. sc. Olav Skage, Swedish University, Alnarp, Švedska

prof. dr. sc. Magne Bruun, Agricultural University, As, Norveška

Dihua Li, lecturer, Graduate school of landscape architecture, Peking University Haidian District, Kina

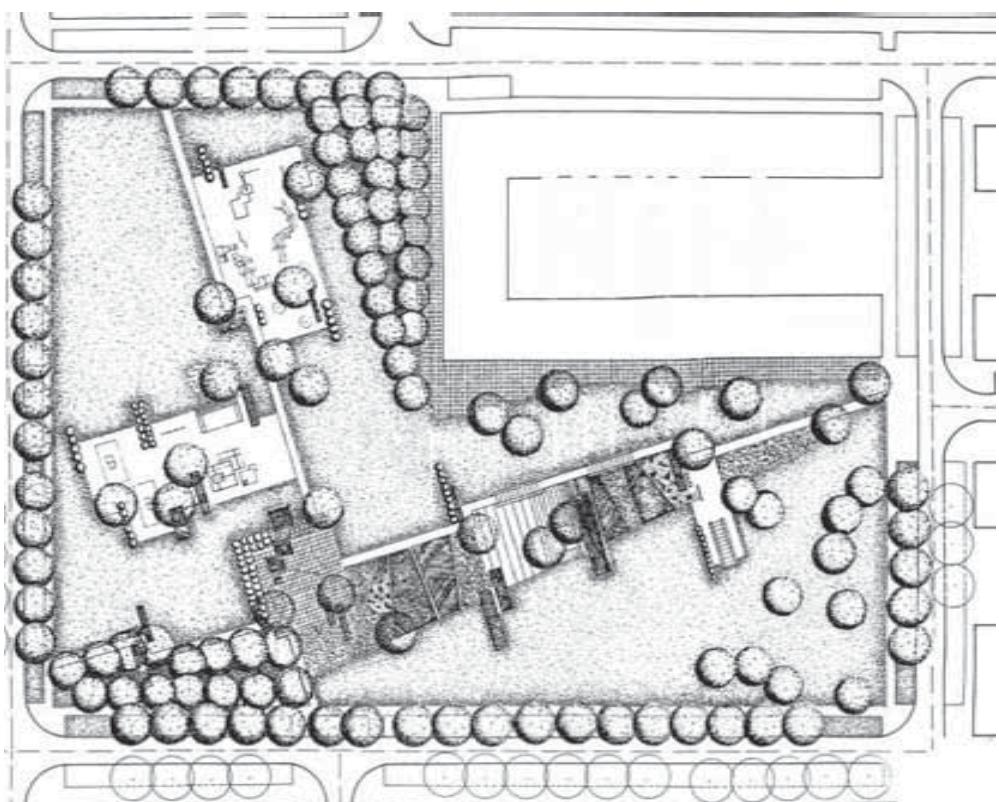
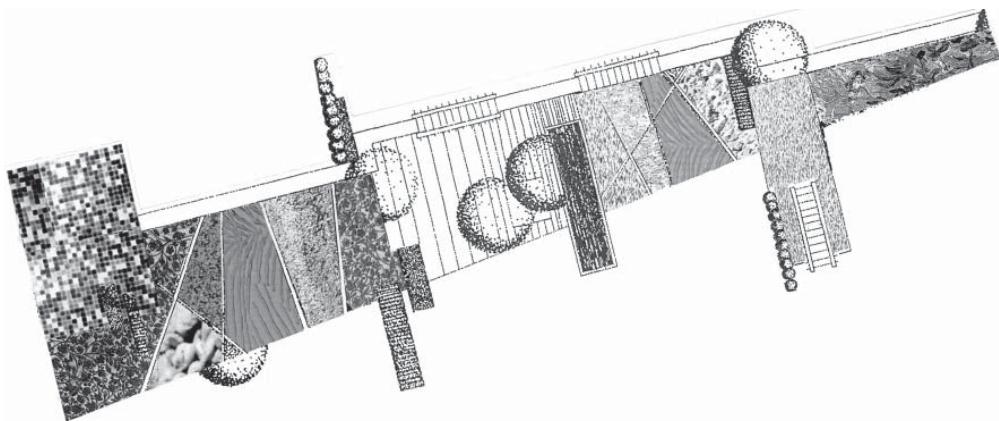
Uređenje gradskog krajobraza - osnova stambenog naselja (3. godina)

Dodiplomski program studija Uređenja krajobraza (1996. – 2005.)

Predmet	godina sem. I.	I. sem. II.	godina sem. III.	II. sem. IV.	godina sem. V.	III. sem. VI.	godina sem. VII.	IV. sem. VIII.	sem. IX.
Botanika	30 + 30	30 + 30							
Kemija	75 + 60								
Matematika	45 + 30								
Agroklimatologija	45 + 15								
Informatika		45 + 30							
Ekonomika poljoprivrede	30 + 0	30 + 30							
Opća i krajobrazna ekologija		30 + 15							
Crtanje	0 + 30	0 + 30							
Uvod u uređenje krajobraza	30 + 30	15 + 30							
Društvo i država		30 + 0							
Povijest umjetnosti (arhitekture i likovnih umjetnosti)		30 + 0	30 + 0						
Pedologija	45 + 30	30 + 30							
Biometrika i planiranje pokusa		30 + 30	15 + 30						
Crtanje i plastično oblikovanje		0 + 75	0 + 75						
Geodezija s osnovama kartografije	15 + 45	15 + 30							
Geomorfologija		30 + 15	30 + 15						
Osnove urbanizma		30 + 15	30 + 15						
Oblikovanje otvorenog prostora		30 + 30	15 + 60						
Osnove agrikulture				45 + 30					
Parkovno bilje				30 + 15	30 + 15				
Vrtna tehnika				30 + 30	30 + 30				
Osnove urbanističkog planiranja				30 + 30					
Strani jezik				0 + 30	0 + 30	0 + 30	0 + 30	0 + 30	
Elementi i dinamika krajobraza				30 + 0	30 + 15				
Fitocenologija					30 + 15				
Fotogrametrija i daljinska istraživanja					30 + 30				
Uvod u ekološku psihologiju					30 + 0				
Analiza i valorizacija krajobraza					30 + 45	30 + 45			
Uređenje gradskog krajobraza					30 + 30	30 + 30			
Urbana sociologija							30 + 15		
Teorija i razvoj krajobraznog oblikovanja							30 + 15	30 + 15	
Osnove prostornog planiranja								30 + 30	
Krajobrazno planiranje								30 + 45	
Zaštita tla i voda									30 + 45
Zaštita prirode i okoliša									
Uređivanje voda									
Izborni predmet									
Izborni predmet									
Izborni predmet									
Neobvezni predmet									
Neobvezni predmet									

Izborni predmeti:

- Zaštićeni prostori
- Glijvarstvo
- Voćarstvo Mediterana
- Eколоška poljoprivreda
- Fiziologija bilja
- Povijest poljoprivrede
- Hidroekologija

Uređenje gradskog krajobraza (3. godina)

Studenti dodiplomskog studija Uređenje krajobraza

- 1996. | 1997.** Ameršek Estera, Avdić Ines, Barać Danijela, Brnić Luka, Buić David, Crljenica Ana, Đukes Gabrijela, Franc Jasminka, Gamulin Martina, Glibo Silvija, Hegedušić Marijana, Hrga Vesna, Hurčak Martina, Jambrošić Mihaela, Jelušić Luka, Katović Darko, Lež Silvestra, Medin Hana, Mehmedović Jagoda, Milevoj Marko, Morić Sanja, Paleka Višnja, Poje Miroslav, Ramić Tihana, Rechner Iva, Reić Vedrana, Roje Ana, Stojan Mara, Šalamun Tanja, Šešelj Katja, Šimek Ivica, Velić Jasmina, Vitasović Ivana, Vladić Tanja, Zlopaša Hrvjeka, Zrilić Antonela, Žgela Igor, Živković Borna
- 1997. | 1998.** Blažek Marina, Božović Ivana, Brajković Mirjana, Butorac Marina, Černac Selma, Čorić Mila, Diklić Katarina, Dugalija Luka, Grgić Katarina, Grubiša Dalibor, Hohnjec Iva, Jurić Toni, Klemar Barbara, Mihalić Petra, Osman Vlatka, Pancirov Ivana, Pereković Petra, Rešetar Iva, Sabolović Vanda, Srnojević Valentina, Supičić Marin, Šoštarić Zuckerman Valentina, Šušnjar Marija, Topić Tvrtko, Urumović Lada, Vranješ Domagoj, Zima Filip, Zuber Matea
- 1998. | 1999.** Anićić Martina, Avakumović Nataša, Blažeković Zdenko, Briški Mirjana, Brkić Marta, Bušić Kaja, Crnolatac Zdravka, Čurkov Hrvoje, Dajak Nikolina, Dobrović Ana, Dragojević Ivna, Gec Bia, Herjavec Franjo, Hren Nina, Jurašin Iva, Kabalin Vanda, Kamenečki Monika, Kobeščak Eduard, Marušić Martina, Matijašić Iva, Meštrić Mirjana, Miletić Katarina, Miljuš Tihana, Miškić Domislić Mirjana, Pavletić Slobodan Momir, Pešak Sunčana, Savić Nana, Trapan Bruno, Verstovšek Daria, Vuković Ivana
- 1999. | 2000.** Beban Ana, Bičanić Ena, Bogović Jasmina, Brkljača Ivana, Brozić Ivica, Deželić Mislav, Filipović Leila, Gluhak Lea, Gospodarić Vedran, Grđan Maja, Janečić Ivana, Jednaković Vlatka, Jukić Mario, Kirin Danijela, Kljenak Maja, Konjić Darija, Kosović Stjepan, Kožar Martina, Marković Berislav, Maroš Sabina, Miletić Ivana, Movre Jasminka, Pajnić Erna, Petković Nikolina, Raguž Ana, Tatalović Vesna, Terzija Nikolina, Zovko Marijana, Žalac Vedrana, Žganjar Ivana, Živković Marta
- 2000. | 2001.** Andlar Goran, Babić Ivana, Balać Igor, Barbić Mladen, Belamarić Igor, Blažević Marija, Ceboci Marko, Dobrović Ana, Grabarić Boris, Gršković Ivana, Juratek Ivan, Knez Andrea, Kolak Željka, Križanac Monika, Levačić Andreja, Maričić Stefani, Matić Matija, Mesić Lana, Nerat Nikolina, Perović Maja, Salopek Ivana, Sever Jelena, Starčić Monika, Šantak Sandra, Zvonarek Dobrila
- 2001. | 2002.** Bosak Marina, Čulig Morana, Dunato Vanda, Dunatov Danijela, Džankić Ana Marija, Habdija Valentina, Huss Zrinka, Ivanišević Zvonimira, Kušan Tena, Leskovar Sanja, Majnarić Ana, Marić Vlatka, Paić Luka, Pjevac Sonja, Radišić Željko, Rapić Sunčana, Rod Natalija, Šehtel Vesna, Šikić Luka, Šmidt Ana, Tolnaj Margareta, Varga Željko, Vidić Ana, Žigman Ivan, Županić Martina
- 2002. | 2003.** Banda Petar, Budimir-Bekan Jelena, Čović Katarina, Čović Zdenka, Filipović Iva, Fiolić Martina, Granić Petra, Grgeljac Margareta, Hrvatin Petra, Ivančić Valentina, Ivanković Tihana, Lešić Damir, Maljak Petra, Mazavac Mia, Mihina Martina, Mitić Mia, Obljan Davor, Perišić Monika, Perkunić Martina, Pongrac Martina, Raguž Silvija, Šestan Marlena, Šimunić Lucija, Vunić Marko, Zangl Ines
- 2003. | 2004.** Bakarčić Vanja, Bibulić Sanja, Blašković Dubravka, Bogunović Ino, Capić Silvija, Đindić Ljubica, Gašparović Ivana, Golub Ivana, Kosjek Irena, Kraljić Katarina, Kreber Petar, Mikulec Mladenka, Mišak Verica, Palandžić Đurđica, Popović Nino, Posavec Maja, Puceković Kristina, Radujković Nives, Sabljarić Andrea, Stulić Zdenka, Sumić Marta, Šimunić Tea, Tolić Ivan, Vukašinović Aleksandra, Žmire Ana
- 2004. | 2005.** Badurina Iva, Bajan Ena, Bakarić Marina, Bekavac Basić Nediljko, Crnjak Matea, Derežić Petra, Humplik Suzana, Ivandija Jelena, Keller Ivana, Komes Marija, Krsnik Josip, Ljubaj Tihana, Maltar Olga, Mališa Davorka, Milčić Mihaela, Naletilić Anton, Panić Nikolina, Perković Darija, Perički Vedran, Prša Barbara, Santini Ana, Šetić Marko, Švec Ana, Tomić Dora, Urska Marko, Vidaković Martina

Diplomski radovi studenata studija Uređenje krajobraza

Diplomant 2001.	Naslov rada	Mentor
Vitasović Ivana	<i>Istraživanje vrijednosti, razloga nastanka, načina korištenja te mogućnost obnove parka Maksimir</i>	prof. dr. sc. Branka Aničić
Morić Sanja	<i>Utjecaj impresionizma na izbor vrsta u oblikovanju cvjetnih ploha</i>	prof. dr. sc. Ines Vršek
2002.		
Avdić Ines	<i>Tipologija krajobraza od Brsečina do Zatona kao osnova za usmjeravanje razvoja i zaštite krajobraza</i>	prof. dr. sc. Janez Marušić
Brnić Luka	<i>Botanička analiza parka dvorca Lužnica</i>	prof. dr. sc. Nada Hulina
Đukes Gabrijela	<i>Navodnjavanje parkovne površine "Loterio"</i>	prof. dr. sc. Ivan Šimunić
Franc Jasminka	<i>Estetsko-bioekološke značajke korova i njihova primjena u uređenju krajobraza</i>	prof. dr. sc. Nada Hulina
Hrga Vesna	<i>Fotogrametrija u krajobraznoj analizi na primjeru rezervata Pantan – Trogir</i>	doc. dr. sc. Vladimir Kušan
Paleka Višnja	<i>Prilog zaštiti krajobraza otoka Paga</i>	prof. dr. sc. Branka Aničić
Poje Miroslav	<i>Morfološke i oblikovne karakteristike odabralih drvenastih vrsta u parku Maksimir</i>	prof. dr. sc. Ines Vršek
Rechner Iva	<i>Prilog poznavanju i zaštiti krajobraza na otoku Krku</i>	prof. Dušan Ogrin
Stojan Mara	<i>Socijalni aspekti stanovanja i otvorene površine u novim naseljima: primjer Novog Zagreba</i>	prof. dr. sc. Ognjen Čaldarović
Velić Jasmina	<i>Planiranje rasterećenja područja temeljnog fenomena NP Plitvička jezera</i>	prof. dr. sc. Janez. Marušić
Zrilić Antonela	<i>Marina „Zlatna luka“ Bibinje – Sukošan kao prostorno ekološki problem</i>	mr. sc. Vesna Koščak Miočić-Stošić
2003.		
Barać Danijela	<i>Inventarizacija stanja zelenila u parku klinike za infektivne bolesti „Dr. Fran Mihaljević“</i>	prof. dr. sc. Ines Vršek
Crljenica Ana	<i>Zeleni sustav grada Siska</i>	prof. dr. sc. Branka Aničić
Jambrešić Mihaela	<i>Urbanistička osnova Jurjevskog groblja</i>	doc. dr. sc. Nenad Lipovac
Klemar Barbara	<i>Stanište vodenog ruba i vode na primjeru potoka Černomerec u Zagrebu</i>	prof. dr. sc. Ines Vršek
Osman Vlatka	<i>Značaj i uloga krovnog vrta u urbanoj sredini</i>	prof. dr. sc. Branka Aničić
Reić Vedrana	<i>Drvoredi vrste „Liquidambar styraciflua“ na području gradske četvrti Maksimir</i>	prof. dr. sc. Ines Vršek
Vladić Tanja	<i>Inventarizacija živilih ograda u ulici Vladimira Nazora u Zagrebu</i>	mr. sc. Ksenija Karlović
Vranješ Domagoj	<i>Planiranje ekološko edukativnih staza u Pokuplju</i>	mr. sc. Vesna Koščak Miočić-Stošić
Vuković Ivana	<i>Biljne vrste vodenog ruba i vode na gradskom kupalištu rijeke Kupe kod Petrinje</i>	prof. dr. sc. Ines Vršek

2004.

Avakumović Nataša	<i>Krajobrazno planiranje otoka Cresa</i>	prof. dr. sc. Janez Marušić
Blažeković Zdenko	<i>Ukrasne biljne vrste kroz povijest vrtne umjetnosti</i>	prof. dr. sc. Ines Vršek
Brkić Marta	<i>Primjena biljnog materijala u vrtu osnovne škole „Ksaver Šandor Gjalski“ u Zagrebu</i>	prof. dr. sc. Ines Vršek
Bušić Kaja	<i>Tipologija krajobraza od Koversade do Finide, uključujući Limski kanal i Grad Rovinj, kao osnova za usmjeravanje razvoja i zaštite krajobraza</i>	prof. dr. sc. Janez Marušić
Butorac Marina	<i>Inventarizacija i stanje zelenila u parku grofa Jankovića uz daruvarske kupalište</i>	prof. dr. sc. Ines Vršek
Diklić Katarina	<i>Prilog poznavanju i zaštiti krajobraza Dugog otoka</i>	prof. dr. sc. Branka Aničić
Dugalija Luka	<i>Primjena biljnog materijala uz športski kompleks nogometnog kluba Zagreb</i>	prof. dr. sc. Ines Vršek
Gec Bia	<i>Potencijalni razvoj naselja i turizma u svjetlu zaštite krajobraza na području nacionalnog parka Kornati</i>	prof. Dušan Ogrin
Jelušić Luka	<i>Načela i postupci oblikovanja parka za slike</i>	prof. dr. sc. Branka Aničić
Kirin Danijela	<i>Primjena geofita u oblikovanju javnih prostora grada Zagreba</i>	prof. dr. sc. Ines Vršek
Kljenak Maja	<i>Planiranje centra za rehabilitacijsko jahanje i istraživanje mogućnosti uklapanja u turističku ponudu Pomurja</i>	mr. sc. Vesna Koščak Miočić-Stošić
Kobešćak Eduard	<i>Problematika identiteta krajobraznih cjelina na primjeru područja naselja Vidovec</i>	prof. dr. sc. Oleg Grgurević
Meštrić Mirjana	<i>Primjena autohtone flore pri uređenju kamenjara kućnih vrtova otoka Paga</i>	prof. dr. sc. Ines Vršek
Miletić Katarina	<i>Prilog zaštiti krajobraza otoka Šipana</i>	prof. dr. sc. Branka Aničić
Milevoj Marko	<i>Egzogeomorfološke značajke Gornje Bujštine</i>	doc. dr. sc. Dražen Perica
Miškić Domislić Mirjana	<i>Prilog poznavanju i zaštiti krajobraza na otocima – Donjih Kornata</i>	prof. dr. sc. Branka Aničić
Pereković Petra	<i>Prilog revitalizaciji ruralnog krajobraza Krašića</i>	prof. Dušan Ogrin
Savić Nana	<i>Prijedlog sanacije kamenoloma Bili Brig i Ploče u gradu Zadru</i>	prof. dr. sc. Janez Marušić

2005.

Beban Ana	<i>Barjere za zaštitu od buke</i>	prof. Dušan Ogrin
Čurkov Hrvoje	<i>Analiza odabranih ukrasnih vrsta u japanskom vrtu Setagaya u Beču</i>	prof. dr. sc. Ines Vršek
Jednaković Vlatka	<i>Inventarizacija ukrasnog bilja u interijerima odabranih hotelsko-ugostiteljskih objekata na području grada Zadra</i>	doc. dr. sc. Vesna Židovac
Kabalin Vanda	<i>Značaj vegetacije i flore grada Raba u turističkoj valorizaciji</i>	prof. dr. sc. Ines Vršek
Kamenečki Monika	<i>Prilog zaštiti krajobraza na području Krapinsko-zagorske županije</i>	prof. dr. sc. Branka Aničić
Konjić Darija	<i>Odarbit biljnih vrsta tradicionalnog seoskog vrtta na primjeru vrtta u Donjoj Stubici</i>	prof. dr. sc. Ines Vršek
Matijašić Iva	<i>Odarbit biljnih vrsta tradicionalnih seoskih vrtova u Parku prirode Žumberak – Samoborsko gorje</i>	prof. dr. sc. Ines Vršek
Mihalić Petra	<i>Inventarizacija i analiza biljnog materijala u parku Margerita u Opatiji</i>	prof. dr. sc. Ines Vršek

Pešak Sunčana	<i>Primjena kognitivnih mapa u procjeni ranjivosti okoliša</i>
Petković Nikolina	<i>Mogućnosti za razvoj odvojenog prikupljanja otpada na širem području Parka prirode Žumberak – Samoborsko gorje</i>
Roje Ana	<i>Primjena IFOAM regulative u ekološkoj poljoprivredi</i>
Žalac Vedrana	<i>Zakonski okviri i metodologija preventivne zaštite krajobraza</i>
Živković Marta	<i>Mogućnosti objektivizacije kriterija za zaštitu krajobraza</i>

2006.

Ameršek Estera	<i>Mogućnosti korištenja raznolikosti faune ptica Botaničkog vrta PMF-a u Zagrebu u edukacijske i turističke svrhe</i>	prof. dr. sc. Mladen Kerovec
Andlar Goran	<i>Revitalizacija ruralnog krajobraza područja Blata na otoku Korčuli</i>	prof. Dušan Ogrin
Aničić Martina	<i>Stambena urbanizacija i krajobraz</i>	prof. Dušan Ogrin
Bičanić Ena	<i>Prostorno tehnološki problemi u krajobraznom oblikovanju vrta uvjetovani simboličkim značenjem vode</i>	prof. dr. sc. Branka Aničić
Brkljača Ivana	<i>Očuvanje autentičnosti primoštenskih vinograda</i>	prof. dr. sc. Branka Aničić
Ćorić Mila	<i>Poznavanje, zaštita i revitalizacija krajobraza područja Kaštela</i>	prof. dr. sc. Branka Aničić
Grgić Katarina	<i>Rijeka Sava kao čimbenik prostorno-krajobraznog povezivanja Zagreba – grada na dvije obale</i>	prof. dr. sc. Oleg Grgurević
Gršković Ivana	<i>Uloga zelenila u funkcionalističkom urbanizmu Le Corbusiera</i>	prof. dr. sc. Oleg Grgurević
Hohnjec Iva	<i>Poznavanje i zaštita krajobraza otoka Vira</i>	prof. dr. sc. Branka Aničić
Šešelj Katja	<i>Prilog poznavanju i zaštiti kulturnog krajobraza Donje Neretve</i>	prof. dr. sc. Branka Aničić
Miljuš Tihana	<i>Valorizacija i revitalizacija travnjaka u Nacionalnom parku „Sjeverni Velebit“</i>	prof. dr. sc. Branka Aničić
Perović Maja	<i>Kriteriji odabira biljnih vrsta u krajobraznoj arhitekturi</i>	prof. dr. sc. Ines Vršek
Raguž Ana	<i>Nosivi kapacitet kao metoda rasterećenja zaštićenih dijelova prirode</i>	doc. dr. sc. Sonja Butula
Terzija Nikolina	<i>Rasvjeta u krajobraznoj arhitekturi</i>	prof. dr. sc. Branka Aničić
Topić Tvrtko	<i>Ukrasno bilje u Istočnim vrtovima</i>	prof. dr. sc. Ines Vršek
Žganjar Ivana	<i>Elementi studije utjecaja golf terena na okoliš za procjenu utjecaja na agroekosustav</i>	prof. dr. sc. Milan Mesić

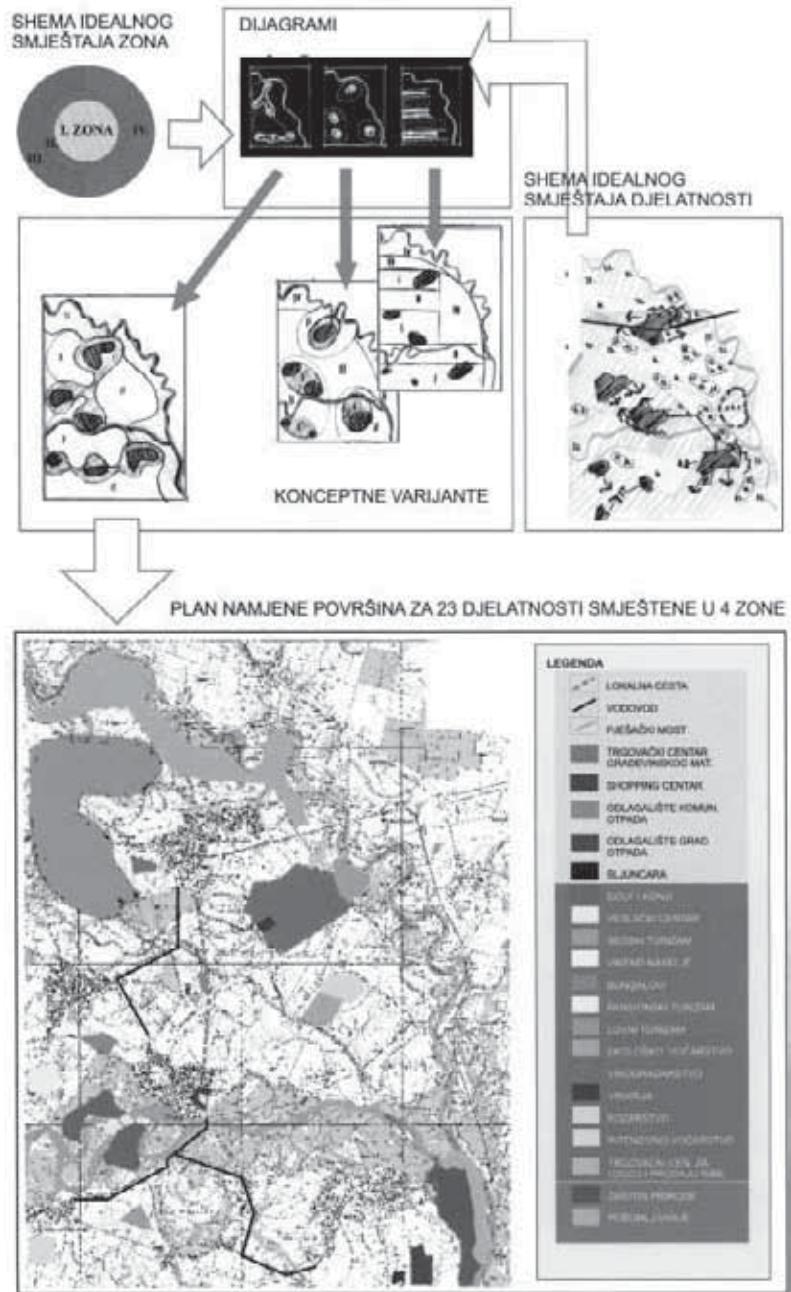
2007.

Deželić Mislav	<i>Revitalizacija opatijskog šumskog šetališta Carmen Sylva</i>	prof. dr. sc. Branka Aničić
Gluhak Lea	<i>Analiza klimatskih podataka Grada Zagreba u svrhu navodnjavanja Višeosjetilnog parka RŠC Jarun</i>	prof. dr. sc. Ivan Šimunić
Grđan Maja	<i>Višeosjetilni parkovi samo za osobe s invaliditetom – da ili ne?</i>	prof. dr. sc. Branka Aničić
Habdić Valentina	<i>Boje na cvjetnim gredicama urbanih prostora</i>	mr. sc. Sanja Morić
Janečić Ivana	<i>Utjecaj transformacije područja jezera Bundek u uređeni urbani park</i>	mr. sc. Vesna Koščak Miočić-Stošić
Jukić Mario	<i>Vrednovanje prostora za izbor lokacije odlagališta radioaktivnog otpada u Republici Hrvatskoj</i>	mr. sc. Vesna Koščak Stošić Miočić
Knez Andrea	<i>Cvjetne gredice prema glazbenom predlošku u Višeosjetilnom parku na Jarunu</i>	mr. sc. Sanja Morić
Kolak Željka	<i>Važnost javnih prostora u urbanoj sredini namijenjenih dječjoj igri</i>	prof. dr. sc. Branka Aničić

Marković Berislav	<i>Strateška procjena utjecaja na okoliš lokacija za višestambenu izgradnju na području grada Zagreba</i>	mr. sc. Vesna Koščak Miočić-Stošić
Maroš Sabina	<i>Mogućnosti rekultivacije saniranih neplaniranih odlagališta otpada na otocima Zadarske županije</i>	mr. sc. Vesna Koščak Miočić-Stošić
Miletić Ivana	<i>Navodnjavanje i odvodnja krovnih vrtova na primjeru Starčevićevog trga</i>	prof. dr. sc. Ivan Šimunić
Nerat Nikolina	<i>Formalni i neformalni vodeni vrt na primjeru Botaničkog vrtu PMF-a u Zagrebu</i>	mr. sc. Sanja Morić
Pajnić Erna	<i>Potreba navodnjavanja zelenih površina Trga Nikole Šubića Zrinskog u Zagrebu</i>	prof. dr. sc. Ivan Šimunić
Pavletić Slobodan Momir Sabolović Vanda Salopek Ivana	<i>Navodnjavanje javne zelene površine Trga kralja Tomislava u Zagrebu</i> <i>Poznavanje, zaštita i revitalizacija krajobraza otoka Biševa</i> <i>Različite metode izračuna temperaturnih suma i njihova primjena u poljoprivredi</i>	prof. dr. sc. Ivan Šimunić prof. dr. sc. Branka Aničić prof. dr. sc. Milan Mesić
Supičić Marin Tatalović Vesna Zuber Matea	<i>Inventarizacija dendroloških vrsta perivoja Vrulje u Zadru</i> <i>Navodnjavanje i revitalizacija Trga Francuske Republike</i> <i>Prirodni potencijali za razvoj poljoprivrede na području Parka prirode Telašćica</i>	mr. sc. Sanja Morić prof. dr. sc. Ivan Šimunić prof. dr. sc. Stjepan Husnjak
Žigman Ivan	<i>Utjecaj vremenskih čimbenika na kvalitetu parkovnog bilja</i>	prof. dr. sc. Ines Vršek

2008.

Bosak Marina	<i>Značaj zelenih površina za socijalni život građana – primjer parka Maksimir</i>	prof. dr. sc. Ognjen Čaldarović
Brožić Ivica Budimir-Bekan Jelena	<i>Antropogenizacija kamena na otoku Krku</i> <i>Uloga ograđivanja u ruralnoj i urbanoj sredini – primjer sjevernog Zagreba i okolice</i>	doc. dr. Igor Toš prof. dr. sc. Branka Aničić
Bogović Jasmina Hrvatin Petra	<i>Bolničko groblje Donje Vrapče</i> <i>Prostorni potencijali za razvoj rekreacije grada Rijeke i okolice</i>	prof. dr. sc. Nenad Lipovac mr. sc. Vesna Koščak Miočić-Stošić
Juratek Ivan Kušan Tena	<i>Vrtovi vila zagrebačke moderne između dva Svjetska rata</i> <i>Metode procjene utjecaja vjetroelektrana na krajobraz</i>	prof. dr. sc. Branka Aničić mr. sc. Vesna Koščak Miočić-Stošić
Maričić Stefani Mazavac Mia	<i>Vile i đardini na obali kneza Trpimira – povjesna analiza</i> <i>Zaštita krajobraznih vrijednosti Lapadske obale na području Gruškog zaljeva</i>	prof. dr. sc. Branka Aničić prof. dr. sc. Branka Aničić
Mesić Lana Rapić Sunčana	<i>Potrebe navodnjavanja i revitalizacije parka Rokov perivoj</i> <i>Prilog metodologiji upravljanja zaštićenim područjima na primjeru značajnog krajobraza Odransko polje</i>	prof. dr. sc. Ivan Šimunić doc. dr. sc. Sonja Butula
Zovko Marijana Šimek Ivica Šiklić Luka	<i>Krajobraz prirodnih katastrofa</i> <i>Potrebe navodnjavanja parkovne površine dječjeg vrtića Bistra</i> <i>Izračun potrebne vode za navodnjavanje te primjeri efikasnih rješenja navodnjavanja na zelenim površinama Grada Zagreba</i>	doc. dr. sc. Sonja Butula prof. dr. sc. Ivan Šimunić prof. dr. sc. Ivan Šimunić

Krajobrazno planiranje (4. godina)

Studij Krajobrazna arhitektura

Sveučilišni preddiplomski, diplomski i poslijediplomski studij (3 + 2 + 3)

Reforma studija na Agronomskom fakultetu u Zagrebu (2000. – 2005.)

Od kolovoza 2003. godine na snazi je novi Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju koji integrira načela Bolonjske deklaracije i obvezuje hrvatska sveučilišta na temeljitu reformu postojećih nastavnih programa. Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu je odlukom fakultetskog Vijeća 9. lipnja 2003. osnovao Odbor za reformu i u sklopu tog odbora i Povjerenstvo za izradu nacrta novih studijskih programa. Povjerenstvo je bilo sastavljeno od prodekana za nastavu i voditelja inicijatora novih studija. Osnovna je zadaća ovog povjerenstva bila dati prijedlog o potrebnom broju studija, kao i razrada novih programa u skladu s novim bolonjskim propozicijama. U srpnju 2004. godine na fakultetskom Vijeću donesene su odluke o značajkama budućih studija, o trajanju ciklusa (3 + 2), modularnom sustavu (svi moduli donose 6 ili 3 ECTS bodova) i zajedničkoj strukturi studija s obzirom na udio obveznih i izbornih modula. Konačne inačice nacrta studijskih programa bile su utvrđene ak. god. 2004./5. kada je Odbor za reformu studija, uz predstavnike svih povjerenstava uključenih u reformu studija te uz predstavnike studenata i vanjskih članova (predstavnici gospodarstava, srednjih škola i resornih ministarstava), organizirao prvo javno predstavljanje prvih inačica svih studijskih programa u Centru za travnjaštvo na Medvednici u listopadu 2004. godine. Potkraj te godine stižu i upute Rektorskog zbora prema kojima je trebalo urediti prijedloge novih studijskih programa kao i dinamiku postupka njihova vrjednovanja.

Na 17. izvanrednoj i proširenoj sjednici fakultetskog Vijeća u siječnju 2005. godine prihvaćeni su prijedlozi naziva i concepcije devet novih studijskih programa među njima i **Krajobrazna arhitektura**, te nominirani njihovi voditelji. Novi studijski programi prošli su postupak nacionalnog i vanjskog vrjednovanja na temelju čega su svi predloženi studiji dobili dopusnicu Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, kao preduvjet za njihovo pokretanje. Osnovna novina reforme je da se iz postojeća tri studija razvilo 9 sveučilišnih preddiplomskih i 13 sveučilišnih diplomskih studija, koje će budući studenti upisati akad. god. 2005./6. prema vlastitom odabiru nakon položenog razredbenog ispita.

Utjecaj bolonjske reforme na razvoj studija

S obzirom da je postojeći program studija *Uređenje krajobraza* nastao u skladu s europskim smjernicama, pritom imajući u vidu uklapanje u europske integracije, program studija *Krajobrazna arhitektura* se vrlo lako prilagodio načelima Bolonjske deklaracije i ECTS sustavu.

Stoga, u sklopu cijelokupne reforme Programa svih studija agronomskog fakulteta, na studiju *Uređenje krajobraza* nije bilo potrebno raditi korjenite promjene. Osim unutar nekih kolegija gdje su zbog programskog usklađivanja napravljene manje korekcije kako bi se sadržajno bolje uklopili u novi program Studija. Na prvoj je godini obavljena reorganizacija određenih kolegija u module, a program je dopunjeno manjim brojem novih modula. U potpunosti su izmijenjeni i dopunjeni izborni moduli, koji su tematski bliski sadržaju Studija.

Obrazloženje o promjeni naslova studija, u naziv sveučilišni prvostupnik (*baccalaureus*) inženjer krajobrazne arhitekture i sveučilišni magistar inženjer krajobrazne arhitekture, izneseno je i na fakultetskom Vijeću i na Sveučilištu u Zagrebu, a temeljilo se na sljedećim argumentima.

1. Status profesije

Krajobrazni arhitekti su svugdje u svijetu, pa tako i u Hrvatskoj, udruženi u svoju profesionalnu organizaciju – Hrvatsko društvo krajobraznih arhitekata koje je samostalno i ima svoju međunarodnu krovnu organizaciju (IFLA – International Federation of Landscape architects). Autonomnost krajobrazne arhitekture potvrđuje i Međunarodna klasifikacija poziva (*Classification internationale types des professions*) koji je u dva izdanja razradio Međunarodni biro za rad (*Bureau international du travail*) u Bernu. U njoj su relevantni pozivi opredijeljeni na sljedeći način: *Architecte (construction civile) – Urbaniste – Architecte paysagiste – Agronome horticulter* itd.

2. Edukacija

Stručnjaci za ovo područje su ranije u pravilu proistekli iz proširenog studija vrtlarstva na biotehničkim fakultetima. Međutim, već se duže vrijeme obrazovanje na ovom području provodi kao samostalan projekt i to na biotehničkim fakultetima. Sadržajno se on temelji na osnovama biotehnike, napose ekologije, a europski i američki projekti pokazuju da se udjel arhitektonsko-urbanističkih sadržaja kreće svega između 10 i 15%. Jedno veće razdoblje se u Njemačkoj (inače u Europi vodećoj zemlji za ovu struku) i u skandinavskim zemljama za ovu djelatnost izdavao naziv diplomirani vrtlar (Diplom Gärtner). U 20 stoljeću je prevladao termin krajobrazna arhitektura u Europi i odmah postao obvezan naslov u svim studijima u sklopu bolonjske reforme. Napose u tom smjeru djeluje i veliki EU projekt Le Notre u kojem se homogeniziraju programi i naziv 90 europskih škola. Da se Krajobrazni arhitekti uglavnom školju na biotehničkim fakultetima odnosno sveučilištima potvrđuju i sljedeći primjeri iz našeg neposrednog okruženja.

Budimpešta	Faculty of landscape architecture, Corvinus University
Wien	Universität für Bodenkultur
München	TUM Wissenschaftliches Zentrum Weihenstephan für Ernährung u. Landnutzung
Ljubljana	Biotehniška fakulteta, Univerze v Ljubljani

Slično je organiziran i studij Krajobrazne arhitekture na biotehničkim visokim školama u Wageningenu i Skandinaviji (Kopenhagen, Lund, Oslo/As) u Sofiji, Varšavi i drugdje.

I na našem fakultetu je 1968. godine prvo osnovan poslijediplomski interfakultetski magisterski studij – *Oblikovanje pejsaža*, a 1982. godine je uveden obrazovni profil *Vrtlarstvo i oblikovanje pejsaža* kao prošireni studij vrtlarstva. Tek je 1996. godine bio odobren i prihvaćen cijeloviti i samostalni petogodišnji dodiplomski studij *Uređenje krajobraza*. Novi je studij bio pripremljen na temelju društvenih potreba i potvrđen je od nekoliko poznatih europskih sveučilišta sa studijima krajobrazne arhitekture. Bio je utemeljen kao interfakultetski studij u čijoj su provedbi učestvovali osim Agronomskog, Arhitektonski, Filozofski, Geodetski, Prirodoslovno-matematički i Šumarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu te Biotehnički fakultet Sveučilišta u Ljubljani, s omjerom učešća u nastavi 60 : 40 u korist matičnog fakulteta. Reformom po Bolonjskoj deklaraciji taj je program doživio manje promjene, a preuređen je tako da zadovolji kriterije trajanja studija 3 + 2. Naslov studija je bio usklađen s ostalim europskim studijima. Naša je dužnost, pristupivši bolonjskom procesu

homogenizacije sveučilišne nastave u Europi, bila usuglasiti i naziv za ovo područje. Time je omogućen našim diplomantima ravnopravan položaj i mogućnost zapošljavanja u Hrvatskoj i u Europi, što može osigurati samo istoznačan naziv na temelju kojeg se dobiva i licencija za projektiranje na tom području.

S obzirom na sve navedeno, Agronomski je fakultet ostao na predloženoj formulaciji naziva studija i njegovih diplomanata. Ubrzo nakon toga (2. lipnja 2005. godine) dobivena je dopusnica za izvođenje sveučilišnih Bs i Ms studija Krajobrazna arhitektura i prva generacija studenata upisuje studij 2005./6. godine.

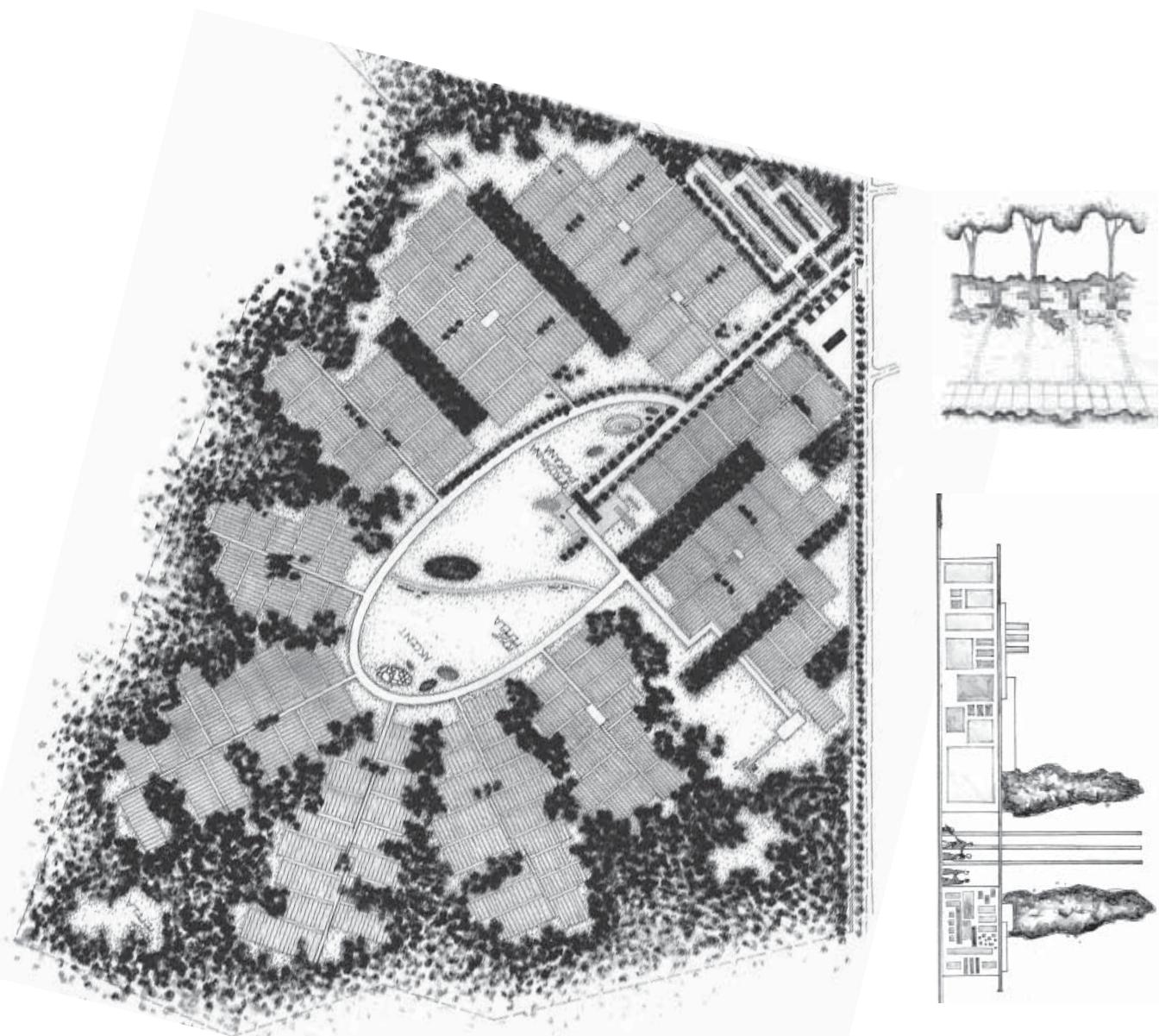
Nakon položenog razredbenog ispita (test za provjeru predispozicije za studij i biologiju) studenti upisuju trogodišnji preddiplomski sveučilišni studij u trajanju od šest semestara s ukupno 180 ECTS bodova. Nakon završetka preddiplomskog studija pristupnik stječe stručni naziv: *baccalaureus* ili prvostupnik ing. agr. krajobrazne arhitekture, pa osim mogućnosti zaposlenja, može nastaviti studiranje na diplomskom sveučilišnom studiju Ms Krajobrazna arhitektura.

Osim toga na Agronomskom fakultetu djeluje Zavod za krajobraznu arhitekturu, vrtnu umjetnost i ukrasno bilje već od 1978. godine, čija je jedna od djelatnosti osim nastave i promicanja struke i znanstvena djelatnost na području zaštite i valorizacije krajobraza i istraživanja povjesne vrtne baštine.

**Struktura
sveučilišnog
preddiplomskog
Bs studija
Krajobrazna
arhitektura
(180 ECTS-a)**

Od prvog do četvrtog semestra (prve dvije godine) program čine temeljni (T) i obvezni moduli za studij (OS) ukupnog zbroja 120 ECTS-a. Temeljni moduli su zajednički moduli dvaju ili više studija Agronomskog fakulteta, a obvezni moduli su specifični za studij i moraju se upisati i položiti. Peti semestar sadrži tri obvezna modula i ponuđena su tri izborna (IS) modula za studij, a ukupni zbroj modula je 30 ECTS bodova. Šesti semestar sastoji se samo od izbornih modula s liste za izabrani studij Krajobrazna arhitektura ili se mogu izabrati potpuno izborni moduli s bilo kojeg fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, ukupnog zbroja 18 ECTS-a. Obvezna je izradba stručnog projekta koji uključuje seminar i terensku nastavu. To je timski rad vođen od mentora, obvezna je javna prezentacija projekta, a ekvivalent je 6 ECTS bodova. Nakon položenih svih modula i odrđene prakse valja se obraniti završni rad, tj. individualan pisani stručni rad ili projekt koji donosi 6 ECTS bodova.

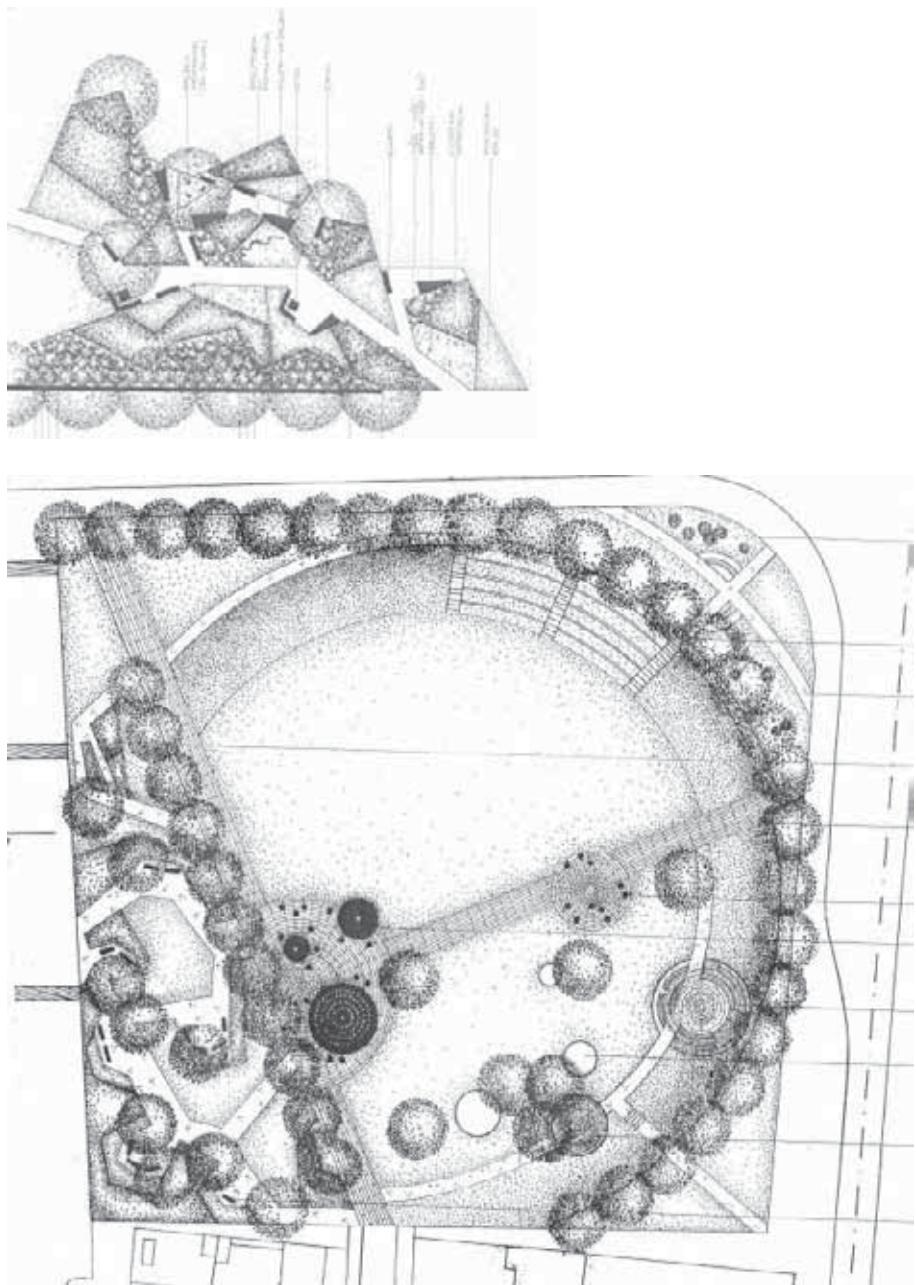
Broj studenata koji se upisuje nije se mijenjao i ostao je jednak kao i na studiju Uređenje krajobraza. Upisuje se 25 studenata, dio uz potporu ministarstva, a nekolicina za osobne potrebe. Pri upisu na sveučilišni studij Krajobrazne arhitekture vrijednuje se: srednjoškolski uspjeh i razredbeni postupak koji uključuje provjeru predispozicija za studij (provjera likovnih sposobnosti, provjera predispozicije za kreativnost rješavanjem jednog prostornog problema, provjera sposobnosti uočavanja i brzog zaključivanja te provjera znanja iz biologije).

Teorija krajobraznog oblikovanja - generiranje krajobraznog oblika (4. godina)

**Program sveučilišnog preddiplomskog Bs studija
Krajobrazna arhitektura 2005./6.**

Modul		godina sem I.		I. sem II.			godina sem III.		II. sem IV.			godina sem V.		III. sem VI.
		kateg.	sati	ECTS-a	sati		ECTS-a	sati	ECTS-a	sati	ECTS-a	sati	ECTS-a	sati
Botanika	T	60	6											
Matematika I.	T	30	3											
Informatika	T	30	3											
Geomorfologija s osnovama geologije	OS	60	6											
Crtanje I.	OS	60	6											
Uvod u krajobrazno oblikovanje I.	OS	60	6											
Ukupno				30										
Pedologija krajobraza	T			60	6									
Crtanje II.	OS			60	6									
Uvod u krajobrazno oblikovanje II.	OS			60	6									
Povijest umjetnosti	OS			60	6									
Fitocenologija	OS			30	3									
Značaj ishrane bilja u krajobraznoj arhitekturi	OS			30	3									
Ukupno				30										
Parkovna dendrologija I.	T				60	6								
Likovna analiza i plastično oblikovanje	OS				60	6								
Osnove arhitektonskog projektiranja	OS				60	6								
Oblikovanje otvorenog prostora I.	OS				60	6								
Geodezija i prostorne informacije	OS				60	6								
Ukupno					30									
Parkovna dendrologija II.	T					30	3							
Krajobrazna tehnika	OS					60	6							
Oblikovanje otvorenog prostora II.	OS					60	6							
Osnove urbanističkog planiranja	OS					60	6							
Daljinska istraživanja u proučavanju krajobraza	OS					60	6							
Krajobrazna ekologija	OS					30	3							
Ukupno						30								
Osnove krajobraznog planiranja	OS						60	6						
Razvoj oblikovanja krajobraza	OS						60	6						
Uređenje gradskog krajobraza	OS						60	6						
Zaštita okoliša i krajobraza	IS						60	6						
Agroklimatologija	IS						60	6						
Principi fiziologije bilja	IS						30	3						
Ukupno							30							
Ruralna i urbana sociologija	IS							60	6					
Govorničke vještine	IS							30	3					
Državna uprava -- organizacija i djelovanje	IS								30	3				
Održavanje i njega zelenih površina	IS								60	6				
Poljoprivreda i okoliš	IS								60	6				
Stručni projekt	OS									6				
Završni rad	OS									6				
Ukupno										30				

Uređenje gradskog krajobraza (3. godina)

**Fakulteti – suradnici u izvođenju nastave na sveučilišnom
preddiplomskom Bs i Ms studiju Krajobrazna arhitektura**

Arhitektonski fakultet

akademik prof. Ante Vulin
prof. dr. sc. Ivan Juras
prof. dr. sc. Renata Waltgoni
mr. sc. Marija Rendić Miočević, viši predavač
prof. dr. sc. Boris Morsan / doc. Stanko Stergaršek

Biotehnički fakultet u Ljubljani

prof. Dušan Ogrin
prof. dr. sc. Janez Marušič
prof. dr. sc. Ana Kučan
prof. dr. sc. Kaliopa Dimitrovska Andrews
prof. dr. sc. Aleksandar Šiftar
doc. dr. sc. Mojca Golobič

Ekonomski fakultet

prof. dr. sc. Miljenko Bilen / dr. sc. Kristina Bučar

Filozofski fakultet

prof. dr. sc. Dean Ajduković / mr. sc. Margareta Jelić, asistent
prof. dr. sc. Ognjen Čaldarović / Iza Kavedžija, asistent
prof. dr. sc. Miljenko Jurković / doc. dr. sc. Tin Turković
prof. dr. sc. Ivan Cifrić / doc. dr. sc. Krunoslav Nikodem
prof. dr. sc. Ivo Škarić / Gabrijela Kišićek, prof.
doc. dr. sc. Tomo Vinščak

Geodetski fakultet

prof. dr. sc. Mira Ivković

Prirodoslovno-matematički fakultet

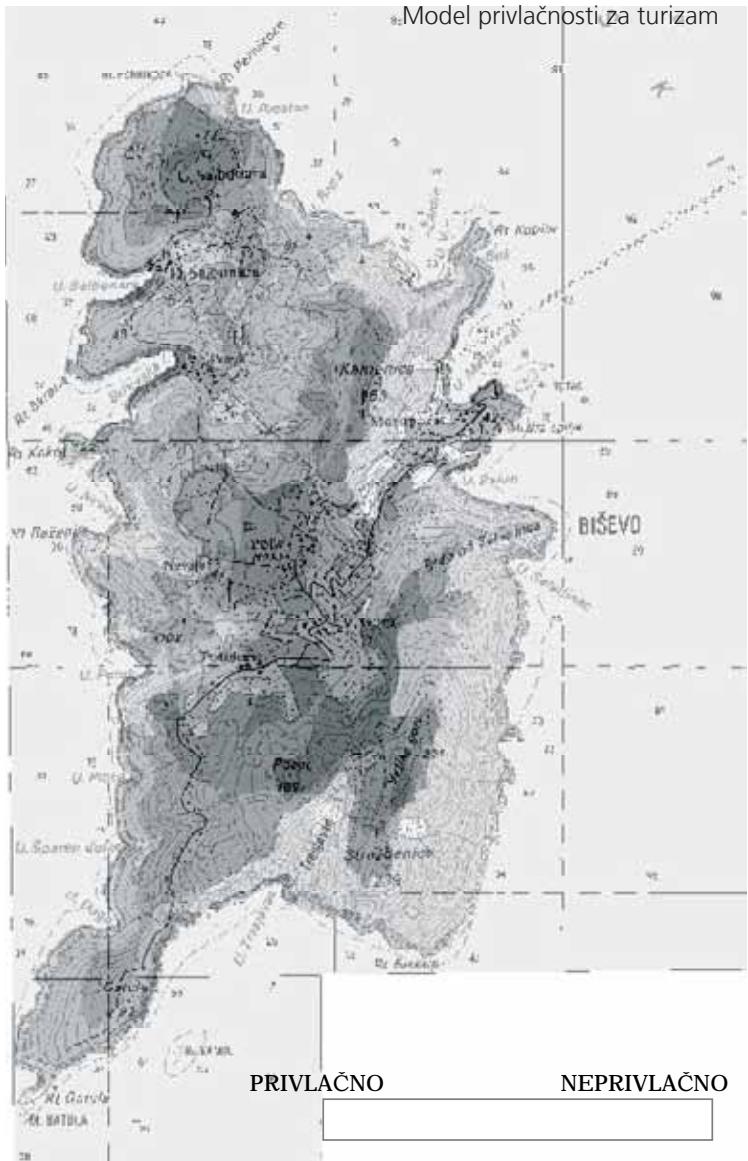
prof. dr. sc. Mladen Kerovac
prof. dr. sc. Miroslav Sić
prof. dr. sc. Aleksandar Toskić

Fakultet političkih znanosti

prof. dr. sc. Inge Perko Šeparović / mr. sc. Ivona Mendeš i Marko Trnski, asistent

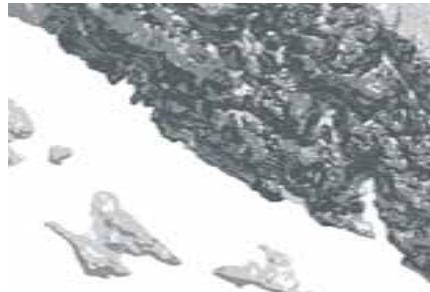
Šumarski fakultet

prof. dr. sc. Željko Španjol / mr. sc. Damir Barčić, asistent
prof. dr. sc. Joso Vukelić / doc. dr. sc. Dario Baričević
doc. dr. sc. Vladimir Kušan

Krajobrazno planiranje (4. godina)

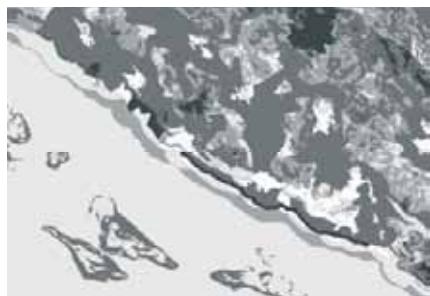
Modeli ranjivosti

Opasnost od požara

Utjecaj razvoja

Prirodne krajobrazne kvalitete

Nositelji modula sveučilišnog preddiplomskog Bs studija Krajobrazna arhitektura

1. godina

Botanika – doc. dr. sc. Mihaela Britvec (prof. dr. sc. Nada Hulina)
Matematika I. – doc. dr. sc. Darko Biljaković (prof. dr. sc. Tomislav Došlić)
Informatika – prof. dr. sc. Vltomir Grbavac
Geomorfologija s osnovama geologije – doc. dr. sc. Dražen Perica (prof. dr. sc. Andrija Bognar)
Crtanje I. – prof. dr. sc. Ivan Juras, prof. dr. sc. Renata Waltgoni
Uvod u krajobrazno oblikovanje I. – prof. dr. sc. Branka Aničić
Pedologija krajobraza – prof. dr. sc. Stjepan Husnjak
(prof. dr. sc. Matko Bogunović, prof. dr. sc. Željko Vidaček)
Crtanje II. – prof. Ante Vulin, mr. sc. Marija Rendić-Miočević
Uvod u krajobrazno oblikovanje II. – prof. dr. sc. Branka Aničić
Povijest umjetnosti – prof. dr. sc. Miljenko Jurković, doc. dr. sc. Tin Turković
(doc. dr. sc. Predrag Marković)
Fitocenologija – prof. dr. sc. Joso Vukelić, doc. dr. sc. Dario Baričević,
(prof. dr. sc. Nada Hulina)
Značaj ishrane bilja u krajobraznoj arhitekturi – prof. dr. sc. Mirjana Herak-Čustić

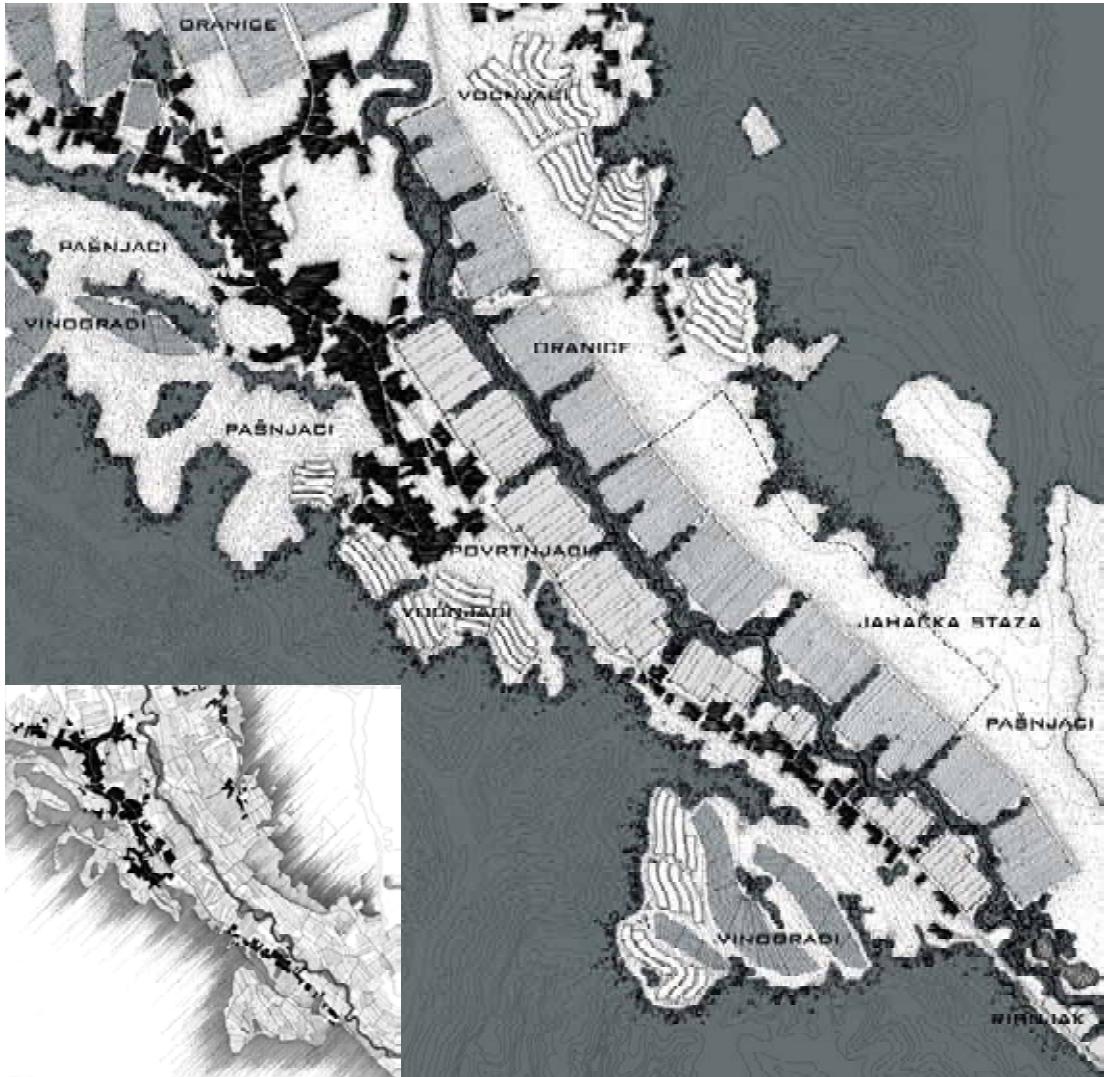
2. godina

Parkovna dendrologija I. – prof. dr. sc. Aleksandar Šiftar, dr. sc. Ksenija Karlović
Likovna analiza i plastično oblikovanje – prof. Ante Vulin, mr. sc. Marija Rendić-Miočević
Osnove arhitektonskog projektiranja – prof. dr. sc. Boris Morsan, doc. Stanko Stergaršek
Oblikovanje otvorenog prostora I. – prof. Dušan Ogrin (prof. dr. sc. Branka Aničić)
Geodezija i prostorne informacije – prof. dr. sc. Mira Ivković (prof. dr. sc. Krsto Šimičić)
Parkovna dendrologija II. – prof. dr. sc. Aleksandar Šiftar, dr. sc. Ksenija Karlović
Krajobrazna tehnika – prof. dr. sc. Branka Aničić
Oblikovanje otvorenog prostora II. – prof. Dušan Ogrin (prof. dr. sc. Branka Aničić)
Osnove urbanističkog planiranja – prof. dr. sc. Kaliopa Dimitrovska Andrews, prof. Braco Mušić
Daljinska istraživanja u proučavanju krajobraza – doc. dr. sc. Vladimir Kušan
Krajobrazna ekologija – prof. dr. sc. Mladen Kerovac

3. godina

Osnove krajobraznog planiranja – doc. dr. sc. Sonja Butula (prof. dr. sc. Janez Marušić)
Razvoj oblikovanja krajobraza – prof. Dušan Ogrin
Uređenje gradskog krajobraza – prof. dr. sc. Ana Kučan (prof. Dušan Ogrin)
Zaštita okoliša i krajobraza – doc. dr. sc. Sonja Butula (prof. dr. sc. Janez Marušić)
Agroklimatologija – prof. dr. sc. Milan Mesić
Principi fiziologije bilja – prof. dr. sc. Milan Poljak
Ruralna i urbana sociologija – prof. dr. sc. Ognjen Čaldarović, prof. dr. sc. Đurđica Žutinić
Govorničke vještine – prof. dr. sc. Ivo Škarić
Državna uprava – organizacija i djelovanje – prof. dr. sc. Inge Perko Šeparović
Održavanje i njega zelenih površina – prof. dr. sc. Stefanka Hadži Pecova
Poljoprivreda i okoliš – prof. dr. sc. Ferdo Bašić (prof. dr. sc. Davor Romić)

*U zagradi su navedena imena profesora koji su predavali u prijašnjim godinama na studiju Uređenje krajobraza.

Postojeće stanje

Model revitalizacije

Revitalizacija ruralnog prostora na primjeru Krašića (radionica), 2003.

Nositelji modula sveučilišnog diplomskog Ms studija Krajobrazna arhitektura

1. godina

Ekološka psihologija – prof. dr. sc. Dean Ajduković
Teorija krajobraznog oblikovanja – prof. Dušan Ogrin
Teorija zaštitnog planiranja – doc. dr. sc. Sonja Butula
Krajobrazno oblikovanje – studio I. – prof. dr. sc. Branka Aničić
Krajobrazno planiranje – studio – doc. dr. sc. Mojca Golobić (prof. dr. sc. Janez Marušić)
Krajobrazno oblikovanje – studio II. – prof. dr. sc. Branka Aničić, prof. Dušan Ogrin
Zaštitno planiranje – studio – doc. dr. sc. Mojca Golobić
Elementi i dinamika krajibraza – prof. dr. sc. Miroslav Sić
Razvoj poljoprivrede i ruralnog prostora – prof. dr. sc. Tito Žimbrek
Operacijska istraživanja u krajobraznoj arhitekturi – doc. dr. sc. Josip Juračak
Zaštita prirode – prof. dr. sc. Željko Španjol
Urbanističko planiranje – prof. dr. sc. Kaliopa Dimitrovska Andrews, prof. Braco Mušić
(doc. dr. sc. Nenad Lipovac)

2. godina

Uvod u prostorno planiranje – prof. dr. sc. Aleksandar Toskić (prof. dr. sc. Oleg Grgurević)
Turizam i prostorni razvoj – prof. dr. sc. Miljenko Bilen
Uređenje ruralnog prostora – prof. Dušan Ogrin
Etika okoliša – prof. dr. sc. Ivan Cifrić
Uređivanje voda – prof. dr. sc. Drago Šimunić
Metode istraživanja u društvenim znanostima – prof. dr. sc. Ognjen Čaldarović
Kulturna antropologija i krajobraz – doc. dr. sc. Tomo Vinčak
Krš kao prostorni fenomen – doc. dr. sc. Dražen Perica
Osnove biometrike – prof. dr. sc. Marija Pecina (prof. dr. sc. Đurđica Vasilij)
Sistematika tla – prof. dr. sc. Stjepan Husnjak

*U zagradi su navedena imena profesora koji su predavali u prijašnjim godinama na studiju Uređenje krajobraza.

Radionice

Valorizacija, zoniranje i revitalizacija krajobraza na otoku Korčuli, Općina Blato, Korčula, 2006., Sveučilište u Zagrebu, Agronomski fakultet, Zavod za krajobraznu arhitekturu, zajedno s Hrvatskim zavodom za poljoprivredno-savjetodavnu službu, Zagreb.

Vrijednovanje i razvojne mogućnosti agrarnog krajobraza na području Krašića 2003., Sveučilište u Zagrebu, Agronomski fakultet, Zavod za krajobraznu arhitekturu, zajedno s Hrvatskim zavodom za poljoprivredno-savjetodavnu službu, Zagreb.

Revitalizacija opožarenih područja Dubrovačko-neretvanske županije, Dubrovnik 2001.; Međunarodna radionica, Sveučilište u Zagrebu, Agronomski fakultet, Zavod za krajobraznu arhitekturu, zajedno s Odjelima za krajobraznu arhitekturu Biotehničkog fakulteta Sveučilišta u Ljubljani; Harriot-Watt University, Edinburgh, Schotland; Swedish Agricultural University, Alnarp, Sweden i Technische Universität, Hannover, Deutchland, Faculty of Landscape architecture and Environmental Development.

Razvoj grada i njegov krajobraz, Rovinj 1999.; Međunarodna radionica, Zavod za krajobraznu arhitekturu, zajedno s Odjelima za krajobraznu arhitekturu Biotehničkog fakulteta Sveučilišta u Ljubljani; Harriot-Watt University, Edinburgh, Schotland; Swedish Agricultural University, Alnarp, Sweden i Technische Universität, Berlin, Deutchland.

Studenti sveučilišnog prediplomskog studija Krajobrazna arhitektura

2005. | 2006. Antolović Ivana, Berdi Aleksandra, Brozan Ines, Buljan Ozana, Cikač Viktorija, Geci Iva, Jajetić Ines, Kedžo Luka, Kinkela Olga, Koričan Matea, Krejačić Slaven, Krsnik Josip, Kurta Ivana, Lončar Matea, Matijević-Klobučar Dagmar, Milovac Andrea, Novak Vladimir, Rabuzin Ivana, Stopfer Vilma, Smajić Jure, Štokan Mateja, Švec Ana, Tomljenović Maja, Udovč Tanja, Vrabec Ivana, Werft Lucas Alexander
2006. | 2007. Antolić Matija, Balon Nika, Dukić Dunja, Džolić Mario, Đurinek Matija, Gajšak Renata, Halić Tamara, Hinić Milovan, Ivišić Nina, Jedvajić Krešimir, Juranić Petra, Kavur Dora, Krešo Nikolina, Krnjak Zrinka-Marija, Malovec Ana-Marija, Novak Vladimir, Ovčar Valentina, Pilat Nina, Rabar Martina, Šeruga Matea, Šimunović Hrvoje, Šprem Sonja, Turković Maja, Vašiček Ana-Marija, Vičević Tena, Vojvodić Ivana, Vozila Darija, Živković Antonia
2007. | 2008. Benčić Andreja, Čavara Tijana, Drk Lucija, Geček Martin, Grlić Radman Jelena, Horvat Doris, Horvat Ina, Krce Klaudija, Krtak Srna, Lešković Ivana, Lužić Jelena, Marđetko Valentina, Miklenić Marcela, Mišković Frane, Novosel Ana, Petani Renata, Petronijević Mateja, Plančić Zorana, Popović Josipa, Savić Matea, Scheliga Anita, Sirovina Dijana, Sokolić Mladen, Stojaković Sara, Toth Ana, Židov Ana, Žmire Ana
2008. | 2009. Tomašević Ivana, Rešetić Mateja, Glažar Silvija, Selak Ana, Đorđević Valentina, Leljak Mateja, Benko Petra, Čutić Martina, Dželdumović Morana, Siročić Sanja, Koprivnjak Kristina, Meštrović Mihaela, Pavleka Petra, Saftić Vlatka-Rozal, Miklec Dario, Moharić Sanda, Škara Ivana, Capek Erna, Horvatek Martina, Babić Sara, Baćerević Alen, Batičić Roberta, Lončar Nikola, Ninić Natalija, Lukić Monika

Završni radovi prediplomskog Bs studija

Student	Naslov rada	Mentor
2008.		
Tomljenović Maja	<i>Planiranje i oblikovanje kamenjare u Botaničkom vrtu Prirodoslovno-matematičkog fakulteta u Zagrebu</i>	prof. dr. sc. Branka Aničić
Krsnik Josip	<i>Djeca u otvorenom prostoru cvjetnog naselja u Velikoj Gorici</i>	prof. dr. sc. Branka Aničić
Antolović Ivana	<i>Uređenje povijesnog parka u Jastrebarskom</i>	prof. dr. sc. Branka Aničić
Štokan Mateja	<i>Karakter vrta urbanih Villa</i>	prof. dr. sc. Branka Aničić
Vrabec Ivana	<i>Uređenje centralnog dijela općine Jakovlje</i>	prof. dr. sc. Branka Aničić
Brozan Ines	<i>Uređenje manjeg stambenog naselja uz Jarun</i>	prof. dr. sc. Kaliopta Dimitrovska Andrews
Udovč Tanja	<i>Zeleni sustav grada Velika Gorica</i>	prof. dr. sc. Kaliopta Dimitrovska Andrews
Cikač Viktorija	<i>Promjene krajobraza u hrvatskoj i njihov značaj</i>	doc. dr. sc. Sonja Butula
Geci Iva	<i>Koncepti i sudbina "vrtnih gradova"</i>	prof. dr. sc. Ognjen Čaldarović
Švec Ana	<i>Park za slijepе i slabovidne osobe</i>	prof. dr. sc. Ana Kučan
Rabuzin Ivana	<i>Analiza i uređenje otvorenog prostora manjeg stambenog naselja</i>	prof. dr. sc. Ana Kučan
Kurta Ivana	<i>Mogućnost krajobraznog uređenja obale Kralja Petra Krešimira IV. u Zadru</i>	prof. Dušan Ogrin

Struktura sveučilišnog diplomskog Ms studija (120 ECTS-a)

Prvi semestar sastoji se od osnovnih modula za studij koji donose 30 ECTS bodova. Drugi semestar sastoji se od tri osnovna modula za studij i nekolicine izbornih modula koje studenti mogu upisati a koji donose do 30 ECTS-a. Treći semestar sadrži listu izbornih modula za studij koji nose 12 ECTS bodova, zatim obveznu izradbu stručnog projekta vrijednosti 6 ECTS-a i upis modula u slobodnom odabiru (potpuno izborni) koji donose 12 ECTS bodova što čini ukupno 30 ECTS-a. U četvrtom semestru predviđa se izradba diplomskog rada. To je individualni pisani rad koji nosi 30 ECTS bodova, a prethodi mu planersko-istraživački rad u trajanju od 3 do 6 mjeseci na projektima mentora ili na drugim projektima koji se utvrđuju u dogovoru s mentorom. Može biti izведен te obranjen i u inozemstvu uz obvezno uključenje mentora s matičnog studija što odobrava Vijeće studija. Diplomski rad treba biti po pravilu dovršen i obranjen najkasnije mjesec dana nakon završetka semestra.

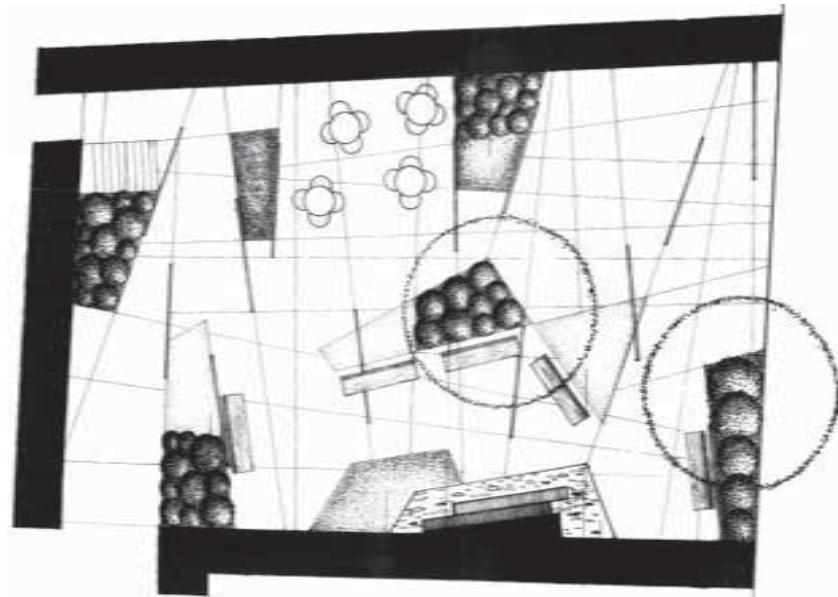
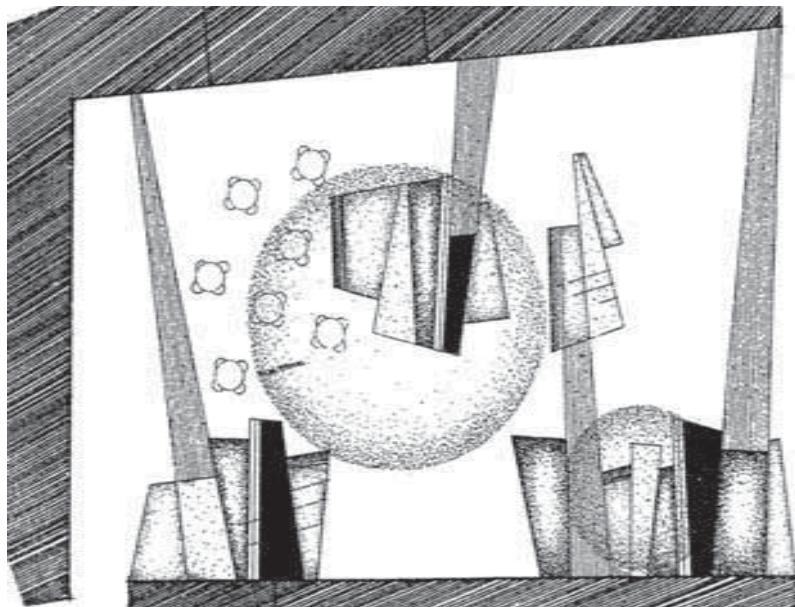
Na zahtjev studenta, Vijeće studija može u trećem semestru odobriti privremeni odlazak (*mobility*) na drugo sveučilište u zemlji ili inozemstvu (ekvivalent 30 ECTS bodova) uz uvjet da 12 ECTS bodova ostvarenih izvan AFZ-a budu iz područja krajobrazne arhitekture (kompatibilno sa studijem). Privremeni odlazak je moguć i u četvrtom semestru bez dodatnih uvjeta studentu i obveza prema fakultetu glede vremena diplomiranja.

Upisna kvota za ovaj sveučilišni diplomski studij je 25 studenata. Za studente koji dolaze s drugih studija Agronomskog fakulteta ili drugih fakulteta ili veleučilišta u RH pri upisu se vrjednuje: srednjoškolski uspjeh i razredbeni postupak koji uključuje provjeru predispozicija za studij (provjera likovnih sposobnosti, predispozicije za kreativnost rješenjem jednog prostornog problema, provjera sposobnosti uočavanja i brzog zaključivanja). Osim toga potrebno je upisati i određen broj diferencijalnih predmeta ovisno iz kojeg znanstvenog područja student dolazi.

Studenti sveučilišnog diplomskog Ms studija Krajobrazna arhitektura

2008. | 9.

Antolović Ivana, Brozan Ines, Cikač Viktorija, Geci Iva, Krsnik Josip, Kurta Ivana, Rabuzin Ivana, Štokan Mateja, Švec Ana, Tomljenović Maja, Udovč Tanja, Vrabec Ivana

Oblikovanje otvorenog prostora (2. godina)

Program sveučilišnog diplomskog Ms studija Krajobrazna arhitektura 2008.

Modul	kateg.	godina		I.		godina		II.	
		sem I.	sem II.	sem II.	sem III.	sem III.	sem IV.		
Ekološka psihologija	OS	60	6						
Teorija krajobraznog oblikovanja	OS	60	6						
Teorija zaštitnog planiranja	OS	60	6						
Krajobrazno oblikovanje – studio I.	OS	60	6						
Krajobrazno planiranje – studio	OS	60	6						
Ukupno			30						
Krajobrazno oblikovanje – studio II.	OS			60	6				
Zaštitno planiranje – studio	OS			60	6				
Elementi i dinamika krajobraza	OS			60	6				
Razvoj poljoprivrede i ruralnog prostora	IS			60	6				
Operacijska istraživanja u krajobraznoj arhitekturi	IS			60	6				
Zaštita prirode	IS			30	3				
Urbanističko planiranje	IS			60	6				
Ukupno				30					
Osnove prostornog planiranja	IS				30	3			
Turizam i prostorni razvoj	IS				30	3			
Uređenje ruralnog prostora	IS				60	6			
Etika okoliša	IS				30	3			
Uređivanje voda	IS				30	3			
Metode istraživanja u društvenim znanostima	IS				30	3			
Kulturna antropologija i krajobraz	IS				30	3			
Krš kao prostorni fenomen	IS				30	3			
Osnove biometrike	IS				30	3			
Stručni projekt	OS				60	6			
Sistematika tla	IS				60	6			
Ukupno					30				
Diplomski rad									30

Poslijediplomski/doktorski studij - Krajobrazna arhitektura

Studenti mogu nastaviti svoje obrazovanje na jedinstvenom poslijediplomskom doktorskom studiju Poljoprivredne znanosti – grana *Krajobrazna arhitektura*. Dopusnica za poslijediplomski studij izdana je 4. studenoga 2006. od MZOŠ-a nakon čega je odmah raspisan natječaj za upis i započeto je s nastavom. Studij pripada biotehničkom području, polju poljoprivrede, a kao svoje smjerove obuhvaća svih 20 znanstvenih grana ovoga polja. Tu pripada i grana *Krajobrazna arhitektura*. Taj je stupanj studiranja fleksibilan s ukupno 180 ECTS bodova. Dva su modula obvezna, a to su *Sustav znanstveno istraživačkog rada* i *modul mentora*. Obvezno je upisati još i tri izborna modula u dogovoru s mentorom ili s ovog studija ili predmeta s drugih doktorskih studija u Hrvatskoj ili inozemstvu. Studij traje tri godine, a u drugoj godini treba prijaviti temu disertacije, zatim slijedi istraživanje i izradba rada. U petom semestru student treba objaviti rad indeksiran u a₁ bazama podataka (30 ECTS bodova), dok je šesti semestar predviđen za završnu izradbu disertacije (30 ECTS bodova). Radovi i položeni ispit preduvjet su za obranu disertacije.

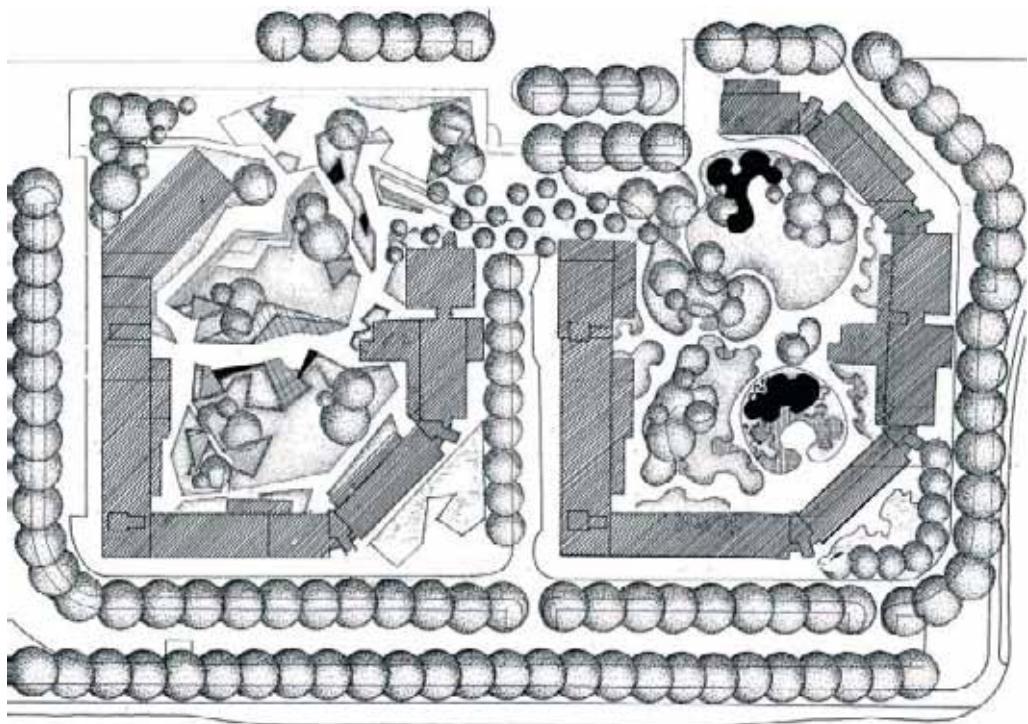
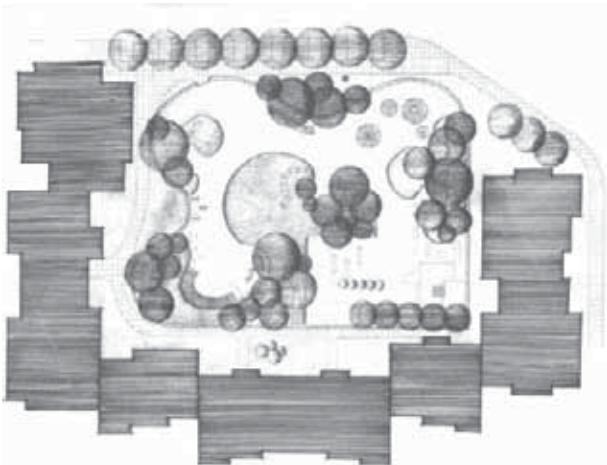
Uvjet za upis na poslijediplomski studij je dobar prosjek ocjena na preddiplomskom diplomskom studiju kao i sudjelovanje na znanstveno istraživačkom projektu mentora ili nekog drugog voditelja projekta.

Studenti poslijediplomskog/doktorskog studija - Krajobrazna arhitektura

2006. | 7. – Andlar Goran, Šimić Ivan
2007. | 8. – Marković Berislav, Bičanić Ena

Program poslijediplomskog studija - Krajobrazna arhitektura

Studij	Modul iz znanstvene grane Krajobrazna arhitektura	Voditelj
Poljoprivredne znanosti – KA	Teorija krajobrazne arhitekture	prof. dr. sc. Branka Aničić
Poljoprivredne znanosti – KA	Teorija krajobraza i krajobraznog planiranja	doc. dr. sc. Sonja Butula
Semestar	Aktivnost	Broj ECTS-a
I. semestar	Modul <i>Sustav znanstveno-istraživačkog rada</i>	6
	Modul iz znanstvene grane i teme disertacije	6
	3 izborna modula (iz znanstvene grane disertacije, ostalih grana ili s drugih doktorskih studija)	18
II. semestar	Vođeni praktikum	15
	Izlaganje i obrana rada na međunarodnom znanstvenom skupu	10
	Izlaganje i obrana rada na domaćem znanstvenom skupu	5
III. semestar	Izradba i javna obrana teme disertacije	15
	Vođeni praktikum	15
IV. semestar	2 rada indeksirana u a ₂ časopisima	30
V. semestar	1 rad indeksiran u a ¹ časopisu	30
VI. semestar	Završna izradba disertacije	30

Oblikovanje otvorenog prostora (2. godina)

Razvoj Zavoda za krajobraznu arhitekturu

Zavod za ukrasno bilje, krajobraznu arhitekturu i vrtnu umjetnost proistekao je iz Zavoda za vrtlarstvo, koji je osnovan na poticaj dr. sc. Zdravka Arnolda, u prosincu 1937. godine. Zadaća zavoda za vrtlarstvo bila je unaprjeđenje hortikulture i promicanje njezinih grana.

Zavod za ukrasno bilje, krajobraznu arhitekturu i vrtnu umjetnost utemeljen je 1978. godine, a nastao je podjelom Zavoda za vrtlarstvo na dva Zavoda. Utemeljitelj i prvi predstojnik, sve do odlaska u mirovinu 1989. godine, bio je prof. dr. sc. Vinko Jurčić. Godine 1982. reformom obrazovanja na Fakultetu uveden je i profil *Vrtlarstvo i oblikovanje pejsaža*, a uvode se i novi predmeti *Rasadničarstvo s dendrologijom*, *Cvećarstvo* i *Uzgoj u zaštićenom prostoru*. U skladu s potrebama tržišta, u to vrijeme su se na Zavodu promicali zadaci s dva područja – *Oblikovanje pejsaža* i *Hortikultura (vrtlarstvo)*. U području oblikovanja pejsaža ponajprije se radilo na očuvanju i zaštiti prirodnih resursa te istraživanju tekovina kulturne baštine stvorene radom i kulturom čovjeka. U nastavi se promiče razvoj vrtne umjetnosti i stječu načela projektiranja urbanih otvorenih površina. U području vrtlarstva promicalo se planiranje vrtlarske proizvodnje cvijeća i ukrasnog bilja, zatim korištenje i tehnologija vrtlarske proizvodnje, kao i organizacija rada i rukovođenje hotrikulturnim poduzećima.

Od 1989. godine, novi predstojnik Zavoda je mr. sc. Lido Sošić. On se zalagao za odvajanje tih dvaju disciplina i djelatnosti unutar Zavoda, a posebnu pažnju je posvetio osnivanju zasebnog studija krajobrazne arhitekture. Godine 1993. odlazi Lido Sošić, a voditeljica Zavoda i promicateljica njegova daljnje razvoja postaje prof. dr. sc. Branka Aničić. U to vrijeme je na Zavodu radilo svega pet djelatnika dr. sc. Marija Toplak Vinceljak (koja odlazi u mirovinu 1995.), mr. sc. Branka Aničić, mr. sc. Ines Vršek, Mihaela Kurtela, dipl. ing. agr., i Vesna Koščak, dipl. ing. agr. Tri mlađa asistenta radili su vrlo kratko (mr. sc. Sonja Butula, Marjan Bužan dipl. ing. agr. i Robert Duić dipl. ing. agr.), a u mirovinu je otišla i Mihaela Kurtela. Bez profesora i s velikim opterećenjem u nastavi Zavod je ušao u teško razdoblje, koje je zahtijevalo od mladih djelatnika veliku odgovornost za opstanak zavoda, ali i povećane napore za stjecanje njihova bržeg napredovanja. Osim toga u to se vrijeme na Sveučilištu u Zagrebu i Fakultetu očekivala i provodila nova reforma nastave u skladu s europskim tokovima, pa su s većim intenzitetom trebali biti praćeni i trendovi razvoja dviju različitih struka i njihova primjena u nastavi što je bilo dodatno opterećenje za djelatnike Zavoda. To je bilo teško razdoblje za Zavod, koji bi se bez potpore čelnštva Agronomskog fakulteta, kao i Odjela za krajobraznu arhitekturu Biotehničkog fakulteta Sveučilišta u Ljubljani teško održao. Odjel za krajobraznu arhitekturu s dugogodišnjim studijem krajobrazne arhitekture i kadrovskim potencijalom pomagao je, osim u nastavi i pri znanstvenom i stručnom uzdizanju i usavršavanju djelatnika u području krajobrazne arhitekture.

U razdoblju previranja, dokazivanja i novoga preporoda Zavoda kolektiv se spontano podijelio na dva dijela, svaki prema svom području djelatnosti.

Cilj je bio što bolji razvoj obiju struka na području edukacije, istraživanja i djelovanja. Zbog toga je 1998. godine dogovorom između djelatnika uslijedila logična podjela Zavoda na dva različita područja. To su:

1. područje krajobrazne arhitekture, koje obuhvaća krajobrazno planiranje i krajobrazno oblikovanje. U tom području se sustavno provode istraživanja u klasifikaciji i vrjednovanju krajobraza, ali i izradba idejnih i izvedbenih projekata krajobraznog uređenja svih tipova otvorenih prostora.
2. područje ukrasnog bilja koje obuhvaća cvjećarstvo i parkovnu dendrologiju. Tu se brojnim projektima obavljaju istraživanja na glavnim cvjećarskim kulturama i na otvorenom i u zaštićenom prostoru, te introdukcija samoniklih ukrasnih vrsta u hortikulturu.

Od tada se neovisno od naslova zavoda i zajedništva oba područja slobodno i odvojeno predstavljaju i razvijaju, čime je Zavod za ukrasno bilje, krajobraznu arhitekturu i vrtnu umjetnost dogovorno podijeljen na dvije zasebne jedinice: na Zavod za ukrasno bilje i na Zavod za krajobraznu arhitekturu.

Jedinice su potpuno financijski neovisne jer se svi projekti i suradnja ostvaruju isključivo prema područjima djelatnosti čime se povećala ne samo učinkovitost kolektiva, već se postigla i bolja znanstvena i stručna produkcija djelatnika.

Međutim unatoč promjenama i brojnim zahtjevima za formalnim odvajanjem, na Fakultetu su brojne poteškoće sprječavale ostvarenje te nakane. Zbog toga je promicanje i razvoj obiju struka bio znatno otežan osobito njihovo prepoznavanje i afirmacija u društvu.

Osim toga, danas su u sklopu Zavoda dva voditelja zasebnih sveučilišnih preddiplomskih i diplomskih studija (*Krajobrazne arhitekture i Hortikulture*). Kadrovsko se stanje u objema jedinicama znatno poboljšalo te postoje svi preduvjeti da se primjereni tome, po uzoru na 1978. godinu, ponovno iz jednog formiraju, dva zavoda prvi s naslovom *Zavod za ukrasno bilje i drugi s naslovom Zavod za Krajobraznu arhitekturu*.

Prema tome u sklopu Zavoda za krajobraznu arhitekturu kontinuirano postoje znanstveno istraživački projekti Ministarstva znanosti, športa i tehnologije. Veoma je uspješna suradnja s Ministarstvom za zaštitu okoliša, graditeljstva i prostornog uređenja, kao i s ostalim gradskim i županijskim uredima koji se bave planiranjem i projektiranjem otvorenih prostora u urbanim i ruralnim sredinama. Ostvarena je i dobra suradnja s Hrvatskim zavodom za poljoprivredno-savjetodavnu službu pa su održane dvije tematske radionice u sklopu projekta *Razvitak ruralnog prostora i Sredozemni krajobraz kao čimbenik identiteta Hrvatske – njegova zaštita i razvoj*. Uspostavljena je i solidna međunarodna suradnja. Zavod je 2000. godine bio organizator međunarodnog Kongresa ECLAS (European Conference of Landscape Architecture Schools) koji se održao u Dubrovniku. Jednako tako bio je organizator dvaju međunarodnih radionica, 1999. godine u Rovinju i 2001. godine u Dubrovniku (*Razvoj grada i njegov krajobraz i Revitalizacija opožarenih područja Dubrovačko-neretvanske županije*). Osim toga rađene su i studije i projekti krajobraznog uređenja, parkova, trgova, otvorenih prostora u stambenim naseljima i sl., od kojih je nekolicina i izvedena. Zatim sanacije degradiranih područja kao i anketni, opći, javni i anonimni natječaji za gradske parkove, groblja i sl., radovi su izlagani na izložbama, publicirani su znanstveni i stručni radovi.

U sklopu ovog područja rada na Zavodu je odlukom znanstveno-nastavnog Vijeća fakulteta 28. veljače 1982. godine osnovano i pokušalište *Centar za povjesne vrtove i razvoj krajobraza*. S obzirom na staro i bogato vrtno arhitektonsko naslijeđe dubrovačkog kraja,

odlučeno je da se Centar organizira u Dubrovniku i to sa sjedištem u prostorijama zgrade Interuniverzitetskog centra za poslijediplomske studije. Od samog osnutka Centar je djelovao kao istraživačko središte Zavoda i bavio se istraživanjem povjesnog naslijeđa ponajprije dubrovačkog područja, ali i cijelog hrvatskog primorskog pojasa, prikupljajući građu o povijesnim vrtovima i perivojima te kulturnim i prirodnim krajobrazima. Osim toga rađene su i studije i projekti krajobraznog uređenja, kao i studije obnove starih vrtova, publicirani znanstveni i stručni radovi. Objavljene su i tri knjige na području istraživanja dubrovačkog renesansnog vrta. Za razvoj i stvaralački opus Centra zaslužan je dr. sc. B. Šišić, koji je i danas aktivan na području vrtne umjetnosti.

Simpoziji i konferencije

Landscape of the future: The future of Landscape architecture education, Međunarodna konferencija studija krajobrazne arhitekture ECLAS (European Conference of Landscape architecture Schools) 2000, Dubrovnik

Sekcija Krajobrazna arhitektura, 43. hrvatski i 3. međunarodni simpozij agronoma, 2008., Grand hotel Adriatic, Opatija

Sekcija Uređenja krajobraza, 42. hrvatski i 2. međunarodni simpozij agronoma, 2007., Grand hotel Adriatic, Opatija

Sekcija Uređenja krajobraza, XXXV. Znanstvenog skupa hrvatskih agronoma s međunarodnim sudjelovanjem, 1999., Opatija

Sekcija Uređenja krajobraza, XXXIV. Znanstvenog skupa hrvatskih agronoma s međunarodnim sudjelovanjem, 1998., Opatija

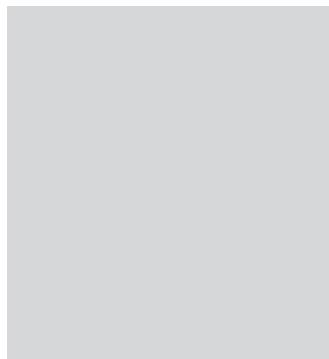
II. Znanstveni skup o povijesnom nasljeđu vrtne umjetnosti na tlu Jugoslavije, Varaždin, 19. – 21. 1986.; Centar za povijesne vrtove i razvoj krajobraza u Dubrovniku je organizirao skup, vodio, prikupio građu i sredio je za tiskanje

I. Znanstveni skup o povijesnom nasljeđu vrtne umjetnosti na tlu Jugoslavije, Dubrovnik, 21. – 23. rujna 1983.; Centar za povijesne vrtove i razvoj krajobraza u Dubrovniku je organizirao skup, vodio, prikupio građu i sredio je za tiskanje

Voditelji Zavoda

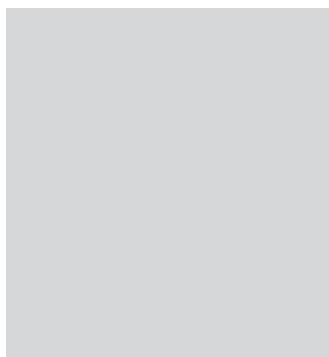
doc. dr. sc. Zdravko Arnold
(na fakultetu od 1937. do 1948.)

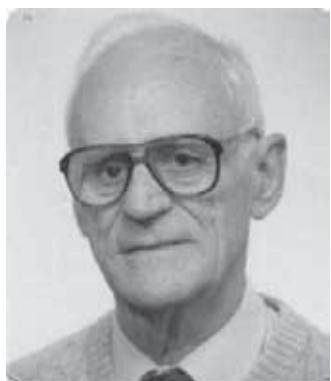
prof. dr. sc. Elza Polak
(na fakultetu od 1947. do 1971.)

prof. dr. sc. Vinko Jurčić
(na fakultetu od 1971. do 1989.)

prof. dr. sc. Branka Aničić
(na fakultetu od 1986. do danas.)

dr. sc. Bruno Šišić voditelj
Centra za povijesne vrtove i
razvoj krajobraza u Dubrovniku
(od 1982. do danas)

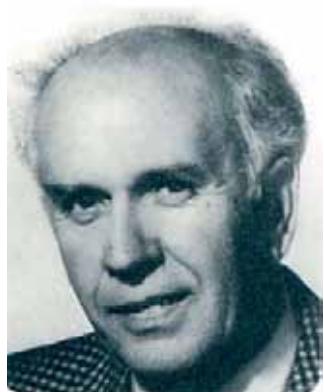
Matičari prvog studija Oblikovanje pejzaža

prof. dr. sc. Elza Polak
Agronomski fakultet
Sveučilišta u Zagrebu

prof. Josip Seissel
Arhitektonski fakultet
Sveučilišta u Zagrebu

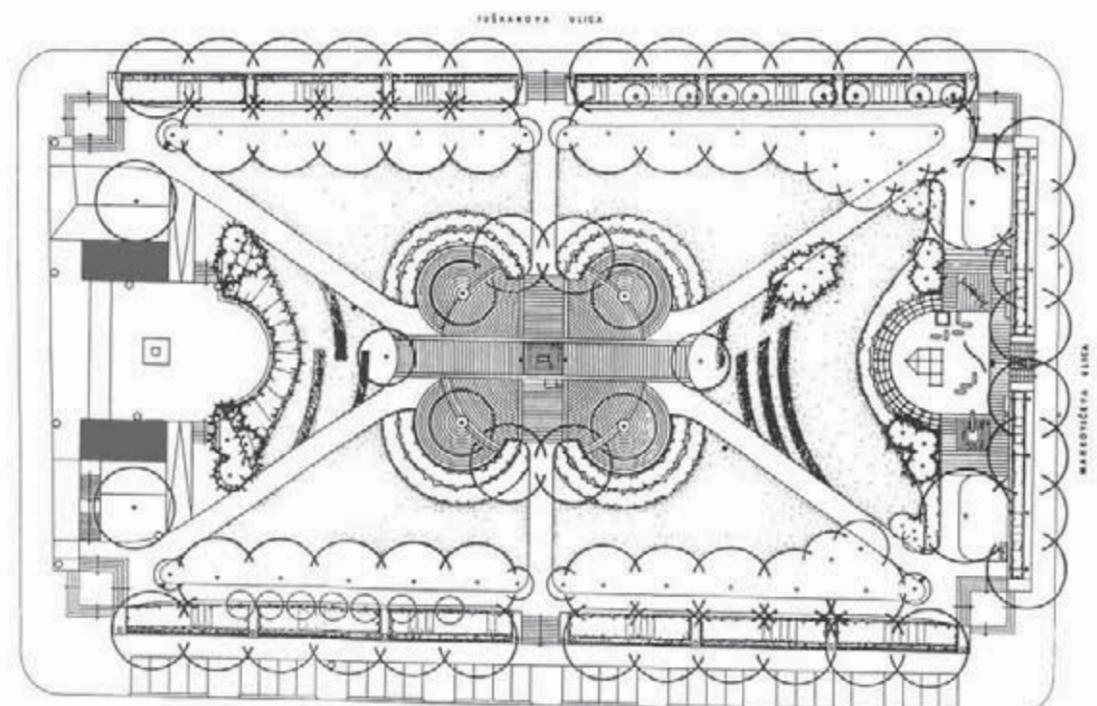
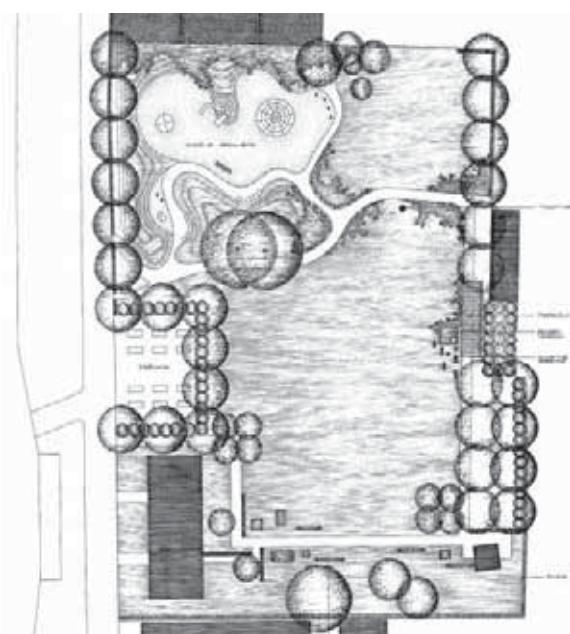

prof. dr. sc. Bruno Milić
Arhitektonski fakultet
Sveučilišta u Zagrebu

prof. emeritus Dušan Ogrin,
Sveučilište u Ljubljani, (suradnik Zavoda
i honorarni nastavnik na studijskim
programima od 1968. do danas)

Idejni projekt mjesnog parka u Tovarniku, 2001

Trg Bartola Kašića, izvedbeni projekt, 1989., gornja slika realizacija 1993.

Djelatnici Zavoda za krajobraznu arhitekturu Područje krajobraznog oblikovanja

Branka Aničić

Izvanredni profesor, Predstojnica zavoda
dr. sc., mr. sc., dipl. ing. agr.

(Oblikovanje otvorenog prostora,
Krajobrazno oblikovanje – studio,
Uređenje gradskog krajobraza,
Krajobrazna tehnika)

Područje djelovanja
Istraživanje kulturnog krajobraza, planiranje i
oblikovanje krajobraza, teorija krajobrazne arhitekture

Rođena u Sarajevu 1952. godine, osnovnu školu i gimnaziju pohađala u Zagrebu. Diplomirala 1977. na usmjerenju VVVV poljoprivrednog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Magistrirala 1991. na poslijediplomskom interdisciplinarnom studiju iz *Oblikovanja pejsaža* i doktorirala 1997. iz tematike oblikovanja parkova i pejsaža na Poljoprivrednom fakultetu u Zagrebu. Nakon diplome do 1986. g. radila u projektnom birou „Hidroprojekt“ Zagreb kao projektant suradnik uz dipl. ing. Zvonimira Kania, poslije samostalno kao odgovorni projektant iz oblasti projektnog planiranja i oblikovanja. Akademsku karijeru na Poljoprivrednom fakultetu započinje 1986. kao asistent i predavač, 1998. postaje docent, a 2004. izvanredni profesor.

Pedagoški rad. Utemeljila interfakultetski petogodišnji studij *Uređenje krajobraza* na Agronomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu (1996.). Uvela i izradila program sveučilišnog preddiplomskog Bs i diplomskog Ms studija Krajobrazna arhitektura u sklopu bolonjske reforme na Sveučilištu u Zagrebu (2004.), zatim (2005.) i poslijediplomski studij za granu Krajobrazna arhitektura. Na njima razvila većinu predmeta sa seminarima (*Uvod u uređenje krajobraza*, *Oblikovanje otvorenog prostora*, *Uređenje gradskog krajobraza*, *Krajobrazna tehnika*, sudjeluje u nastavi na kolegiju *Teorija i razvoj krajobraznog oblikovanja*). Od 1997. voditeljica Studija. Na usmjerenju *Vrtlarstvo i oblikovanje pejsaža*, Agronomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu od 1995. do 1997. nositeljica kolegija *Oblikovanje parkova i pejsaža*. Utemeljila kolegiju *Uređenje ribarskih krajobraza* na poslijediplomskom studiju Ribarstvo. U sklopu poslijediplomskog doktorskog studija Poljoprivredne znanosti, koordinatorica je modula *Teorija krajobrazne arhitekture*.

Bila mentorica na 60 diplomskih radova, pet završnih i pet stručnih radova, član povjerenstva na dva magistarska, dva doktorska rada, mentor je tri doktorska rada.

U sklopu nastavne djelatnosti organizirala jedan međunarodni kongres, dva simpozija s međunarodnim sudjelovanjem, dvije međunarodne radionice i

dvije radionice u suradnji s Hrvatskim zavodom za poljoprivredno-savjetodavnu službu. Suorganizator tri višednevne studentske ekskurzije u inozemstvo. U svojstvu gosta znanstvenika boravila na Sveučilištu Newcastle Upon Tyne u Engleskoj (u sklopu zajedničkog projekta New Castle Upon Tyne i Agronomskog fakulteta u trajanju od dva mjeseca).

Objavljeni radovi. Objavila 30 radova. Sudjelovala s priopćenjem na dvadeset pet znanstvena i stručna skupa (sedamnaest međunarodnih) s većinom objavljenih referata.

Nositelj znanstvenih projekata Ministarstva znanosti, tehnologije i športa.

Sredozemni krajobraz kao čimbenik identiteta Hrvatske – njegova zaštita i razvoj 2006., Vrednovanje i očuvanje vrijednih krajobraza republike Hrvatske 2002. – 2006., Krajobrazna baština u svjetlu održivog razvoja 2000. – 2002.,

Vrednovanje krajobraza, sa smjernicama za uređenje i zaštitu krajobraza kao osnove za usklađivanje i usmjeravanje prostornog razvoja Republike Hrvatske 1998. – 2000.

A plan of the restoration of the historic park of Maksimir established in 18th Century, međunarodni ALIS projekt (Academic links and interchange scheme project) između British Council i Ministarstva znanosti i tehnologije, 1998. – 2000.

Natječaji. Prijavila se i sudjelovala na dvanaest anketnih općih javnih i anonimnih natječaja za gradske parkove, groblja, trgove i uređenje nacionalnog parka. Osvojila tri nagrade i jedan otkup. Svi radovi objavljeni u brošurama i izložbama.

Izložbe. Radove prezentirala na petnaest izložbi, od toga tri izvan države.

Radovi iz područja krajobraznog oblikovanja. Autorica više od sto idejnih i izvedbenih projekata krajobraznog oblikovanja i urbanističkog planiranja od kojih je više od četrdeset izvedenih (od idejnog do izvedbenog projekta uređenja gradskog parka u Velikoj Gorici – realizacija, uređenje trga ispred Pučkog učilišta u Velikoj Gorici – realizacija, uređenja novoga velikogoričkog groblja Kušanec u Velikoj Gorici i idejno rješenje parka u Tovarniku, glavni i izvedbeni projekt parka Grič u Zagrebu, Trg Bartola Kašića – realizacija, uređenje prostora oko Glumina banke – Peščenica sjever u Zagrebu – realizacija itd.), revitalizacija vrtne baštine (Bračak – idejno – izvedbeni projekt krajobraznog uređenja, vrt „Vile Šimunić“ u Velom Lošinju). Sanacije kamenoloma i deponija, idejni projekti barijera za zaštitu od buke na hrvatskim autocestama, uređenja odmorišta (PUO-a), uređenja okoliša oko hotelskih kompleksa i školskih vrtova, uređenje okoliša u stambenim naseljima itd. Izradila devet studija i napisala tri priručnika.

Funkcije i članstvo. Predstojnica Zavoda za krajobraznu arhitekturu i ukrasno bilje od 1993. do 2000. i od 2003.; član inicijativnog odbora i predsjednca Hrvatskog društva krajobraznih arhitekata od 1996. do 2006.; član upravnog odbora Društva za kulturu krajobraza od 1996. do 2002.; član odbora razreda Arhitekata u sklopu Hrvatske komore arhitekata i inženjera u graditeljstvu od 1999., prije toga bila u inicijativnom osnivačkom odboru Komore; član komisije za regulativu u graditeljstvu i inicijativnog odbora Hrvatske komore arhitekata i inženjera u građevinarstvu; član odbora za upis u razred arhitekata Komore arhitekata i inženjera u graditeljstvu.

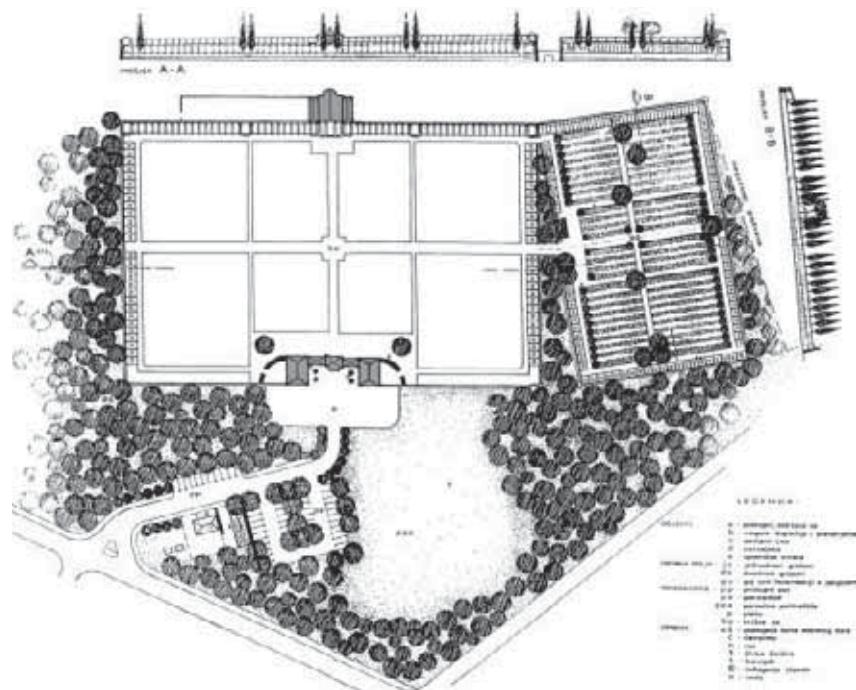
Član povjerenstva (2002.) za odabir najboljih idejnih rješenja vanjskog prezentacijskog prostora i sustava označavanja i informiranja u NP Sjeverni Velebit.

Član stručnog žirija za ocjenjivanje na Međunarodnoj vrtnoj izložbi Floraart (2002. i 2003.).

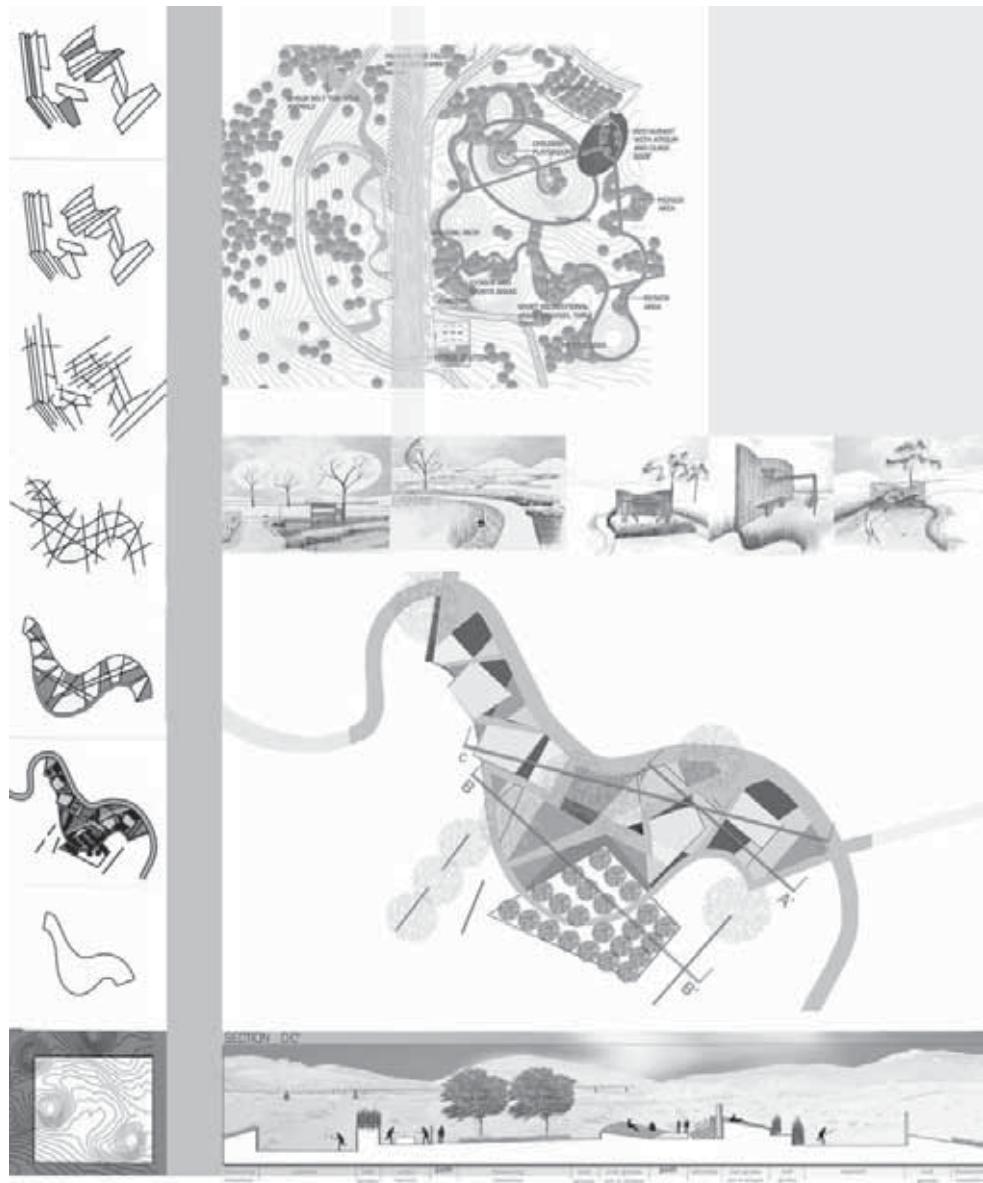
Član upravnog vijeća Javne ustanove Maksimir (1995. – 2000.)

Imenovana od Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva za sudjelovanje u komisijama za procjenu studija utjecaja na okoliš od 1994.

Sektorski ekspert za zaštitu i planiranje krajobraza na projektu COAST – *Očuvanje i održivo korištenje bioraznolikosti na Dalmatinskoj obali putem održivog razvijanja obalnog područja*. Član brojnih povjerenstava na Fakultetu (član fakultetskog Vijeća, odbora za nastavu i izbor nastavnika, odbora za znanost, odbora za doktorate, član povjerenstva za provedbu razredbenog postupak za prijam studenata, član povjerenstva za izradbu nacrta novih studijskih programa, član povjerenstva za unaprjeđenje nastave i nastavnih programa). Ovlaštena je krajobrazna arhitektica.

Obnova i proširenje groblja u Rovinju, natječajni rad, 1992.

Odmorište uz autocestu Brloška Dubrava, poslijediplomski studij, 2004.

Ines Hrdalo

Asistentica
magistar krajobrazne arhitekture
dipl. ing. uređenja krajobraza
(Uređenje gradskog krajobraza,
Krajobrazno oblikovanje - studio)

Područje djelovanja
Oblikovanje krajobraza i urbanističko planiranje

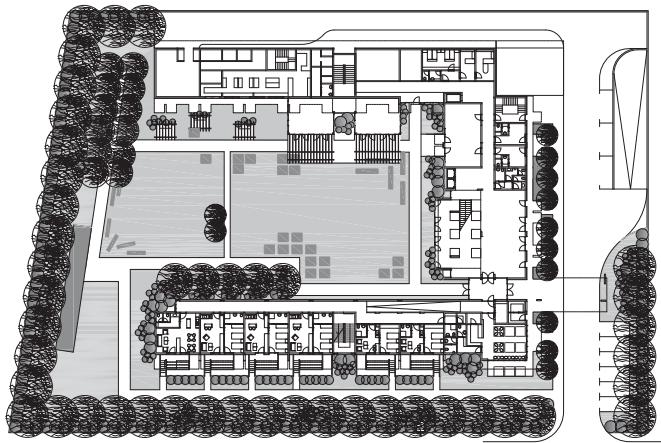

Rođena je 1978. godine u Dubrovniku. Osnovnu školu je završila u Dubrovniku, gdje završava i Opću gimnaziju. Godine 2002. diplomirala je na studiju *Uređenja krajobraza* Agronomskog fakulteta u Zagrebu. Za vrijeme studija, 2002. dobila je Rektorovu nagradu, iste je godine dobila i nagradu od Ministarstva zaštite okoliša i prostornog planiranja za najbolji studentski rad. Sudjelovala je na nekoliko međunarodnih i domaćih studentskih izložbi i radionica. Podkraj 2004. godine magistrirala je na Edinburgh college of art, u Edinburghu na studiju *Krajobrazna arhitektura*, te je za magistarski rad dobila nagradu Bill Tucker memorial award. U studenome 2005. zaposila se kao asistentica na Zavodu za krajobraznu arhitekturu i ukrasno bilje Agronomskog fakulteta na području krajobraznog oblikovanja gdje radi i danas. Prijavila disertaciju na poslijediplomskom studiju krajobrazne arhitekture na Biotehničkom fakultetu u Ljubljani.

Pedagoški rad. S aktivnim pedagoškim radom započela je 2005. godine kao asistentica na nekoliko kolegija na studiju *Krajobrazna arhitektura*, na predmetima *Uređenje gradskog krajobraza* i *Teorija i razvoj krajobrazne arhitekture*.

Radovi. U svojem stručnom djelovanju najviše je pozornosti posvetila projektima s područja uređenja gradskog krajobraza gdje je kao autorica ili suautorica sudjelovala na 10-ak idejnih i izvedbenih projekata i pet natječajnih radova, te kao suradnica na nekoliko projekata iz istog područja. Znanstveni rad obuhvaća objavu tri znanstvena članka u skupini autora te sudjelovanje na dva međunarodna simpozija.

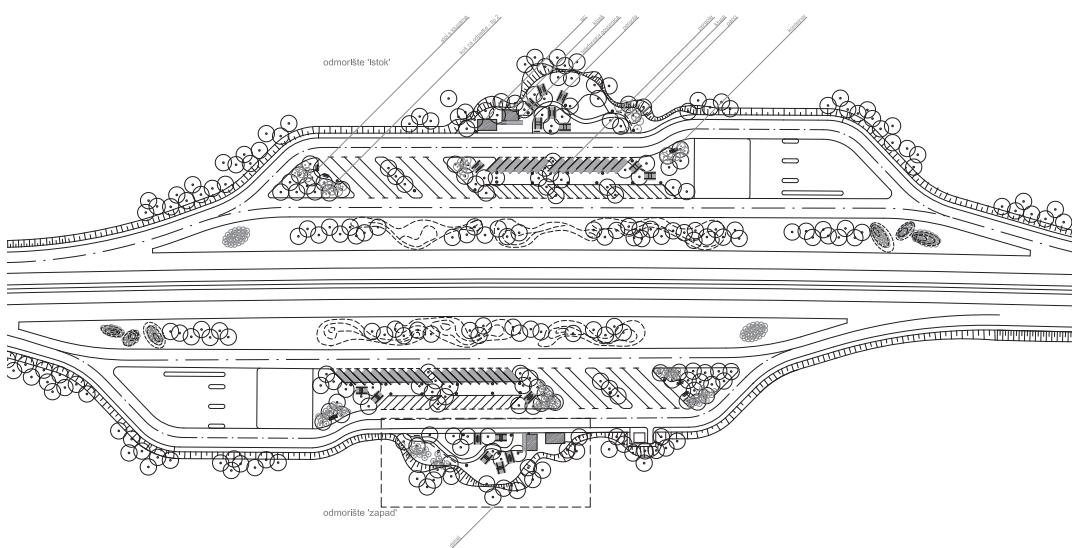
Druga stručna djelatnost. Kao suautorica sudjelovala je u objavljinju jedne brošure. Član je i tajnica Društva krajobraznih arhitekata Hrvatske. Od 2008. g. član je komisija za procjenu studija utjecaja na okoliš Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva.

Urbanističko-arhitektonski natječaj doma za umirovljenike u Zagrebu, krajobrazna osnova, 2005.

Vizualne komunikacije, poslijediplomski studij, 2003.

Idejni projekt Pratećeg uslužnog objekta Pristeg, 2003.

Iva Rechner Dika

Asistentica
dipl. ing. uređenja krajobraza

(Razvoj oblikovanja krajobraza,
Teorija krajobraznog oblikovanja)

Područje djelovanja
Oblikovanje krajobraza i urbanističko planiranje,
teorija krajobraznog oblikovanja)

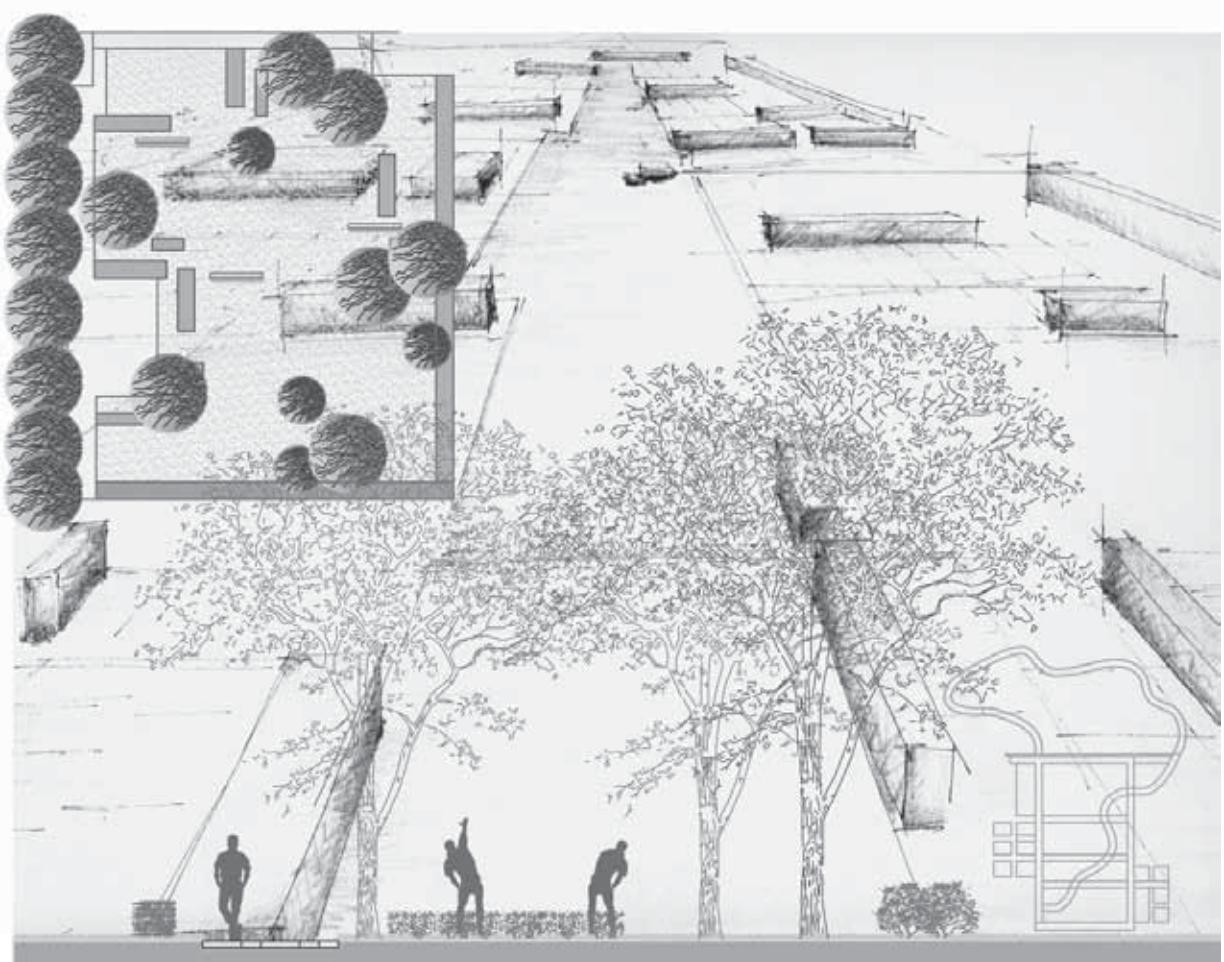

Rođena je 1977. godine u Rijeci gdje je završila osnovnu školu „Kantrida“, osnovnu muzičku školu „Ivan Matetić Ronjgov“ i Prvu riječku hrvatsku gimnaziju, a pohađala je i srednju muzičku školu. Četvrti razred srednje škole pohađala je u SAD-u (Brazoswood High School, Richwood, Texas) gdje je položila i državnu maturu (GED – General Education Document). Godine 2002. diplomirala je na studiju Uređenje krajobraza Agronomskog fakulteta u Zagrebu. Pred kraj studija bila je demonstratorica na Zavodu za krajobraznu arhitekturu, a 1998. godine jedna od dobitnica Rektorove nagrade te sudionica nekoliko međunarodnih i domaćih studentskih izložbi i radionica. Za diplomski rad je 2003. godine dobila nagradu Ministarstva za zaštitu okoliša i prostornog uređenja. U travnju 2003. zaposlila se kao asistentica na Zavodu za krajobraznu arhitekturu i ukrasno bilje Agronomskog fakulteta u Zagrebu gdje radi i danas. Iste je godine upisala poslijediplomski studij *Krajobrazne arhitekture* na Biotehničkom fakultetu u Ljubljani, a 2008. godine je upisala poslijediplomski doktorski studij na Agronomskom fakultetu u Zagrebu koji je u tijeku.

Pedagoški rad. S pedagoškim radom započela je kao demonstratorica na nekoliko kolegija studija *Krajobrazna arhitektura*, a s aktivnim pedagoškim radom započela je 2003. kao asistentica na Zavodu na predmetima *Uvod u uređenje krajobraza*, *Uređenje gradskog krajobraza*, *Krajobrazna tehnička i Teorija i razvoj krajobraznog oblikovanja*.

Radovi. U svojem stručnom djelovanju najviše je pozornosti posvetila projektima s područja uređenja gradskog krajobraza gdje je kao autorica ili suautorica sudjelovala na nekoliko idejnih i izvedbenih projekata i dva natječajna rada, te kao suradnica na više od 10 projekata istog područja od kojih je većina izvedena. Znanstveni rad obuhvaća objavu četiri znanstvena članka u skupini autora te sudjelovanje na pet međunarodnih simpozija.

Druga stručna djelatnost. Sudjelovala u izradbi dvije stručne brošure. Član je Hrvatskog društva krajobraznih arhitekata. Od 2008. g. član je komisija za procjenu studija utjecaja na okoliš Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva.

Školski vrt, 2007.

Petra Pereković

Znanstvena novakinja
dipl. ing. uređenja krajobraza

(Krajobrazna tehnika,
Oblikovanje otvornog prostora)

Područje djelovanja
Oblikovanje krajobraza i urbanističko planiranje

Rođena je 1978. godine u Zagrebu. Osnovnu školu je završila u Velikoj Gorici, a srednju Poljoprivrednu školu u Zagrebu. Godine 2004. diplomirala je na studiju Uređenja krajobraza Agronomskog fakulteta u Zagrebu. Tijekom studija nekoliko je godina bila demonstratorica na Zavodu za krajobraznu arhitekturu i ukrasno bilje, za što je dobila priznanje Agronomskog fakulteta. Godine 2002. dobila je Rektorovu, a 2003. godine Dekanovu nagradu, te je bila sudionica nekoliko međunarodnih i domaćih studentskih izložbi i radionica. U veljači 2005. zaposlila se kao znanstvena novakinja na Zavodu za krajobraznu arhitekturu i ukrasno bilje istog fakulteta gdje radi i danas. Iste je godine započela poslijediplomski studij krajobrazne arhitekture na Biotehničkom fakultetu u Ljubljani, a 2007. godine je upisala doktorski studij Bioloških i biotehničkih znanosti na istom fakultetu, koji je u tijeku.

Pedagoški rad. S pedagoškim radom započela ja kao demonstratorica na nekoliko kolegija na studiju Krajobrazna arhitektura, dok je s aktivnim pedagoškim radom započela 2005. godine kao asistentica na Zavodu na predmetima *Oblikovanje otvorenog prostora* i *Krajobrazna tehnika*.

Radovi. U svojem stručnom djelovanju najviše je pozornosti posvetila projektima s područja uređenja gradskog krajobraza gdje je kao autorica ili suautorica sudjelovala na pet idejnih i izvedbenih projekata i jednom natječajnom radu, te kao suradnica na više od 15 projekata istog područja od kojih je većina izvedena, a dva su u izvedbi. Znanstveni rad obuhvaća objavu dva znanstvena članka u skupini autora, te sudjelovanje na dva međunarodna simpozija i jednom međunarodnom interdisciplinarnom savjetovanju.

Druga stručna djelatnost. Kao suautorica sudjelovala je u objavljinjanju jednog priručnika i dva ljetopisa, te u skupini autora dizajnirala tri stručne brošure. Član je Hrvatskog društva krajobraznih arhitekata. Od 2008. g. član je komisija za procjenu studija utjecaja na okoliš Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva.

Uređenje parka Delta u Rijeci, poslijediplomski studij, 2008.

Goran Andlar

Znanstveni novak
dipl. ing. uređenja krajobraza
(Uvod u krajobrazno oblikovanje)

Područje djelovanja
Oblikovanje krajobraza, istraživanje kulturnog krajobraza

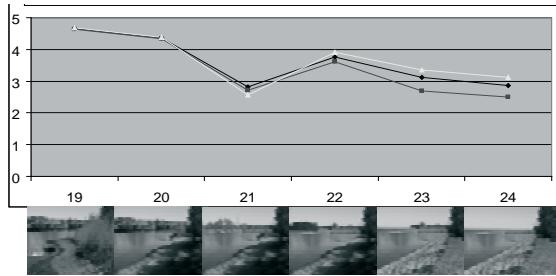
Rođen u Sisku 1981. godine. Srednju Tehničku školu završava u Sisku 1999. godine. Na Agronomskom fakultetu u Zagrebu upisuje studij Uređenje krajobraza te diplomira 2006. godine. Sudjeluje u nastavi kao demonstrator od 2004. Sudionik je stručne radionice vezane za kulturne krajobrave Mediterana, te iz istog područja piše diplomski rad. Od prosinca 2006. zaposlen kao znanstveni novak na Zavodu za krajobraznu arhitekturu i ukrasno bilje na Agronomskom fakultetu gdje upisuje poslijediplomski studij grana Krajobrazna arhitektura pod mentorstvom prof. dr. sc. Branke Aničić.

Pedagoški rad. Od 2004. godine demonstrator na predmetima *Uvod u uređenje krajobraza*. Kao znanstveni novak, od 2006. godine sudjeluju na modulu *Uvod u krajobrazno oblikovanje*.

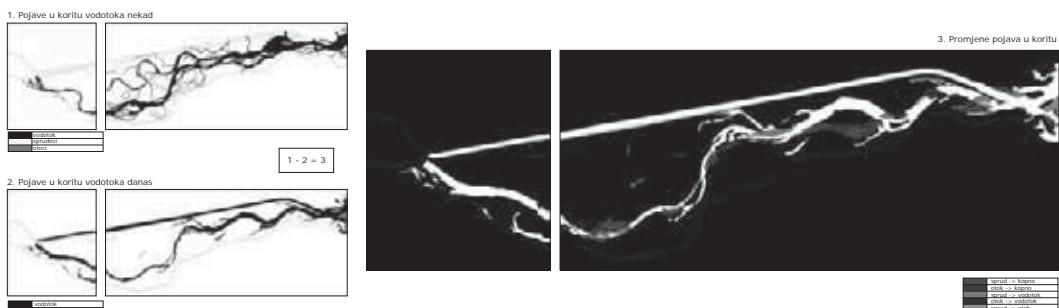
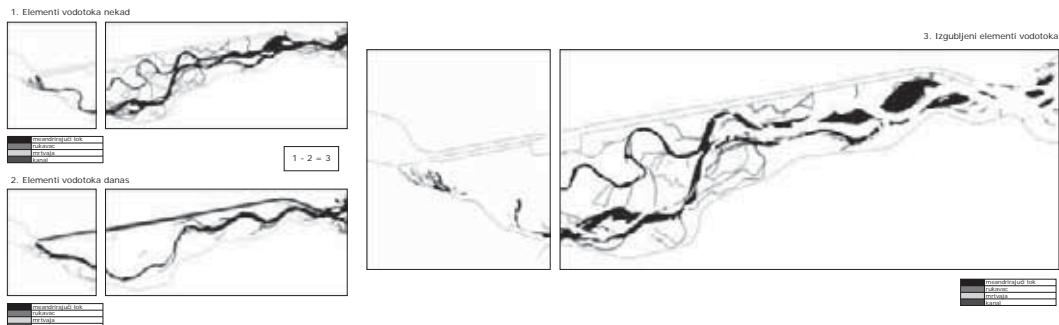
Radovi. Trenutno radi na identifikaciji i vrjednovanju kulturnih krajobraza. Na tu temu sudjeluje u objavi nekoliko radova (znanstvenih, stručnih, brošura), te izlaže na međunarodnom simpoziju. Zainteresiran je i za područje oblikovanja krajobraza, gdje je suradnik na nekoliko projekata.

Karta vizualne izloženosti prostora turističkog naselja Monsena Valdaliso, 2006.

Procjena dimenzije kvalitete krajobraza - prirodnost između različitih društvenih skupina, 2006.

Detekcija promjene elemenata strukture vodotoka - SUO izvedenih zahvata na starom koritu rijeke Drave uz HE Čakovec za segment krajobraz, 2006.

Područje krajobraznog planiranja

Sonja Butula

Docentica

dr. sc., mr. sc., dipl. ing. agr.

(Analiza i valorizacija krajobraza, Osnove krajobraznog planiranja,
Zaštita okoliša i krajobraza, Teorija krajobraznog planiranja,
Krajobrazno planiranje – studio, Zaštitno planiranje – studio)

Područje djelovanja

Krajobrazno planiranje, metodologija zaštitnog planiranja, uključivanje javnosti u proces prostornog planiranja

Rođena u Zagrebu 1964. godine gdje i završava srednjoškolsko obrazovanje u MIOC-u 1983. Iste godine upisuje Poljoprivredni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, obrazovni profil *Vrtlarstvo i oblikovanje pejsaža*, a diplomu stječe 1988. godine. Godine 1989. upisuje poslijediplomski studij na Mediterranean Agronomic Institute of Chania u Grčkoj pri International Center for Advanced Mediterranean Agronomic Studies u Parizu. Godine 1993. stječe diplomu M.Sc. of Renewable Natural Resources Conservation.

U razdoblju od 1994. do 2000. radi u Gradskom zavodu za zaštitu spomenika kulture i prirode u Zagrebu i Javnoj ustanovi za zaštitu i upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Istarske županije, „Natura Histrica“ u Rovinju.

Godine 2000. počinje raditi na Agronomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu na Zavodu za ukrasno bilje i krajobraznu arhitekturu kao asistent na predmetu *Analiza i valorizacija krajobraza*. Stekla doktorat biotehničkih znanosti, polje agronomija, grana krajobrazna arhitektura 2004. godine na Agronomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu na temi Vrijednosni sustavi riječnih krajobraza kao osnova za planiranje.

Pedagoški rad. U razdoblju od 2000. do 2004. održava nastavu (vježbe, seminare, terensku nastavu) te djeluje kao ispitivač na predmetu *Analiza i valorizacija krajobraza*. Nakon što je 2005. izabrana u zvanje docenta, postaje nositeljica istoimenog predmeta te održava cijelu nastavu. Prema programima preddiplomskog, diplomskog i poslijediplomskog studija Krajobrazne arhitekture koordinatorica je i suradnica u više nastavnih modula iz područja krajobraznog planiranja. Mentorica je više diplomskih radova. Više godina je bila mentorica treće studijske godine programa Uređenje krajobraza kao i pojedinačna mentorica studenata preddiplomskog studija Krajobrazne arhitekture. Prati rad i obveze studenata u sklopu praktične nastave. U sklopu poslijediplomskog doktorskog studija Poljoprivredne znanosti, koordinator je modula *Teorija krajobraza i krajobraznog planiranja*.

Radovi i predavanja. Objavila je 11 članaka od kojih su tri znanstvena rada u međunarodno priznatim publikacijama te osam stručnih radova iz područja krajobraznog planiranja koje je predstavila uglavnom na skupovima u inozemstvu. Gostovala je na Heriot Watt University, School of the Built

Environment gdje je u sklopu programa dodiplomskog i poslijediplomskog studija Urban and Regional Planning održala dva predavanja.

Znanstveno-istraživački rad. Sudjelovala je u dva znanstveno istraživačka projekta, od čega je jednom bila voditeljica. Glavni je istraživač tekućeg projekta Zaštita kvaliteta krajobraza u politici ruralnog razvoja RH, financiranog od MZOS-a.

Stručni rad. Sudjelovala je u izradbi više elaborata, stručnih podloga te konzervatorsko-urbanističke dokumentacije koje se odnose na zaštitu prirode, studije procjene utjecaja na okoliš kao i projekata krajobraznog uređenja. U sklopu INTERREG IIIB, CADSES projekta Landscape Opportunities for Territorial Organization, konzultant je Istarske županije – partnera na projektu.

Stručna je voditeljica međunarodnog projekta: CROATIA – Conservation and Sustainable Use of Biodiversity in the Dalmatian Coast through Greening Coastal Development – COAST: Inventory and Sustainable Use of Landscape Diversity in Project Demo-Sites, koji finančira UNDP.

Članstva. Član je Odbora za obrazovanje Komore arhitekata i inženjera u graditeljstvu. Član je komisija za procjenu utjecaja na okoliš Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva.

Vesna Koščak Miočić-Stošić

asistentica

mr. sc. kraj. arh., dipl. ing. agr.

(Krajobrazno planiranje - studio,
Zaštitno planiranje - studio)

Područje djelovanja

Krajobrazno planiranje, metodologija planiranja,
procjena utjecaja na okoliš, urbanističko planiranje,
krajobrazno oblikovanje, povijest vrtne umjetnosti

Rođena u Zagrebu 1962. godine gdje završava Jezičnu gimnaziju. Na Fakultetu poljoprivrednih znanosti Sveučilišta u Zagrebu, diplomirala 1986. godine obrazovni profil *Vrtlarstvo i oblikovanje pejsaža*. Tijekom studija, boravila na praksi u Švedskoj (1985. g.), a nakon diplome odlazi u SAD u državu Ohio – The Holden Arboretum (1986.).

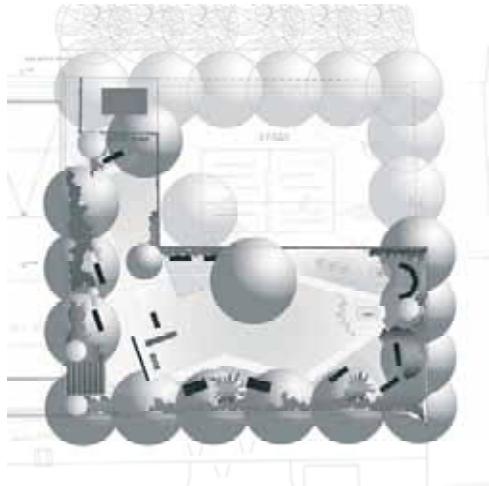
Od 1986. godine zaposlena na Zavodu za ukrasno bilje, krajobraznu arhitekturu i vrtnu umjetnost Agronomskog fakulteta, najprije kao pripravnik pa zatim kao stručni suradnik, znanstveni istraživač, mlađi asistent i asistent.

Godine 1987. upisuje poslijediplomski studij Biologije (kultura biljnog tkiva) na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu u Zagrebu, a 1989. godine poslijediplomski studij Krajobrazne arhitekture na Biotehničkom fakultetu u Ljubljani. Tijekom studija 1991. godine boravi na Utah State University. Magistrirala 2000. godine na poslijediplomskom studiju Krajobrazne arhitekture Biotehničkog fakulteta Sveučilišta u Ljubljani. Doktorski studij Krajobrazne arhitekture upisuje također na Biotehničkom fakultetu u Ljubljani. U tijeku je izradba disertacije s naslovom Krajobrazne vrijednosti prostora i planiranje stambene izgradnje.

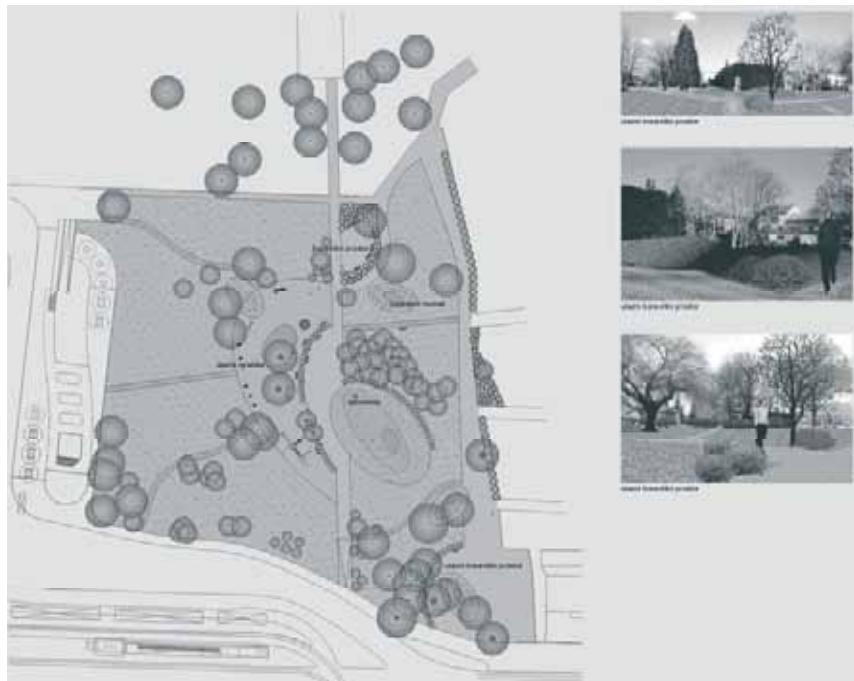
Pedagoški rad. Na obrazovnom profilu *Vrtlarstvo i oblikovanje pejsaža* održava vježbe iz predmeta *Oblikovanje parkova i pejsaža* (1994. – 1999.), te potom na studiju *Uređenja krajobraza Analiza i valorizacija krajobraza* (1998. – 2000.), te *Krajobrazno planiranje* (1999. – 2007.). Mentorica je desetak diplomskih radova i nagrađenih studentskih radova (Rektorova i Dekanova nagrada, Nagrada MZOPU i tvrtke GISData), a više je godina mentorica četvrte godine studija *Uređenje krajobraza*.

Znanstveno istraživački rad. Sudjelovala je na pet znanstveno-istraživačkih projekata iz područja krajobrazne arhitekture, a trenutačno je istraživač suradnik na projektima *Zaštita kvaliteta krajobraza u politici ruralnog razvoja RH i Korelacija tla Hrvatske sa Svjetskom referentnom osnovom za tlo, financiranih od MZOS-a*.

Objavila je više članaka, kako znanstvenih radova u međunarodno priznatim publikacijama tako i stručnih radova koje je predstavila na skupovima u zemlji i inozemstvu. Objavila je pet priloga u knjigama i publikacijama.

Projekt uređenja stambeno-poslovnog objekta Nova centar, Zagreb, 2007.

Izvedbeni projekt parka uz terminal Dubrava, Zagreb, 2001.

Stručni rad. Kao projektant suradnik i ovlašteni krajobrazni arhitekt izradila 50-ak projekata krajobraznog uređenja okoliša za različite vrste objekata. Jedan projekt je predstavljen na izložbama u zemlji i inozemstvu. Od Ministarstva zaštite okoliša i prostornog uređenja imenovana kao konzultant CARDS projekta (2007.): Procjena utjecaja razvojnih strategija na okoliš (SPUO). Sudjelovala u izradbi više studija o utjecaju na okoliš, kao suradnik ili koordinator. Vodila i sudjelovala u izradbi studije *Krajolik – sadržajna i metodska podloga Krajobrazne osnove Hrvatske*, MZOPU, i u izradbi Nacionalnog programa za poljoprivredu i seoska područja, Nacrt, Postavnica: Očuvanje i razvitak seoskog prostora, Agronomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i Ministarstva poljoprivrede i šumarstva RH. Sudjelovala na tri urbanističko-arhitektonska natječaja, jedan natječajni projekt (u suautorstvu) je bio nagrađen, a jedan otkupljen.

Članstva i funkcije. Član je Hrvatskog društva krajobraznih arhitekata. Također je član Hrvatske komore arhitekata i inženjera u graditeljstvu (HKAIG) i predsjednica Odbora za krajobraznu arhitekturu. Od Ministarstva zaštite okoliša i prostornog uređenja imenovana kao član i predsjednik 20-ak Komisija za ocjenu utjecaja na okoliš.

Julijana Jelić

tajnica Studija

Rođena 1958. godine u Laslovu, Osijek. Godine 1962. došla u Zagreb, a 1973. završila osnovu školu. Te iste godine upisala gimnaziju i maturirala 1978. Nakon mature upisala upravnu školu te maturirala 1979. godine. Prvo zaposlenje bilo je u banci od 1979. do 1985. godine. Od 1985. do 1990. godine radila u Društvenom pravobranilaštvu Republike Hrvatske. Nakon ukidanja te institucije od 1991. godine radila je u Ministarstvu uprave i pravosuđa i bila raspoređena na rad u Županijski sud u Zagrebu, gdje radi do 1995. godine. Iste godine prelazi u CARNet. Godine 1997. zapošljava se na Agronomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, na mjestu tajnice studija Uređenje krajobraza i Zavoda za krajobraznu arhitekturu i ukrasno bilje.

Haulikov ljetnikovac, 2003.

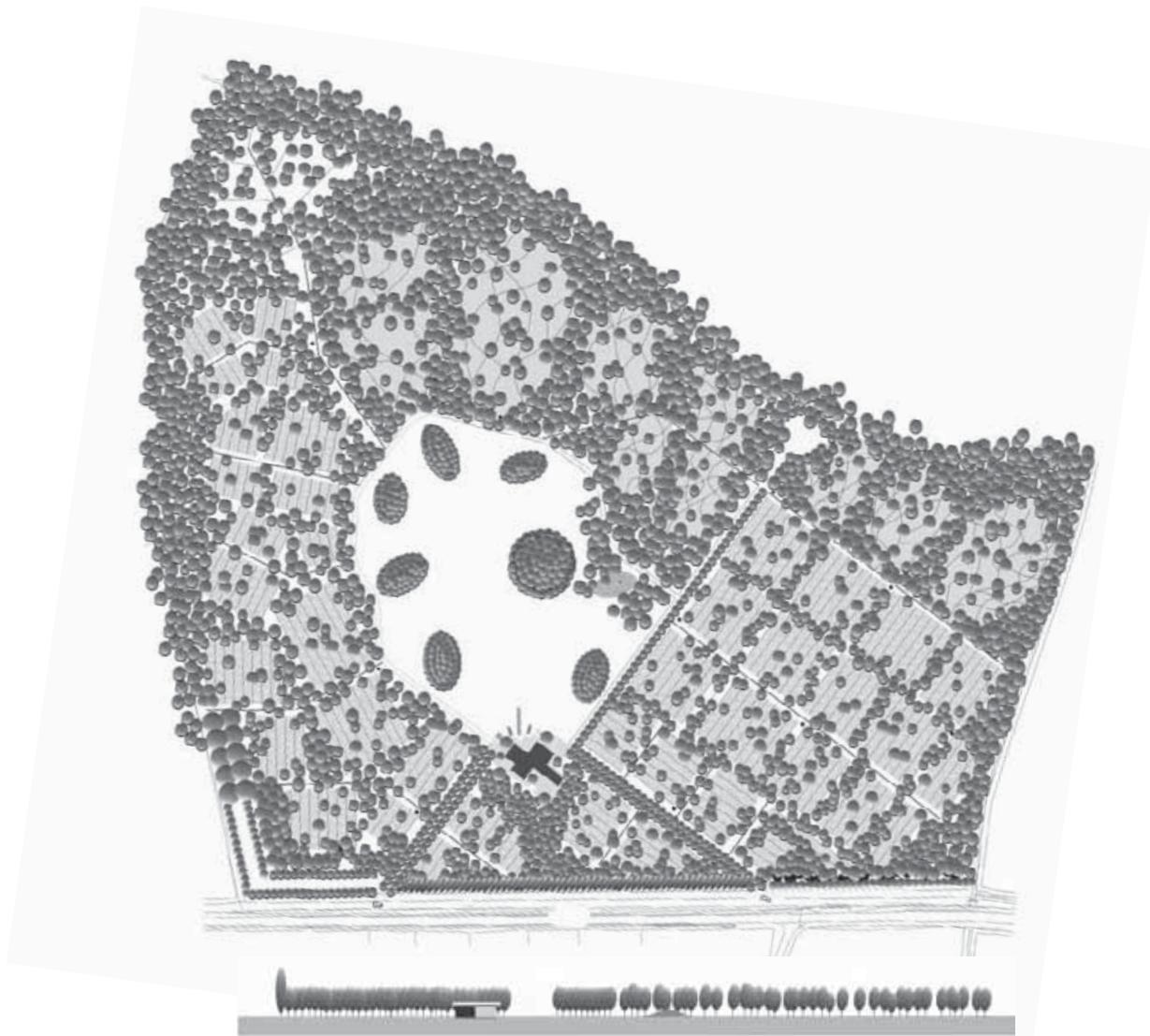
Haulikov ljetnikovac, nastava na otvorenom, 2003.

Prostor Zavoda

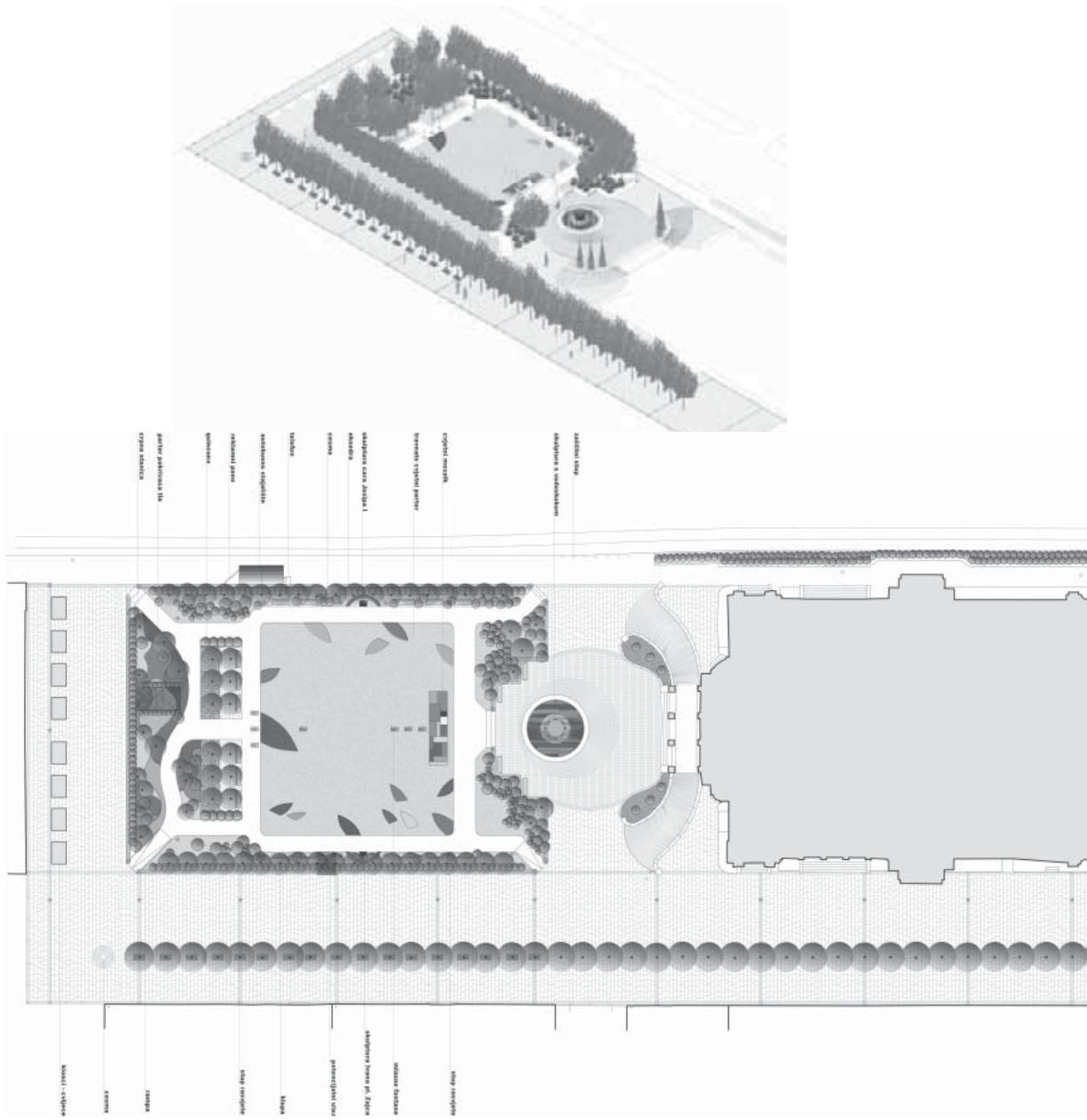
Centar studija i Zavoda za krajobraznu arhitekturu u razdoblju od 1990. do 2004. nalazio se u Haulikovu ljetnikovcu. S obzirom da je bio vrlo zapušten, u to je vrijeme fakultet za njegovu obnovu uložio velika sredstva. Asistenti i profesori sa Zavoda zajedno sa studentima krčili su i raščišćivali neposredan okoliš objekta. Novom je namjenom tako očuvan od daljnog propadanja. Zbog specifičnih nastavnih potreba uređene su još i dvije crtaonice, jedna u Haulikovu ljetnikovcu i druga u Maksimirskoj ulici 127 (kod igrališta) kao praktikum. Praktikum u Maksimirskoj ulici se ubrzo pokazao premalim zbog većeg broja studenata od planiranog, ali i nepraktičnim jer je bio dislociran i nepristupačan studentima osobito u vrijeme intenzivnijeg rada tijekom studija. Zbog toga je ovaj prostor zamijenjen novom i većom crtaonicom bližoj Haulikovu ljetnikovcu na Fakultetskom dobru nasuprot zgradi Zavoda za vinogradarstvo i vinarstvo (nazvana je praktikum studija uređenja krajobraza). Uz znanstvene novake na studiju se ubrzo povećao i broj asistenata pa je Haulikov ljetnikovac – matična zgrada studija i dom pejsažne arhitekture postao neadekvatan i tjesan, kako za studente, tako i za djelatnike koji su tu radili. Preseljenjem dekanata iz IV. u novi VI. paviljon, bio je oslobođen dio prostora koji je potom prenamijenjen za potrebe studija. Djelatnici Zavoda koji su radili u Haulikovu ljetnikovcu, prešli su u obnovljene prostorije bivšeg dekanata u IV. paviljon. Šest je prostorija uređeno u radne prostorije za profersore i asistente, a dvije veće, iskorištene su i opremljene za nastavu, jedna u knjižnicu, u kojoj se održavaju konzultacije i ispiti, a druga u manju crtaonicu. Time su djelomično poboljšani uvjeti rada nastavnicima, dok studentima i dalje nedostaju barem još dvije veće i zasebne crtaonice, kako bi po uzoru na ostale europske studije krajobrazne arhitekture svaki student imao svoj stol odnosno prostor u kojem bi mogao neometano boraviti i raditi cijeli dan i tjedan. Za potrebe studija osposobljena je i studentska informatička dvorana s 20 kompjutora i primjerenim softverima, u kojoj se održava nastava.

Haulikov ljetnikovac je ponovno napušten. Tom izuzetno vrijednom objektu treba hitno osmisliti novu namjenu. S obzirom na njegovu reprezentativnost bilo bi najbolje da postane centar za krajobraznu arhitekturu na Sveučilištu, s mogućnošću da se u njemu odvijaju fakultetske i sveučilišne svečanosti. U tom duhu bi se trebala obnoviti građevina kao i neposredan okoliš koji su ponovo u lošem stanju.

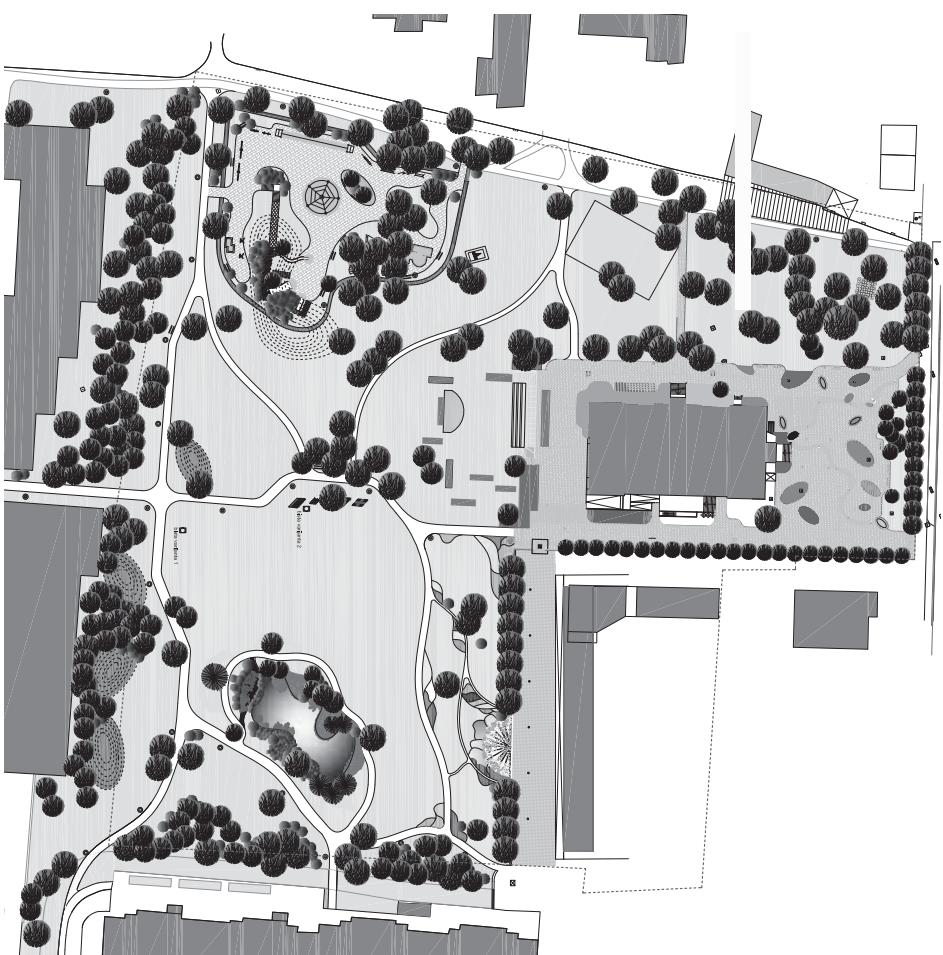
Projekti Zavoda za krajobraznu arhitekturu

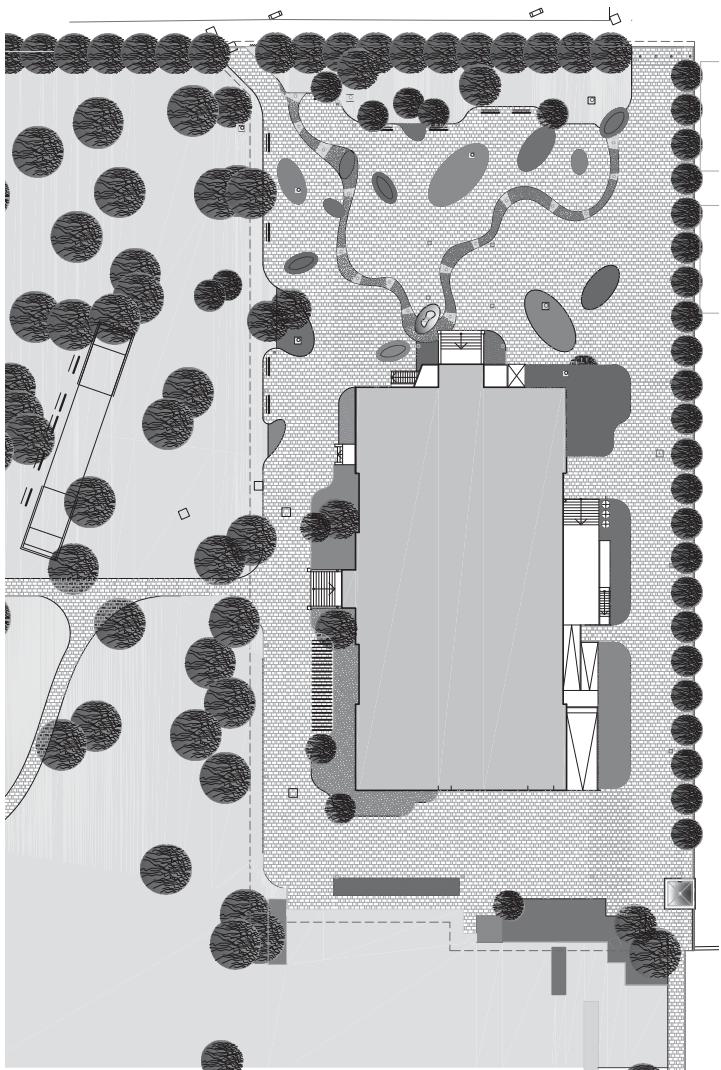
Novo velikogoričko groblje Kušanec, idejni do izvedbeni projekt, 2005. - 2008.

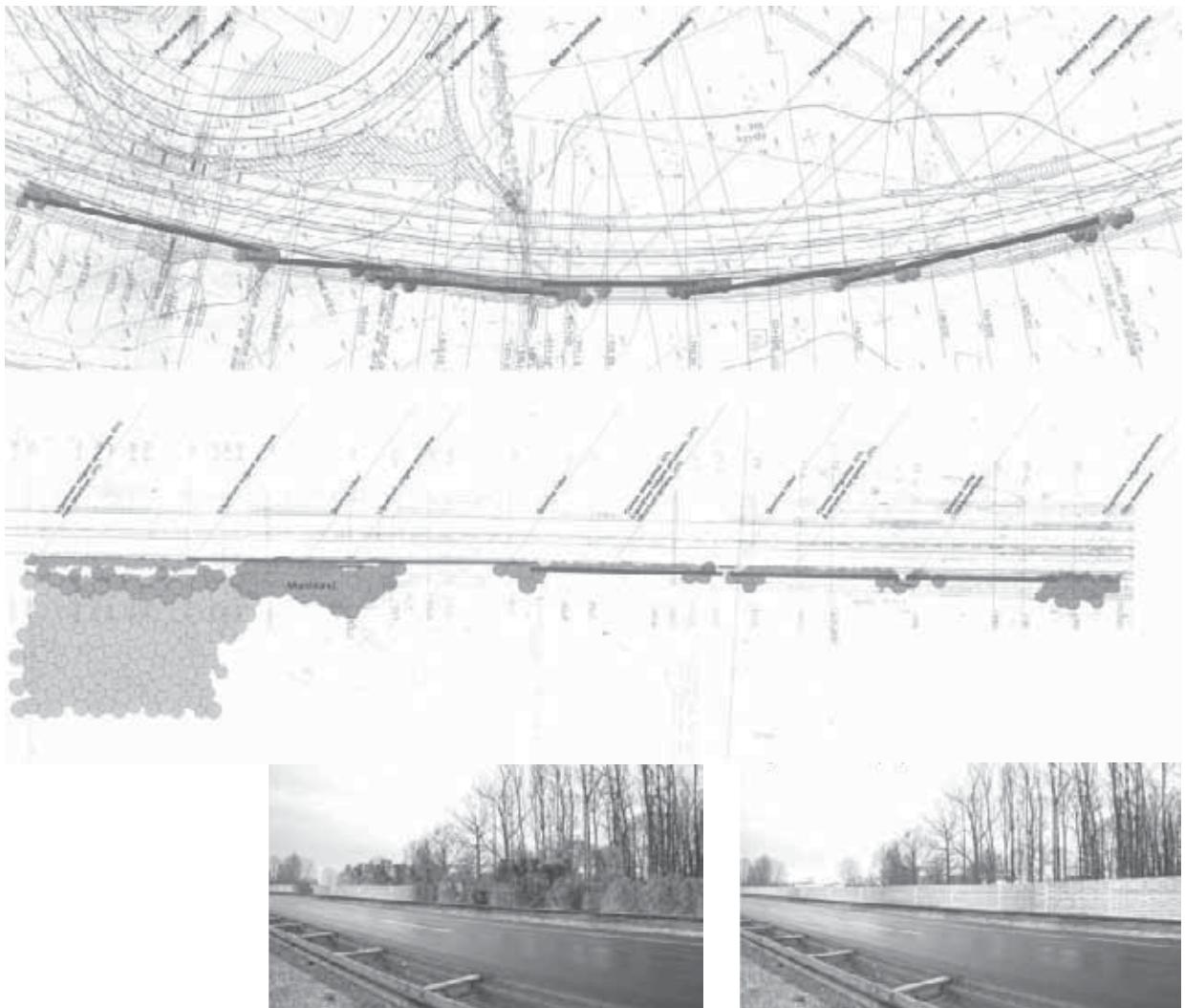
Natječajni projekt obnove Kazališnog parka u Rijeci, 2003.

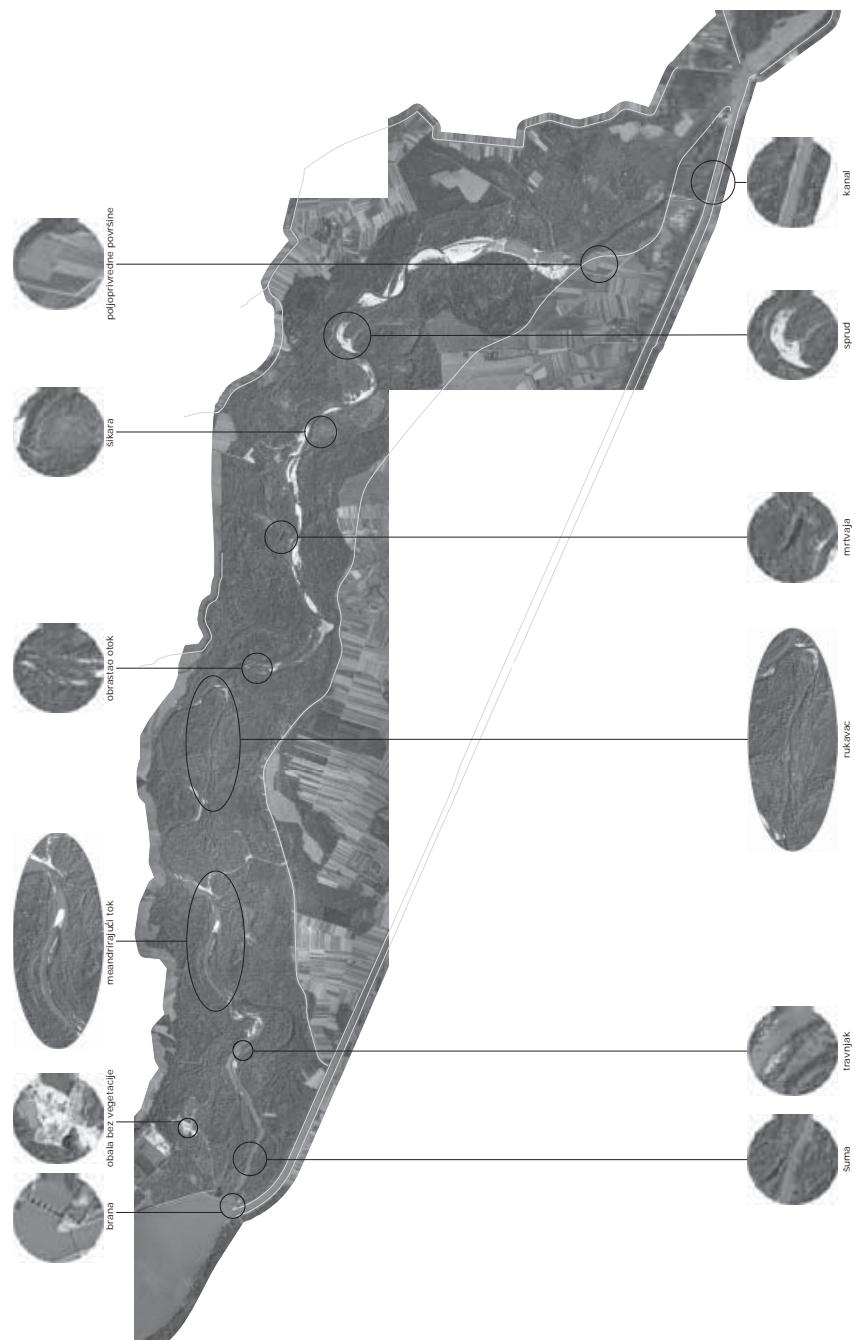
Park u Velikoj Gorici, idejni do izvedbeni projekt, realizacija 2006.

Trg ispred Pučkog učilišta u Velikoj Gorici, idejni do izvedbeni projekt, realizacija 2005.

Krajobrazna integracija barijera za zaštitu od buke, 2004. - 2005.

Elementi tipologije riječnog krajobraza - SUO izvedenih zahvata na starom koritu rijeke Drave uz HE Čakovec za segment krajobraz, 2006.

**Jubilarni zbornik
40 godina
studija
krajobrazne arhitekture**

Izdavač
Zavod za krajobraznu arhitekturu
Agronomski Fakultet Sveučilišta u Zagrebu
2008
Dopuna prosinac 2008
Urednica i pisac teksta: Branka Aničić
Autori biografija su djelatnici
Priprema i oblikovanje
Suradnici kolektiva za krajobraznu arhitekturu

Tisk:
Miograf - Zagreb

Naklada 500 kom
CIP – zapis dostupan u računalnom katalogu Nacionalne i
sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem
ISBN 978-953-6135-70-7